

Arbeiten aus der
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
in Halle a. d. Saale

Band 6

A HALLEI MAGYAR KÖNYVTÁR
KÖNYVÉSZETI RITKASÁGAI

Jegyzéküket összeállította és bevezette

DR. PÁLFY MIKLÓS

**BIBLIOGRAPHISCHE SELTENHEITEN
DER
HALLENER UNGARISCHEN BIBLIOTHEK**

Zusammengestellt und eingeleitet von

DR. MIKLÓS PÁLFY

VEB MAX NIEMEYER VERLAG · HALLE (SAALE) 1967

677.5180

AK

111

Copyright 1967 by VEB Max Niemeyer Verlag, Halle (Saale)

Lizenz-Nr.: 315/34/67

Satz: VEB Leipziger Druckhaus, Leipzig III/18/203

Druck: VEB Reprocolor, Leipzig III/18/6

ES.1 E

Vorwort

Die vorliegende Arbeit beschäftigt sich mit einer Bibliothek, die zu Unrecht von der Forschung bisher kaum beachtet worden ist, obwohl sie ein aufschlußreiches und wertvolles Zeugnis der ungarisch-deutschen Beziehungen darstellt. In den Arbeiten zur Geschichte der Universität Halle-Wittenberg wird diese Bibliothek, die von dem ungarischen Emigranten Georg Michael Cassai begründet und nach seinem Tode 1725 den ungarischen Studenten in Wittenberg zum Gebrauch testamentarisch vermacht wurde, kaum erwähnt, obwohl sie ganz offensichtlich einen Mittelpunkt im geistigen Leben der an der Universität Wittenberg studierenden Ungarn gebildet hat.

In der Folge wurde die Ungarische Bibliothek von der ungarischen Studentenschaft gepflegt und erweitert, dies geschah insbesondere dann, wenn die Habsburger die politische Verfolgung der Ungarn verschärfen und so das Exil in Deutschland besondere Bedeutung erlangte. Nach 1813 wurde die Bibliothek mehrfach verlagert und kam 1823 im Zusammenhang mit der Zusammenlegung der Universitäten von Halle und Wittenberg nach Halle, wo sie nach weiterem wechselvollen Schicksal endlich der Verwaltung der Universitätsbibliothek in Halle anvertraut wurde. 1921 wurden auf Grund einer ministeriellen Verfügung fast alle Handschriften und die Hungarica im engeren Sinne, d. h. die in Ungarisch geschriebenen Bücher und die Werke über Ungarn, als Leihgaben dem Berliner Ungarischen Institut (jetzt: Finnisch-ugrisches Institut) an der Humboldt-Universität für die Forschung und Lehre zur Verfügung gestellt, während in der Obhut der Universitätsbibliothek Halle nur die Werke überwiegend theologischen Inhalts in nichtungarischen Sprachen und einige wenige Handschriften verblieben - darunter auch das handschriftliche Testament Cassais in zwei Fassungen.

Die Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt verwaltet den in Halle verbliebenen Teil der Ungarischen Bibliothek und ist bemüht, dieses einmalige Kulturdenkmal der Forschung zu erschließen, was unter andere auch durch den vorliegenden Katalog geschehen soll.

Joachim Dietze

Conspectus

Bevezetés

Néhány szó a hallei magyar könyvtár könyvészeti feltárásáról	11
A hallei magyar könyvtár régi magyar pótló jegyzéke	12
Magyar szerzők magyarországi és külföldi nyomtatványai 1712—1800-ig	15
Szláv könyvek a hallei magyar könyvtárban	15
A hallei magyar könyvtár irodalmának könyvészeti jegyzéke	16
Német nyelvű bevezetés	17

I. Rész

A hallei magyar könyvtár régi magyar pótló jegyzéke

1. fejezet. Magyar nyelvű nyomtatványok (R. M. K. I) 755—757	22
2. fejezet. Nem magyar nyelvű hazaiak (R. M. K. II) 758—763	22
3. fejezet. Magyar szerző írta nem magyar nyelvű külföldi nyomtatványok (R. M. K. III) 764—835	23
Függelék	39

II. Rész

Magyar szerzők magyarországi és külföldi nyomtatványai 1712—1800-ig (PETRIK I—IV) 1—300	41
--	----

Függelék	81
--------------------	----

III. Rész

Szláv könyvek a hallei magyar könyvtárban

1. fejezet. Nyomtatványok a XV. századból 1	82
2. fejezet. Nyomtatványok a XVI. századból 2—17	82
3. fejezet. Nyomtatványok a XVII. századból 18—45	84
4. fejezet. Nyomtatványok a XVIII. századból 46—84	89
5. fejezet. Nyomtatványok a XIX. századból 85—108	95

IV. Rész

A hallei magyar könyvtár irodalmának könyvészeti jegyzéke

1. fejezet. Kéziratok 1—51	98
2. fejezet. Nyomtatványok 1—38	105
Névmutató	112

Inhaltsverzeichnis

Einleitung in ungarischer Sprache	11
Einleitung	
Zur Vorgeschichte der Publikation	17
Ergänzendes Verzeichnis der altungarischen Bücher	17
Werke ungarischer Verfasser in Ungarn und im Ausland gedruckt von 1712 bis 1800	20
Slawische Bücher der Ungarischen Bibliothek in Halle	20
Bibliographie des Schrifttums über die Ungarische Bibliothek in Halle	21
Teil I	
Ergänzendes Verzeichnis der altungarischen Bücher	
Kapitel 1. Drucke in ungarischer Sprache (Altungarische Bibliothek I) 755—757	22
Kapitel 2. In Ungarn gedruckte nichtungarische Werke (Altungarische Bibliothek II) 758—763	22
Kapitel 3. Im Ausland gedruckte nichtungarische Werke von ungarischen Verfassern (Altungarische Bibliothek III) 764—835	23
Anhang	39
Teil II	
Werke ungarischer Verfasser in Ungarn und im Ausland gedruckt von 1712—1800 (PETRIK I—IV) 1—300	41
Anhang	81
Teil III	
Slawische Bücher der Ungarischen Bibliothek in Halle	
Kapitel 1. Drucke aus dem XV. Jahrhundert 1	82
Kapitel 2. Drucke aus dem XVI. Jahrhundert 2—17	82
Kapitel 3. Drucke aus dem XVII. Jahrhundert 18—45	84
Kapitel 4. Drucke aus dem XVIII. Jahrhundert 46—84	89
Kapitel 5. Drucke aus dem XIX. Jahrhundert 85—108	95
Teil IV	
Bibliographie des Schrifttums über die Ungarische Bibliothek in Halle	
Kapitel 1. Handschriften 1—51	98
Kapitel 2. Druckschriften 1—38	105
Register	112

Bevezetés

Néhány szó a hallei magyar könyvtár könyvészeti feltárásáról

A magyar könyvészeti kutatás történetében mindig jelentős esemény, ha a hallei magyar könyvtár könyvészeti ritkaságairól van szó. Hiszen a régi magyar irodalmi termékek szempontjából még azok is elismerik felbecsülhetetlen értékét és jelentőségét a magyar nemzeti művelődés történetében, akik egyébként kételkedve fogadták *Bucsay Mihálynak* azt a megállapítását, hogy *több mint 300 unikumával a legnagyobb magyar könyvtárak között is tisztességes helyet foglal el.*¹⁾ Ez a munka újabb adalékokkal növeli majd reményeségem szerint a hallei magyar könyvtár tekintélyét a magyar bibliográfusok szemében.

Már a XVIII. század kutatói ismételten hivatkoznak a könyvtár értékeire és különösen a mult század nyolcvanas éveitől egészen a második világháború végéig sokan és többféle szempontból foglalkoztak a hallei magyar könyvtárral.²⁾ Nemcsak keletkezését és történetét ismertették, hanem sok értékes könyvészeti ritkaságára is felhívták a kutatók figyelmét.³⁾

A könyvtár igazi rendezése és könyvészeti feltárása azonban csak akkor kezdődött el, amikor felállították Halleban az egyetemi protestáns egyháztörténeti kutatóállomást és annak élére könyvészeti szempontból is eléggé tájékozott fiatal kutatók kerültek. Első vezetője, *Bucsay Mihály*, hozzáfogott a könyvtár értékeinek módszeres feltárásához és munkájának eredményeként jelent meg 1941-ben a könyvtár régi magyar könyveinek fent említett jegyzéke, amelyben nem kevesebb mint *754 régi magyar nyomtatványról számol be*. Könyve bevezetésében, a kutatóállomás első időszakáról kiadott jelentésében,⁴⁾ több cikkében⁵⁾ részletesen leírja a könyvtár keletkezését, történetét, kezelését és könyvészeti kiaknázását egészen 1940-ig.

Utána e könyv szerzője vette át a Kutatóállomás vezetését s egyben a hallei magyar könyvtár gondozását is. Kutatásaim eredményeit 1943-ban kiadott jelentésemben foglaltam össze.⁶⁾ Abban részletesen megírtam a könyvtár kezelésében, rendezésében és

¹⁾ *Bucsay Mihály*: Régi magyar könyvek a hallei magyar könyvtárban. Budapest 1941. 30. — *Varjas Béla*: Magyar Könyvszemle. LXV. 1941. 298–300 (Bucsay könyvét ismerteti).

²⁾ Lásd e könyv IV. részében a könyvtár bibliográfiájában időrendben felsorolt tanulmányokat, ill. cikkeket és kéziratok okmányokat.

³⁾ V. ö. *Kirchmaier, Klein, Szlavik, Révész, Schrödl, Kováts, Obál, Fitz József* értekezéseit és tudósításait a könyvtár állagáról.

⁴⁾ *Jelentése* német nyelven az *Ungarische Jahrbücher*-ben (1940. 3. 338–48) jelent meg. — Magyar nyelven, szlovák nyelvű kivonatos függelékkel, Budapestben 1941-ben a Ranschburg G. könyvkereskedésben jelent meg. — A német és magyar szöveg néha eltérő.

⁵⁾ Lásd e könyv IV. részében a részletes irodalmi utalásokat.

⁶⁾ *Pálffy, Miklós*: Jelentés a hallei egyetemi magyar és délkelet-európai kutatóállomás működésének második szakaszáról. 1943 Ranschburg. 9–26. 1. (Magyar és német nyelven).

könyvészeti feldolgozásában bekövetkezett újabb fejleményeket és eredményeket. Ezért most utalok az ott már elmondottakra és csak ennek a könyvjegyzéknek a keletkezését, jellegét és használati módját ismertetem a következőkben.

A hallei magyar könyvtár régi magyar pótló jegyzéke

Bucsaynak nem sikerült az összes régi magyar nyomtatványokat felvételeznie. A könyvtár újrafelvételezése közben ismételtén bukkantam olyan iratokra, amelyeket hiába keresünk jegyzékében. *Reinhold Henrik*, a könyvtár volt kusztosza, 1800-ig terjedően összeállította ugyan a magyar könyvek jegyzékét 1910-ben készített betűrendes cédulakatalógusában, mely az 1711-ig terjedő nyomtatványoknál Bucsaynak is jó szolgálatoakat tett,⁷⁾ azonban nem tüntette fel a cédulákon a könyvek helyrajzi számát s így a gyakorlatban nem sok értéke van. Nem sok hasznát tudtam venni ennek a jegyzéknek én sem, hiszen az 1711-ig terjedő anyagnál csak a már Bucsaynál is felvett iratokat tartalmazza. Ezért az 1711-ig megjelent régi magyar nyomtatványok jegyzékét Reinhold és Bucsay adatait figyelembe nem véve állítottam össze és csak az egész munka lezárása után hasonlítottam össze jegyzékemet azokéval.

Bucsay meg is mondja könyve 50. oldalán, hogy sem ő, sem Reinhold nem találtak meg a könyvtárban 13 olyan régi magyar nyomtatványt, amelyeket pedig a Régi Magyar Könyvtár Halleban meglévőeknek tüntet fel. *Tizenegyet* sikerült ezek közül fölfedeznem és fölvennem jegyzékembe.⁸⁾ Csupán az R. M. K. III. kötetének 3136. és 4292. számú nyomtatványai nem kerültek elő s miután a könyvtárban minden egyes könyvet — a vaskos kolligátumokat többször is — végig lapoztam, szinte biztos, hogy ezek a nyomtatványok ma már nincsenek meg a könyvtárban s talán éppen az elmúlt évtizedekben kallódtak el.⁹⁾ De az is lehetséges, hogy az R. M. K. tévedett, amikor ezeket is Halleban meglévőeknek tüntette fel.

Ezenkívül *huszonhárom* olyan nyomtatványra bukkantam, amelyeket az R. M. K. leír ugyan, de nem tud arról, hogy Halleban is megvannak. A nevezetesebbek ezek közül: Temesvári Pelbárt, *Sermones . . . de tempore . . . Hagenau 1489* (R. M. K. III. 19), u. ő, *Sermones de sanctis, Hagenau 1499* (R. M. K. III. 49), Telegdi Miklós, *Az Keresztynsegnek Fondamentomirol valo roevid koenywechke. Bécs 1562* (Sztripszky I. 1803).

Negyven további nyomtatványt sem az R. M. K.-ban, sem Bucsay könyvében nem található. S végül *hat iratot* csak azért vettem föl jegyzékembe, mert ezek Bucsaynál téves helyrajzi szám alatt szerepelnek.

Bucsay még arról is tudósít könyvében,¹⁰⁾ hogy a hallei magyar könyvtár birtokában lévő R. M. K. kötetek több sorszáma mellé ismeretlen kéz *H* betűt írt a helyrajzi szám feltüntetése nélkül. Néhányat ezek közül meg is talált Halleban és felvett jegyzékébe. Legnagyobb részük azonban nem került elő. Ennek ellenére lehetségesnek tartja, hogy a

⁷⁾ V. ő. i. m. 13. l.

⁸⁾ Könyve 50. lapján tévesen tudósít Bucsay arról, hogy az R. M. K. III. kötetének 3453. számú nyomtatványát nem találta meg, mert a 83. lapon 712. sz. alatt mint eddig ismeretlen nyomtatványt részletesen leírja. — Ennek ellenére is 13 nyomtatványt nem talált meg, mert az 51. lapon többek között felsorolt R. M. K. III. 4400. számú irat is ebbe a csoportba tartozik. VI. 61. 28 jelzet alatt meg is találtam és fölvettem jegyzékembe. V. ő. I. 829. sz.

⁹⁾ V. ő. *Révész Kálmán*: A hallei magyar könyvtár és *Szlávik Máttyás*: A hallei magyar könyvtár. Protestáns Egyházi és Iskolai Lap, 1886. 1301 kk; 1402 kk; 1432 kk.

¹⁰⁾ I. m. 51. l.

vaskos gyűjtőkötetek mélyén rejtőznek. — Az egész könyvtár gondos felvételezése után¹¹⁾ azonban biztosra vehető, hogy ezek a nyomtatványok — feltéve, hogy az a *H* betű a magyar könyvtárra vonatkozik! — ma már nincsenek meg a könyvtárban, mert egy sem került meg. Sőt az is kérdés, hogy ezek valaha is megvoltak-e a hallei magyar könyvtárban.

Az 1711-ig terjedő régi magyar könyvek jegyzéke Bucsay könyvének a pótlásaként készült. Így magától értendő, hogy csak az ő kézikönyvével, az R. M. K. megfelelő kötetivel, Sztripszky és Asztalos¹²⁾ toldalékaival együtt használható. Megtartottam Bucsay sorozásait is, bár a könyvtárban kevesebb régi magyar nyomtatvány található, mint amennyit könyve feltüntet.¹³⁾ Módszer szempontjából is csak annyiban tértem el tőle,

¹¹⁾ V. ö. *Pálly*: Jelentés, 12 kk.

¹²⁾ *Sztripszky Hádor*: Adalékok Szabó Károly Régi Magyar Könyvtár c. munkájának I—II. kötetéhez. Budapest 1912. — *Asztalos Miklós*: A wittenbergi egyetemi könyvtár Wittenbergben maradt részének régi magyar könyvállománya (1—404. sz.). — Magyar Protestáns Egyház-történeti Adattár XII. (1928), 123—85.

¹³⁾ Nem valószínű, hogy közelesen foglalkozik valaki a hallei magyar könyvtár régi magyar könyvállományának rendezésével. Ezért itt sorolom el Bucsay jegyzékének zavaró tárgyi tévedéseit. A kolligátumokban foglalt kisebb iratok számozásbeli eltérése jórészt abból adódik, hogy ezeket újból számoztam a könyvtár felvételezésekor:

71 = H. VI. 52. 7. — 86 = semmiben sem különbözik a 85. sz. alatt leirt nyomtatványtól. — 91 = H. VI. 37. 38. — 92 = H. VI. 37. 37. — 95 = B. VI. 6. 8. — 96 = B. VI. 6. 9. — 101 = B. VI. 6. 13. — 106 = B. VI. 6. 20. — 107 = B. VI. 6. 23. — 108 = B. VI. 6. 22. — 109 = B. VI. 6. 26. — 110 = B. VI. 6. 27. — 113 = B. VI. 6. 28. — 115 = B. VI. 6. 35. — 116 = B. VI. 6. 33. — 117 = H. VI. 6. 68 helyett H. VI. 68. 3. — 118 = H. VI. 6. 68 helyett H. VI. 68. 4. — 120 = H. VI. 61. 25. — 121 = H. VI. 37. 8. — 123 = B. VI. 6. 31. — 124 = H. VI. 59. 8. — 127 = H. VI. 61. 37. — 128 = H. VI. 37. 23. — 129 = B. VI. 6. 37. — 130 = B. VI. 6. 36. — 134 = H. VI. 37. 24. — 139 = H. VI. 61. 16. — 150 = H. VI. 61. 15. — 153 = B. VI. B. 89. 1. — 154 = B. VI. B. 89. 2. — 157 = H. V. 63. 8. — 208 = H. III. A. 259. 4. — 209 = H. III. A. 183. 1. — 216 = B. VI. 85b. — 217 = H. VI. 37. 13. — 227 = H. VI. 23. 9. — 234 = H. VI. 37. 33. — 235 = H. VI. 37. 48. — 236 = H. VI. 37. 17. — 238 = H. VI. 59. 37. — 240 = H. VI. 37. 16. — 241 = H. VI. 61. 9. — 243 = B. VI. 6. 10. — 246 = H. VI. 60. 7. — 247 = B. VI. 6. 12. — 250 = H. VI. 59. 38. — 251 = H. VI. 59. 34. — 255 = B. VI. 6. 14. — 256 = H. VI. 37. 32. — 257 = B. VI. 6. 21. — 258 = H. VI. 61. 29. — 261 = H. VI. 59. 36. — 262 = B. VI. 6. 15. — 263 = B. VI. 6. 16. — 264 = H. VI. 83. 13. — 265—270 = H. VI. 83. 1—6. — 271—276 = H. VI. 75. 1—6. — 277 = H. VI. 75. 13. — 278 = H. VI. 75. 14. — 280 = H. VI. 17. 3. — 281 = H. VI. 59. 35. — 282 = B. VI. 78 helyett mindenütt B. II. 6 olvasandó, mert az előbbi csak a Berlinben érvényes helyrajzi szám s Halleban más mű szerepel VI. 78 alatt. — 283 = B. VI. 6. 18. — 285—290 = H. VI. 75. 7—12. — 291—296 = H. VI. 83. 7—12. — 297 = H. VI. 61. 2. — 298 = H. VI. 37. 30. — 299 = H. VI. 37. 29. — 300 = H. VI. 37. 31. — 301 = H. VI. 37. 11. — 302 = H. VI. 18. 32. — 303 = H. VI. 68. 2. — 304 = H. VI. 61. 36. — 305 = H. VI. 61. 33. — 308 = B. VI. 6. 24. — 309 = B. VI. 77 helyett mindenütt B. II. 5 olvasandó, mert ez a berlini helyrajzi szám s Halleban H. VI. 77 alatt más mű szerepel. — 310 = B. VI. 6. 25. — 313 = H. VI. 37. 20. — 319 = H. VI. 37. 25. — 321 = H. IV. A. 16-nak R. M. K. III. 2404 felel meg. — 322 = B. VI. 6. 30. — 324 = H. VI. 37. 12. — 326 = H. VI. 4. 291 nincs a könyvtárban. — R. M. K. III. 2423-nak H. IV. A. 291. 2 felel meg. — 327 = B. VI. 4. 149. — 329 = H. VI. 61. 5. — 331 = H. VI. 15. 14. — 333 = H. VI. 60. 4. — 337 = H. VI. 61. 13. — 338 = B. II. 261. 4. — 339 = B. II. 261. 3. — 343 = H. VI. 59. 23. — 344 = B. VI. 4. 46. — 348 = H. V. 63. 4. — 349 = B. VI. 6. 77. — 351 = H. VI. 37. 49. — 353 = B. VI. 6. 43. — 354 = B. VI. 6. 40. — 355 = B. VI. 6. 43. — 356 = B. VI. 6. 46. — 537 = ilyen nincs a könyvtárban. Lásd a 390. sz. nyomtatványt! — 358 = H. VI. 15. 36. —

hogy a már leírt könyveknél sem elégedtem meg a leírás helyének és a művek jelzetének megjelölésével, hanem minden esetben feltüntettem az illető mű szerzőjét és rövid címét is. Az eddig még — tudomásom szerint — ismeretlen, vagy le nem írt nyomtatványoknál igyekeztem mindent részletesen leírni a címkép lehetőleg hű visszaadásával és minden nélkülözhetetlen adat feltüntetésével. Nem tettem kivételt ebben a vonatkozásban a csekélyebb irodalomtörténeti értékkel bíró alkalmi iratokkal sem, mivel itt is inkább a

359 = B. VI. 6. 41. — 360 = H. VI. 37. 22. — 361 = H. VI. 59. 22. — 362 = H. VI. 73. 13. — 363 = B. VI. 6. 42. — 366 = B. VI. 6. 44. — 367 = H. VI. 59. 16. — 368 = B. VI. 6. 45. — 369 = B. VI. 6. 49. — 370 = B. VI. 6. 53. — 371 = H. VI. 61. 1. — 373 = B. VI. 6. 51. — 374 = ilyen nincs a könyvtárban! — 377 = B. VI. 6. 50. — 378 = H. VI. 61. 27 = csak címlap és üdv. versek. — 379 = H. VI. 37. 9 és 47. — 381 = B. VI. 6. 52. — 385 = H. VI. 61. 7. — 386 = H. VI. 59. 19. — 387 = H. VI. 61. 4. — 388 = H. VI. 61. 8. — 389 = B. VI. 6. 48. — 390 = B. VI. 6. 47. — 391 = B. VI. 6. 38. — 392 = H. VI. 59. 17–18. — 393 = B. VI. 6. 54. — 397 = B. VI. 6. 58. — 398 = B. VI. 6. 56. — 399 = B. VI. 6. 60. — 400 = H. VI. 61. 11. — 403 = H. VI. 63. 2. — 404 = B. VI. 6. 57. — 405 = H. VI. 16. 21. — 406 = H. VI. 59. 20. — 407 = H. VI. 61. 32. — 412 = B. VI. 6. 68. — 414 = B. VI. 6. 66. — 415 = H. VI. 59. 14. — 418 = B. VI. 6. 63. — 419 = B. VI. 6. 61. — 420 = B. VI. 6. 61a. — 423 = B. VI. 6. 62. — 425 = B. VI. 6. 64. — 426 = B. VI. 6. 53a. — 427 = B. VI. 6. 67. — 428 = H. VI. 61. 34. — 435 = H. VI. 19. 21a. — 436 = H. VI. 61. 18. — 438 = B. VI. 6. 76. — 439 = B. VI. 6. 70. — 445 = B. VI. 6. 69. — 446 = B. VI. 6. 73. — 447 = B. VI. 6. 71. — 448 = B. VI. 6. 74. — 449 = B. VI. 6. 72. — 453 = B. VI. 6. 75. — 458 = H. VI. 37. 5. — 459 = H. VI. 59. 40. — 463 = H. VI. 61. 10. — 465 = B. VI. 6. 78. — 471 = B. II. 155. 1. — 472 = B. II. 155. 2. — 475 = B. VI. 6. 83. — 476 = B. VI. 6. 82. — 483 = H. VI. 61. 31. — 484 = H. VI. 37. 44. — 486 = H. VI. 37. 10. — 488 = B. VI. 6. 88. — 499 = H. VI. 37. 6. — 504 = B. VI. 1. 316. — 505 = H. VI. 59. 25. — 506 = H. VI. 37. 26. — 507 = B. VI. 1. 315. — 508 = H. VI. 59. 26. — 509 = H. VI. 59. 27. — 510 = H. VI. 59. 28. — 513 = B. VI. 6. 90. — 514 = H. VI. 59. 29. — 515 = H. VI. 37. 19. — 516 = H. VI. 37. 45. — 517 = H. VI. 37. 46. — 522 = H. VI. 59. 33. — 524 = H. VI. 59. 32. — 527 = H. VI. 52. 17. — 531 = H. VI. 73. 29. — 538 = H. VI. 17. 33. — 539 = H. VI. 61. 14. — 541 = H. VI. 37. 3. — 542 = H. VI. 59. 30. — 543 = H. VI. 37. 34. — 544 = H. VI. 37. 1. — 546 = B. VI. 6. 91. — 549 = H. VI. 37. 18. — 550 = H. VI. 37. 39. — 551 = H. VI. 37. 4. — 553 = MS 96. — 554 = B. II. 5. 37. — 555 = mint fentebb láttuk VI. 77. 37-nek II. 5. 37 felel meg s így tulajdonképpen csak egy példányban van meg ez a nyomtatvány könyvtárunkban. — 557 = H. VI. 37. 2. — 559 = H. VI. 37. 41. — 560 = H. VI. 37. 43. — 561 = B. VI. 6. 92. — 564 = H. VI. 52. 14. — 566 = H. VI. 59. 39. — 569 = nem felel meg R. M. K. III. 4221-nek, hanem B. VI. 1. 356! — 572 = H. VI. 52. 8. — 576 = H. VI. 61. 6. — 577 = B. VI. 6. 93. — 582 = B. VI. 1. 318. — 586 = B. VI. 6. 94. — 608 = B. VI. 1. 204. — 613 = H. VI. 52. 15. — 617 = B. VI. 184a. 7. — 630 = H. VI. 19a. 9. — 642–643 = H. VI. 37. 36 és H. VI. 52. 10. — 645 = B. VI. 6. 17. — 646 = B. VI. 6. 19. — 649 = B. VI. 6. 32. — 658 = B. VI. 6. 34. — 660 = H. VI. 61. 21. — 661 = V. 5. R. M. K. II. 1843! — 664 = B. VI. 6. 95. — 667 = H. VI. 45. 51. — 668 = ... Generoso Domino ... In — 670 = Amsterdam 1624 H. VI. 52. 6. — 671 = B. VI. 6. 7. — 672 = H. VI. 37. 21. — 690 = B. VI. 6. 59. — 691 = H. VI. 37. 7a. — 692 = H. VI. 59. 21. — 693 = B. VI. 6. 65. — 698 = ezt a nyomtatványt már 460. sz. alatt is hozta. — 699 = és nem 639 a sorszám. — 700 = Bécs, 1862 helyett 1682-t kell olvasni. — 705 = H. VI. 37. 50. — 706 = jelzete hiányzik = B. VI. 4. 122. — 708 = H. VI. 37. 42. — 709 = nem régi magyar könyv! — 712 = B. VI. 6. 89. — 713 = B. VI. 184a. 1. — 720 = B. VI. 6. 86. — 721 = B. VI. 2. 114. — 732 = ezt a nyomtatványt 555 sz. alatt egyszer már hozta! — 735 = B. VI. 6. 85. — 743 = B. VI. 1. 319. — 749 = nem a 742., hanem a 728. sz. nyomtatvány mutatja, hogy Hemp nyomdája Torgauba működött.

A helyrajzi számokat a teljesség érdekében egészítettem ki. Mint ez a felsorolás mutatja, Bucsay nem 754, hanem 744 régi magyar nyomtatványt ismer a hallei magyar könyvtárban!

teljesség elvét tartottam szem előtt. Az egyes művek hallei magyar könyvtári szignatúrája elé írt *H* vagy *B* betűt azt jelzi, hogy a mű Halleban vagy Berlinben található-e.

Ebben a hungarica-pótló jegyzékben tehát 80 olyan régy magyar könyvről számolok be, amelyeknek csak egy részéről tudta eddig a magyar könyvészet, hogy a hallei magyar könyvtárban is megtalálható. Másik részéről egyáltalában nem tudott eddig s ezért hiszem, hogy örömmel fogadja jegyzékemet. Bucsay könyvével együtt nem kevesebb mint 825¹⁴⁾ régi magyar nyomtatványra emelkedett tehát a hallei magyar könyvtár hungarica gyűjteménye.¹⁵⁾

Magyar szerzők magyarországi és külföldi nyomtatványai 1712—1800-ig

Sok értékes nyomtatvány található a hallei magyar könyvtárban ebből az évszázadból is. Jegyzéküket úgy állítottam össze, hogy a *Petrik Géza*¹⁶⁾ könyvészeti kimutatásában is megtalálható műveket csak röviden felvételeztem. A beosztásban is alkalmazkodtam módszeréhez, bár nem mindenben értek egyet vele. Nagyobb nehézséget az alkalmi iratok felvételezése okozott, mert nem mindig bogozható ki a szerző, vagy pedig kettőnél is több szerző szerepel. Ilyen esetben mindig annak neve alatt hozom a nyomtatványt, akire a verseket írták, a szerző nélküli másfajta iratokat pedig a cím vezérszava alá helyeztem.

*Ebben a csoportban összesen 300 magyar könyv foglal helyet s ezek közül csak 156 mű pontos leírását találjuk meg Petrik könyvészeti kimutatásában részben azonos, részben eltérő kiadásban. Minden egyes könyvnél megadtam Petrik könyvének megfelelő kötet- és oldalszámát még abban az esetben is, ha a szóban forgó nyomtatvány nála más kiadásban található. A könyvek könyvtári jelzete előtt *H* és *B* mutatja a hallei, illetve berlini elhelyezést.*

Szláv könyvek a hallei magyar könyvtárban

A kutatók csak ritkán figyeltek fel arra a körülményre, hogy a hallei magyar könyvtár nemcsak a benne meglévő 825 régi magyar és további 300 értékes magyar könyve révén foglal el előkelő helyet a magyar könyvtárak sorában, hanem figyelemre méltó

¹⁴⁾ V. ö. a 13. sz. és 15. sz. jegyzetekkel.

¹⁵⁾ A soproni Berzsényi Dániel gimnázium nagykönyvtárában a Lc 152. 5. (Kézirat 26. 5.) jelzetű *Hrabowsky György* másolta kéziratkötet 307–8 lapjain a hallei (akkor wittenbergi) magyar könyvtárban található könyvek jegyzéke található, mely 48 az R. M. K. I. kötetébe, 1 az R. M. K. II. kötetébe, 2 Petrik I. kötetébe (PÁLFY, II. 103. 124) tartozó tételt és 2 szláv nyelvű könyv (PÁLFY, III. 1. 7.) adatait tartalmazza a név, rövid cím, hely és év megjelölésével. Bucsay jegyzékével és e könyv I. részével összehasonlítva megállapítottam, hogy ma már nem tudunk 14 olyan régi magyar nyomtatványról, amelyek pedig 1787 körül még megvoltak a könyvtárban. Ezek az R. M. K. I. 51, 218, 382, 422, 449, 628, 708, 837, 899, 1374, 1591, 1626, Sztripszky I. 2180 és R. M. K. II. 97 nyomtatványai. — Viszont hiányzik ebből a jegyzékből a Bucsaynál felvételezett R. M. K. I. 55, 574, 678, 717, 754, 786, 826, 831, 833, 1065, 1067, 1133, 1404, 1434, 1474, 1529, 1633, 1650, 1771, 1772, 1782 és Sztripszky I. 1839 és 2128 régi magyar könyv. — Érdemes volna megvizsgálni, hogy a fenti ma már hiányzó nyomtatványok nem kerültek-e valamiképpen a hallei egyetemi könyvtárba, vagy nem maradtak-e Wittenbergben.

¹⁶⁾ *Petrik Géza: Magyarország Bibliográfiája 1712–1860 könyvészeti kimutatása. Bevezetéssel Szilágyi Sándortól. I–IV. kötet. Budapest 1888–1892.*

lélőhelye az ott majdnem feledésbe ment szláv nyelvű nyomtatványoknak is. Már Kassai¹⁷⁾ életében, tehát 1730-ig, mintegy 23 szláv nyelvű nyomtatvánnyal rendelkezett s ez a szám állandóan növekedett főleg ajándékozás útján. Egyes szláv nyelvű könyveiről már a Régi Magyar Könyvtár beszámolt a mult század végén s ezek számát Bucsay újabbakkal szaporította említett könyvjegyzékében. Ezzel a kutatók figyelmét újból felhívta a könyvtár szláv nyelvű irodalmi ritkaságaira.

Mindez azonban csak részletmegoldásnak tekinthető, hiszen eddig csak a valamilyen vonatkozásban régi magyar nyomtatványoknak is tekinthető szláv nyelvű művekről szerezünk tudomást és hiányzott a könyvtár szláv könyvállagának a teljes jegyzéke. Ezt a hiányt akarja pótolni az alábbi jegyzék. A már ismert és a különböző szláv bibliográfiákban¹⁸⁾, az R. M. K.-ban és Bucsaynál megtalálható iratokat csak röviden, a leírás helyének és a régi hallei (tehát nem a berlini) helyrajzi számnak a feltüntetésével közlöm.

A jegyzékbe vett 108 szláv nyelvű nyomtatvány legnagyobb része ma a Berlini Magyar Intézet¹⁹⁾ könyvtárában található. Ebből *nyolc nyomtatvány unikumnak tekintendő, hat másik pedig csak más kiadásban ismert eddig s így ezek is értékes bibliográfiai ritkaságok.*

A hallei magyar könyvtár irodalmának könyvészeti jegyzéke

A hallei magyar könyvtárról megjelent cikkek arról tanuskodnak, hogy ez a könyvtár mindig eléggé a kutatók érdeklődésének a középpontjában állott. A könyvtár történetének minden részletkérdésre kiterjedő tanulmányozása s főleg jogi helyzetének a tisztázása azonban még mindig hiányzik. Ennek a munkának megkönnyítését és előkészítését szolgálja a könyvtár irodalmának alábbi összeállítása, amelyet *Zelle Hilde-Ilse*, hallei egyetemi könyvtárfelügyelő, a magyar könyvtár első könyvtárosa készítettel.²⁰⁾ Első része a kéziratokat, második része pedig a nyomtatásban megjelent irodalmat tartalmazza időrendi sorrendben.

¹⁷⁾ *Szinnyei József*: Kassai György Mihály. — Magyar Írók Élete és Munkái, 1142—3. V. kötet. Budapest 1897. — *Fitz József*: Georg Michaelis Cassai und seine Bibliothek. Aus den Forschungsarbeiten der Mitglieder des Ungarischen Instituts und des Collegium Hungaricum in Berlin. — Berlin u. Leipzig 1927. 122—145.

¹⁸⁾ *Jungmann, Josef*: Historie Literatury České. W Praze 1849. (rövidítve: *J*). — *Jireček, Josef*: Dějiny literatury české. Díl 1, Sv. 1. 2. V Praze 1875—76. D. 1 = *Jireček*: Rukověť k dějinám literatury české do konce 18. věku. (A cseh irodalomtörténet kézikönyve a 18. sz. végéig), (rövidítve: *Jir*). — *Estreicher, K. et St.*: Bibliografja polska. Krakow 1870 sk. (rövidítve: *Estr*) — *Rizner, Ludovít*: Bibliographia Pisomnictva Slovenského Na Sposob Slovníka, Od Najstarsich Cias Do Konca R. 1900. 6. k. V Turciánskom 1929—1934. (rövidítve: *R*). — Az egyéb számba vehető irodalmat lásd a jegyzetekben.

¹⁹⁾ Ma Finn-ugor Intézet. A helyrajzi szám előtt néha található *H* betű a könyv hallei leelőhelyét jelenti. A többi mind Berlinben van.

²⁰⁾ Az 1942 után megjelent irodalmat később pótoltam.

Minden a bibliográfiai jegyzékben aláhúzott szöveg a kéziratban fraktúrával visszaadott.

Einleitung

Zur Vorgeschichte der Publikation

Die in bibliographischer Hinsicht wertvollen Bestandteile der Ungarischen Nationalbibliothek in Halle fanden bei den Forschern immer besondere Beachtung, da diese mit ihren mehr als 300 *Unika* einen ehrenvollen Platz selbst in der Reihe der größten ungarischen Bibliotheken behauptet. Der Quellenwert dieser Unika für die kultur- und familien-geschichtliche Forschung kann kaum überschätzt werden. Deshalb hoffe ich, daß dieses Bücherverzeichnis mit seinen neuen Nachträgen das Ansehen der Bibliothek unter den ungarischen Bibliographen erheblich fördern wird.

Entstehung und Geschichte der Bibliothek wurden in ungarischen und deutschen Aufsätzen mehrmals untersucht, wenn auch eine lückenlose Darstellung derselben bis heute noch fehlt.¹⁾ Die Tätigkeit der Forschungsstelle für Kirchenkunde an der Universität Halle-Wittenberg, gegründet im Jahre 1938, lenkte das Interesse der wissenschaftlichen Welt auch auf die Bibliothek. Nachdem *Szabó* und *Hellebrant*²⁾ bereits in der Zeit von 1879 bis 1898 einen großen Teil ihres altungarischen Bücherbestandes veröffentlicht hatten, stellte *Mihály Bucsay*, der erste Leiter der Forschungsstelle, alle bis dahin bekannten und von ihm entdeckten Hungarica des Bestandes in einem Bücherverzeichnis zusammen.³⁾ In der Einleitung zu diesem Verzeichnis werden Entstehung, Geschichte und Verwaltung der Bibliothek bis 1940 ausführlich geschildert, so daß ich in dieser Beziehung auf seine einleitenden Worte und auf meinen Bericht über den zweiten Tätigkeitsabschnitt der Forschungsstelle⁴⁾ hinweisen kann, in dem der Leser über die inzwischen eingetretenen Änderungen informiert wird. Die folgenden Verzeichnisse sind als Ergänzung und Weiterführung der Forschungsarbeiten von Bucsay anzusehen, so daß ich mich auf kurze Gebrauchsanweisungen beschränken kann.

Ergänzendes Verzeichnis der altungarischen Bücher

In Teil I dieses Buches sind Werke ungarischer Verfasser verzeichnet, die bis zum Jahre 1711 erschienen sind. Der Grund für die Zusammenstellung war die Erfahrung, daß ich bei der Neuaufnahme des gesamten Bücherbestandes der Bibliothek immer wieder auf Bücher stieß, die man in dem Verzeichnis von Bucsay vergeblich sucht.

¹⁾ Siehe Kapitel IV, Bibliographie des Schrifttums über die Ungarische Bibliothek in Halle. S. 98.

²⁾ *Szabó, Károly*, u. *Hellebrant, Arpád*: Régi Magyar Könyvtár I—III (Altungarische Bibliothek). Budapest 1879—1898: Akadémia (R. M. K.).

³⁾ Altungarische Bücher der Ungarischen Nationalbibliothek in Halle a. d. Saale. Budapest 1941. 104 S. — Siehe Besprechung von *Varjas, Béla*, in: Magyar Könyvszemle. LXV. 1941, 298—300.

⁴⁾ Bericht über den zweiten Tätigkeitsabschnitt der Forschungsstelle für Kirchenkunde Südosteuropas, besonders Ungarns, an der Theologischen Fakultät der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. Vom 1. April 1940 bis zum 30. September 1941. Budapest 1943. 50 S.

Heinrich Reinhold stellte im Jahre 1910 einen alphabetischen Zettelkatalog der ungarischen Bücher bis zum Jahre 1800 zusammen, der auch Bucsay bei seiner Forschungsarbeit gute Dienste leistete.⁵⁾ Leider fehlen auf diesen Zetteln die Signaturen der Bücher, so daß ich dieses Verzeichnis nur in sehr beschränktem Maße benutzen konnte. Außerdem ist es für den Zeitraum 1711 bis 1800 unvollständig. Aus diesen Gründen mußte ich zunächst ein Verzeichnis der altungarischen Bücher bis zum Jahre 1711 ohne Rücksicht auf das genannte Buch von Bucsay anfertigen, das ich dann nach Abschluß der Arbeiten mit seinem Katalog und dem von H. Reinhold verglich.

Bucsay selbst weist darauf hin, daß er 13 von Szabó und Hellebrant als in Halle vorhanden bezeichnete Hungarica in sein Buch nicht aufgenommen hat, da sie weder von ihm noch von Reinhold gefunden wurden.⁶⁾ *Es gelang mir, 11 Drucke von diesen wieder zu entdecken und zu verzeichnen.* Lediglich die Nummern 3136 und 4292 aus dem III. Band der Altungarischen Bibliothek kamen nicht zum Vorschein und nachdem alle Bücher der Bibliothek, die Sammelbände sogar mehrmals, durchgeblättert wurden, kann mit Gewißheit gesagt werden, daß sie in der Bibliothek heute nicht mehr vorhanden und wahrscheinlich in den letzten Jahrzehnten abhanden gekommen sind. Zwar besteht die Möglichkeit, daß sich Szabó und Hellebrant irrten, als sie dieselben als in Halle befindlich bezeichneten.⁷⁾

Darüber hinaus habe ich noch 23 Drucke verzeichnet, die Szabó und Hellebrant beschrieben haben, ohne zu wissen, daß sie auch in Halle vorhanden sind. Als besonders wertvolle Drucke erwähne ich aus dieser Gruppe:

Pelbartus de Themeswar: Sermones pomerii fratris Pelbarti De Themeswar diui ordinis sancti Francisci de tempore Incipiunt feliciter. Hagenau 1489

Ders.: Sermones pomerii fratris Pelbarti de Themeswar diui ordinis sancti Francisci de Sanctis incipiunt feliciter. Hagenau 1499

Telegdi, Miklós: Az keresztyénségnek fundamentomirol valo roevíd koenywechke ... Bechben 1562.⁸⁾

40 weitere Bücher sind in den ungarischen Bibliographien überhaupt noch nicht verzeichnet; 6 Drucke wurden deshalb in mein Verzeichnis aufgenommen, weil sie bei Bucsay unter unrichtigen Signaturen vorkommen.

Bucsay erwähnt in seinem Verzeichnis⁹⁾, daß in verschiedenen Bänden der Altungarischen Bibliothek bei mehreren Nummern am Rande ein *H* ohne Signatur von einer unbekanntenen Hand eingetragen wurde. Er hat auch einige davon verzeichnet. Die meisten sind jedoch nicht zum Vorschein gekommen, es bestünde aber noch die Möglichkeit, daß sie in den dicken Sammelbänden der Gruppe VI verborgen liegen. Nach einer gründ-

⁵⁾ Vgl. S. 13.

⁶⁾ S. 50. — Bucsays Bemerkung, daß er Nr. 3453 nicht fand, ist irrtümlich, da er sie unter Nr. 712 in sein Buch aufnahm und, als bisher unbekannt, genau beschreibt. — Die Zahl 13 stimmt jedoch trotzdem, da die auf Seite 51 seines Buches angegebene Nr. 4400 in diese Gruppe gehört, wie ich sie auch unter VI. 61. 28 gefunden und in mein Verzeichnis aufgenommen habe.

⁷⁾ Vgl. *Révész, Kálmán: A hallei magyar könyvtár* (Die Hallenser Ungarische Bibliothek). In: *Magyar Könyvszemle*. 1886. S. 259–68 und *Protestáns Egyházi és Iskolai Lap*. 1886. S. 1301 bis 1305. — *Szlávik, Mátyás: A hallei magyar könyvtár* (Die Hallenser Ungarische Bibliothek). In: *Prot. Egyh. és Isk. Lap*. 1882 és 1886. S. 1432–35.

⁸⁾ *Sztripszky, Hiador: Appendix ad I–II Tomos operis Caroli Szabó Régi Magyar Könyvtár. Budapestini 1912. Nr. 1803. Bd. I.*

⁹⁾ S. 51.

lichen und sorgfältigen Durchsicht der Bibliothek kann gar kein Zweifel mehr daran bestehen, daß sich jene Bücher in der Ungarischen Bibliothek zur Zeit nicht mehr befinden, und es ist auch fraglich, ob sie überhaupt einmal dort vorhanden waren.

Dieses Verzeichnis wurde als eine Ergänzung zu Bucsays Buch angefertigt, und es versteht sich daher von selbst, daß es ohne die bibliographischen Handbücher von Szabó und Hellebrant, Bucsay und Sztripszky nicht verwendet werden kann. Deshalb mußte ich auch die Numerierung von Bucsay weiterführen, obwohl seine Angaben nicht immer stichhaltig sind.¹⁰⁾ In den Titelbeschreibungen kennzeichnete ich die Mängel seines Verzeichnisses, indem ich bei den schon anderswo verzeichneten Drucken nicht nur den Beschreibungsort und die Hallenser Signaturen angab, sondern auch den Verfasser und den Kurztitel des Werkes vermerkte. Die meines Wissens unbekanntem Schriften versuchte ich ausführlich, unter möglichst getreuer Wiedergabe des Titelkupfers, zu verzeichnen. Auch bei den in literarischer Hinsicht wenig bedeutenden Occasionalien machte ich keine Ausnahme. Die Buchstaben *H* oder *B* vor der Signatur bedeuten, ob der betreffende Druck in Halle oder in Berlin zu finden ist.

In diesem ersten Verzeichnis kann ich also von 80 solchen altungarischen Schriften berichten, die bisher nur teilweise der wissenschaftlichen Welt bekannt waren. Im ganzen sind 825¹¹⁾ altungarische Bücher in der Hallenser Ungarischen Bibliothek enthalten.¹²⁾ Die unga-

¹⁰⁾ Es ist wohl in absehbarer Zeit nicht zu erwarten, daß sich jemand mit der Bearbeitung des altungarischen Bücherbestandes der Ungarischen Bibliothek in Halle beschäftigt. Ich halte es daher für richtig, alle Angaben, die sich in dem Verzeichnis von Bucsay als sachliche oder als Druckfehler erwiesen, hier anzuführen. Betreffs Abweichungen in der Numerierung der kleineren Drucke, die darauf zurückzuführen sind, daß die Sammelbände bei der Neuaufnahme der Bibliothek von mir neu numeriert wurden, und der Ergänzung der Standortnummer im Interesse der Vollständigkeit, verweise ich auf Fußnote 13 in der ungarischen Einleitung.

Zwischen Nr. 86 u. Nr. 85 besteht kein Unterschied. — 117 = H. VI. 68. 3. — 118 = H. VI. 68. 4. — 153 = B. IV. B. 89. 1. — 154 = B. IV. B. 89. 2. — 216 = B. VI. 85b. — 282 = Anstatt B. VI. 78 lies überall II. 6, da diese Signatur nur in Berlin gültig ist. In Halle findet sich ein anderes Werk darunter. — 309 = anstatt VI. 77, lies überall II. 5 aus dem eben angegebenen Grunde. — 321 = H. IV. A. 16 entspricht R. M. K. II. 2404. — 326 = H. VI. 4. 291 findet sich in der Bibliothek nicht. — R. M. K. III. 2423 entspricht H. IV. A. 291. 2. — 327 = B. VI. 4. 149. — 344 = B. VI. 4. 46. — 357 = befindet sich in der Bibliothek nicht. — Siehe Nr. 390! — 374 = gibt es in der Bibliothek nicht. — 378 = H. VI. 61. 27 (nur Titelblatt und Gratulationsgedichte!) — 477 = H. VI. 59. 24 entspricht R. M. K. III. 3416 und nicht 3419! — 504 = B. VI. 1. 316. — 507 = B. VI. 1. 315. — 553 = MS 96. — 554 und 555 sind nicht zwei Exemplare. Siehe Anmerkung unter 309. — 569 = B. VI. 6. 91 existiert überhaupt nicht. — 582 = B. VI. 1. 318. — 608 = B. VI. 1. 204. — 617 = B. VI. 184a. 7. — 661 = anstatt R. M. K. II. 1844 lies 1843. — 670 = lies Amsterdam 1624. — 698 = wurde bereits unter 460 angeführt. — 699 und nicht 639. — 700 = lies Bécs 1682. — 706 = fehlt die Signatur = B. VI. 4. 122. — 709 = ist kein ungarischer Druck. — 712 = vgl. R. M. K. III. 3453 auf Seite 50, wo von Bucsay festgestellt wird, daß er diese Schrift nicht fand. — 713 = B. VI. 184a. 1. — 720 = B. VI. 6. 86. — 721 = B. VI. 2. 114. — 732 = diese Schrift wurde unter R. M. K. III. 4065 schon einmal angeführt. — 743 = B. VI. 1. 319. — 749 = der Hinweis auf Nr. 742 ist irrtümlich. Statt dessen lies 728. Wie wir sehen, kennt Bucsay eigentlich nur 744 altungarische Drucke!

¹¹⁾ Vgl. Fußnote 10.

¹²⁾ Die große Bibliothek des Berzsényi Gymnasiums in Sopron besitzt unter Nr. Lc. 152. 5. Kézirat (Handschrift) 26. 5, einen Handschriftenband, in dem sich auf den Seiten 307/308 ein Bucherverzeichnis der Hallenser (damals noch Wittenberger) Ungarischen Bibliothek aus dem Jahre 1787 befindet. Es enthält im ganzen 53 Büchertitel mit Angaben des Verfassers, Erschei-

rischen Literatur- und Kulturgeschichtler werden an den vielen aus ihrem Versteck erst jetzt hervorgeholten literarischen Denkmälern gewiß ihre Freude haben. Entsprechendes Interesse ist auch von Seiten der slowakischen Geschichtsforschung zu erwarten.

**Werke ungarischer Verfasser in Ungarn und im Ausland
gedruckt von 1712 bis 1800**

Teil II dieses Buches kann nur unter Heranziehung der Bibliographie von Géza Petrik¹³⁾ gebraucht werden, da die in ihr verzeichneten Werke von mir nur kurz vermerkt sind. Auch in der Einteilung und Methode richtete ich mich nach ihm. Auf Schwierigkeiten stieß ich nur bei den Gelegenheitsschriften, die keinen oder mehrere Verfasser aufweisen. In diesen Fällen beschrieb ich die Bücher unter dem Namen der Person, auf die die Verse gedichtet wurden, die andersartigen Drucke aber ohne Verfasser bringe ich unter dem Leitwort des Titels.

Diese Gruppe enthält 300 ungarische Schriften, von denen nur 156 bei Petrik genau beschrieben sind, manchmal jedoch in einer anderen Ausgabe. Bei jedem einzelnen Buch führe ich die Band- und Seitenzahl von Petriks Handbuch auch in dem Falle an, wenn es dort in einer anderen Ausgabe vermerkt ist. Die Buchstaben *H* oder *B* vor der Signatur geben an, ob sich der betreffende Druck in Halle oder in Berlin befindet.

Slawische Bücher der Ungarischen Bibliothek in Halle

Schon Szabó und Hellebrant führten verschiedene slawische Drucke bis 1711, soweit sie auch als Hungarica anzusehen sind, aus der Ungarischen Bibliothek an, die zu den Fundorten alter slawischer Bücher gezählt werden muß. Aufmerksamkeit auf die wertvollen Slavica der Bibliothek lenkte zunächst das zitierte Buch von *M. Bucsay*, in dem auch einige slawische Drucke beschrieben sind; jedoch fehlte bis heute ein vollständiges Verzeichnis aller slawischen Bücher der Bibliothek. Diese fühlbare Lücke soll nun vorliegendes Verzeichnis ausfüllen.

Die bisher bekannten und in den verschiedenen slawischen Bibliographien¹⁴⁾ sowie die bei Szabó, Hellebrant und Bucsay verzeichneten Drucke sind nur kurz mit Angabe des Beschreibungsortes angeführt.

nungsortes und des Jahres, von denen 48 in den I. Band, einer in den II. Band der Altungarischen Bibliothek, zwei in die Bibliographie von Petrik (PALFY, II. 103 u. 124) gehören und zwei slawische Drucke bei mir unter III. 1 u. 7 verzeichnet sind. Beachtenswert ist in diesem Verzeichnis, daß es auch R. M. K. I. 51, 218, 382, 422, 449, 628, 708, 837, 899, 1374, 1591, 1626, Sztripszky I. 2180 und R. M. K. II. 97 aufzählt, die heute nicht mehr in Halle zu finden sind. Es müßte nachgeforscht werden, ob diese heute fehlenden Drucke gar nicht in die Hallenser Universitätsbibliothek geraten sondern in Wittenberg geblieben sind.

¹³⁾ Petrik, Géza: Magyarország Bibliográfiája 1712–1860 könyvészeti kimutatása. Bevezetéssel Szilágyi Sándortól. I–IV. k., Budapest 1880–1892 (Ungarische Bibliographie von 1712 bis 1860).

¹⁴⁾ Jungmann, Josef: Historie Literatury České. W Praze 1849 (gekürzt: *J*). — Jireček, Josef: Dějiny literatury české. Díl I, Sv. 1. 2. V Praze 1875–76. D. 1 = Jireček: Rukověť k dějinám literatury české do konve 18. věku (Handbuch der tschechischen Literaturgeschichte bis zum Ende des 18. Jahrhunderts), (gekürzt: *Jir*). — Estreicher, K. et St.: Bibliografja polska. Krakow 1870 ff. (gekürzt: *Estr*). — Rizner, Ludovit: Bibliographia Písomníctva Slovenského Na Sposob Slovnica, Od Najstarsich Čias Do Konca R. 1900. 6 Bde. V. Turcianskom 1929–34. (gekürzt: *R*). — Weitere Literatur wird in Anmerkungen angegeben.

Die in Berlin befindlichen Bücher erhielten eine neue Signatur. Wir haben trotzdem die alte Hallenser Signatur beibehalten. Alle Bücher, die neben der Nummer kein *H* (in Halle) aufweisen, befinden sich in der Bibliothek des Ungarischen Instituts in Berlin.¹⁵⁾

Wir hoffen, daß dieses Verzeichnis von den Forschern mit Freude begrüßt wird. Nur ein Blick auf die angeführten Bücher genügt, um zu merken, daß die Ungarische Nationalbibliothek in Halle nicht nur im Hinblick auf ihre *Hungarica* und Handschriftensammlung — die übrigens auch verschiedene slawische Handschriften, unter ihnen ein besonders wertvolles „Altes Testament“ in russischer Sprache enthält —, sondern auch durch ihren slawischen Bücherbestand einen vornehmen Platz unter den Bibliotheken einnimmt.

Acht slawische Drucke können als Unica angesehen werden. Sechs weitere sind nur in anderen Ausgaben bisher bekannt, so daß es sich auch in diesen Fällen um bibliographische Seltenheiten handelt.

Bibliographie des Schrifttums über die Ungarische Bibliothek in Halle

Bereits in dem Bericht über den zweiten Tätigkeitsabschnitt der Forschungsstelle in Halle¹⁶⁾ brachte ich meine feste Überzeugung zum Ausdruck, daß eine eingehendere Untersuchung der Geschichte der Ungarischen Bibliothek in Halle die Forscher einer immer dringenderen Aufgabe gegenüberstellt. Als eine Vorarbeit dazu war diese Bibliographie des Schrifttums über die Bibliothek gedacht, die von Bibliotheksinspektorin und erstem Kustos der Ungarischen Bibliothek Frau *Hilde-Ilse Zelle* zusammengestellt wurde.¹⁷⁾ Der erste Teil enthält die Handschriften. In dem zweiten Teil befinden sich die Druckschriften in chronologischer Reihenfolge.

Ich möchte noch allen danken, die meine Arbeit und die Veröffentlichung dieses Buches mit persönlicher Teilnahme oder mit ihrem fördernden Beistand und ihrer wissenschaftlichen Anregung ermöglichten.

Die Direktoren der Universitätsbibliothek in Halle und des Ungarischen Instituts in Berlin haben meine Arbeit bereitwilligst unterstützt.

Bibliotheksinspektorin *Hilde-Ilse Zelle* und Bibliotheksdirektor *Josef Fitz* haben wesentlichen Anteil an der Gestaltung vorliegenden Bücherverzeichnisses.

Es ist mir eine angenehme Pflicht, ihnen dafür bestens zu danken.

Miklós Pálfy

¹⁵⁾ Jetzt: Finnisch-ugrisches Institut.

¹⁶⁾ *Pálfy, Miklós*: Bericht ... 48.

¹⁷⁾ Die seit 1942 erschienenen Werke wurden später von mir angeführt.

I. Rész

A hallei magyar könyvtár régi magyar pótló jegyzéke.

1. fejezet. Magyar nyelvű nyomtatványok (R. M. K. I.)

Teil I

Ergänzendes Verzeichnis der altungarischen Bücher

Kapitel 1. Drucke in ungarischer Sprache (Altungarische Bibliothek I)

755 Bécs, 1562. B. VIII. A. 667

Telegdi, Miklós. Az Keresztyensegnek Fundamentomirol valo roeuid koenyvechke. SZTRIPSKY I. 1803¹⁾ & FERENCZI, p. 200²⁾.

756 Bécs, 1629 (8)³⁾. H. III. A. 141

(Dictionarium quator lingvarum: latinae, hungaricae, bohemicae et germanicae.)
12rét. A-V_{vj} = 472 sztt 1. + 7 szttan 1. — Cimplapja hiányzik. Kötése rossz, szövege ép.
Cf. R. M. K. I. 574⁴⁾. — BUCSAY 632a. sz. alatt hozza egyik kiadását, melytől ez a példány betűtípusát és hibátlan lapszámozását tekintve eltér. Tartalma megegyező.

757 Gyulafehérvár, 1636. MS. 36

Dajka, János (Keserűi) & *Katona, István* (Geleji). Az keresztyeni üdvözítő hitnek egy nyomban járó igazságához inteztetett ekes rhythmusu hymnusokkal ... öreg Gradval. 2rét. ff. 35—46. — Csonka, csak a cimlap, Rákóczi György fejedelem nyilatkozata s Geleji Katona Istvánnak a fejedelemhez intézett dedikációja van meg.
R. M. K. I. 658.

2. fejezet. Nem magyar nyelvű hazaiak (R. M. K. II)

Kapitel 2. In Ungarn gedruckte nichtungarische Werke (Altungarische Bibliothek II)

758 S. I., 1642. B. VI. 5. 10

Hock, D. „Ad / *Jacobum Icabodum*, quondam in H. / V. D. M. mox Exulem, denique vocatum Pr. E. / O. G. Th. in B. & c. posquam is de re metallentica vet: Gr: Commen-

¹⁾ V. Ö. MAGYAR KÖNYVSZEMLE, 1882. évf. 371. 1.

²⁾ *Ferenczi, Zoltán:* A könyvtártan alapvonalai. — (Grundzüge des Bibliothekswesens). Budapest 1903.

³⁾ A Múzeumi Könyvtár megfelelő R. M. K. kötetében 1628 kijavítva 1629-re. A hallei példányt esetleg Wittenbergben nyomták?

⁴⁾ V. Ö. a III. RESZ 31—32. számával.

tarium edidisset, & de exiliis / & receptaculis Musarum pro auspiciis / disserturus esset.“ — Most következik a latin nyelvű „Elegia“ és végén az aláírás: — „Fecit D. Hock, N.“
4rét. A—C = 6 órszavas sztlan levél. — Csak a fejcím van meg.

759 Lőcse, 1643. H. IV. A. 259,

Graffius, Adreas. Lex mihi ars studium eloquentiae absolutum ...

R. M. K. II. 623. — BUCSAY tévesen hozza ezt a példányt B. VIII. B. 64 jelzet alatt, mert annak R. M. K. II. 607 és 608 felel meg, v. ö. BUCSAY, 90. és 641. sz.

760 Szeben, 1648. H. IV. A. 188

Bartholinus, Casparus. Praecepta logicae peripateticae.

R. M. K. II. 694. — V. ö. BUCSAY, 94. sz., tehát még egy példányban.

761 S. I., 1677. B. VI. 6. 55

Plorantius, Dan. & Felicides, Paulus. „I. N. I. / TERPSICHORE / justum debitae gratitudinis Vectigal / persolvens / VIRIS / EXPERIENTISS. EXCELLENTISS. PRAE- / CLARISSIMIS atque DOCTISSIMIS / DN. DOMINIS / INCLUTI GYMNASII / GEDANENSIS / PROFESSORIBUS / MERITISSIMIS, / FAUTORIBUS atque PATRONIS / MUSARUM BENIGNISSIMIS, / In percepti favoris & benevolentiae / redhostimentum / à / Clientibus devotissimis / Dan. Plorantio & PAULO FELICIDE, / Pannoniis. / ANNO QUO / Parnasso IVstVM VectIgaL, Vota DabantVr / Sterili Minervá foecundo sed affectu / deprompta & dicata. /“

4rét. 4 órszavas sztlan lev. — (Carmen lat.)

762 Bártfa, 1708. B. VI. 5. 8a

Rezik, Johannes. Themistocles, jvdicvm imago, lvce nominali, ... *Johannis Klesch.*
R. M. K. II. 2322.

763 Bártfa, 1708. B. VI. 4. 153

Rezik, Johannes. Sine controversia magnum pietatis mysterium.

R. M. K. II. 2323 & BUCSAY, 184. Tehát két példányban.

3. fejezet. Magyar szerző írta nem magyar nyelvű külföldi nyomtatványok (R. M. K. III)

Kapitel 3. Im Ausland gedruckte nichtungarische Werke von ungarischen Verfassern (Altungarische Bibliothek III)

764 Hagenau, 1489. H. I. D. 10

Pelbartus de Themeswar. „Sermones pomerii fratris / Pelbarti de Themeswar di / ui ordinis sancti Frãcisci de / tempore Incipiunt feliciter. /“

4rét. A–Z = Aa–Dd₄ = 205 sztlan levél. Elöl címlap és tabula = 10 sztlan levél. — A 108. levél *b* oldalán ez olvasható: „Finita per dei gratiam Prima parte scz Hiemali. seqvit huius operis pars secunda scz Quadragesimalis.“ — Ugyanezen levél 2. col.-nak elején: „In nomine domini Incipit pars Paschalis.“ — A 205. levél alján pedig: „Finit tertia pars huius operis. scz Paschalis sermonu Pomerij ad laudem dei & domini Jesu: cui sit honor & gloria in secula secul(or)um Amen. Seqvit pars Estualis Sermonu Pomerij de tempore.“

R. M. K. nem látta, PANZER, IV. 48. 1. 387 és HAIN, 12550. sz. alapján írja le röviden III. 19. sz. alatt.

765

Hagenau, 1499.

H. I. D. 10

Pelbartus de Themeswar. Sermones pomerii fratris Pelbarti de Themeswar diui ordinis sancti Frãncisci de Sanctis incipiunt feliciter.

4rét. a–z + aa–ff = 230 sztlan levél. Elöl címlap és tabula = 8 sztlan lev.

R. M. K. III. 49 első részének felel meg s leírása is teljesen megegyezik azzal.

766

Wittenberg, 1531.

H. VI. 84. 2

Faber, Aegidius. Der Psalm Miserere, deutsch ausgelegt.

R. M. K. III. 292.

767

Magdeburg, 1550.

H. VI. 43. 9

Eszéki, Emericus. Ein schrift, eines fromen Predigers aus der Tuerckey an Illyricum geschrieben.

R. M. K. III. 390.

768

Wittenberg, 1589.

H. IV. A. 25. 1

Xylandrus, Stephanus. „DISPUTATIONES ETHICAE / DISTINCTIS TEMPORI- / BUS HABITAE IN COLLEGIO / PHILOSOPHICO PRIVATO VVI- / tebergae, mensibus vernis, anni 98. / Sub Praesidio / M. PETRI STAERMONTII / Varmiensis Borussi, / Respondentibus / Doctissimis & ornatissimis Adolescentibus / Petro Neomarco Pomer. Balthasare Osten Siles. Ste- / phano Xylandro ex Hung. Sepusio. Davide Meisnero / Schultzio Pomerano Stetinensi. / studiosis S. S. Theologiae & Iurisprudentiae. / Quibus accessit disputatio publica de Amicitia. 15“ / Krisztusalak, kezében szívből kiágazó vesszők és körülötte a felirat: „CRIMINA MORS CHRISTI TOLLIT CEVRVTA VENENVM.“ / „89. / VITEBERGAE, / Typis M. Georgij Mulleri. /“

4rét. A–G₃ = 30 órszavas sztlan levél.

769

Zerbst, 1592.

H. I. C. 149

Ambrosius, Sebastianus. Defensio orthodoxae doctrinae.

R. M. K. III. 828. — BUCSAY (204 és 205) adatai tévesek.

770

Erfurt, 1594.

H. VI. 67. 18

„Die neundte neue Zeittung. / Was sich sieseder (!) der ne- / hesten Eroberung der Stadt vnd Festung Novigrad / in Ober vnd Nieder Vngern ferner zugetragen vnd ver- / lauffen. Auch was die Vnsern mehr in dieser / Zeit dem Tuercken eingenommen vnd / eroebert / findestu (!) allhier kuertzli- / chen vermeldet / ec. / Item / wie der Beeglerbeeg Graerie / newlich in die- / sem jetzt lauffenden 1594. Jahr zu Stuelweissenburg vmb / als in einem Vorbild zu ersehen / ob die Christen / oder die Tuer- / cken disz Jahr Oberhand behalten werden / zweene Hauffen / Knaben / vngefehr bey sechshundert so 12. 13. oder 14 Jar alt / gewest, an einander gehetzt, in zwee Theil getheilt, jhnen gute / Bengel in die Haende gegeben, vnd dem einen Theil als wenn / sie Christen weren / Jesus / dem andern Theil aber als Tuer- / cken / Hala, Hala / zu schreyen befohlen. Darauff die Buben / tapffer auff/ einander geschlagen, vnd die so Jesus geschrieben, vnd der Christen Theil ver- / treten, durch Gottes Huelffe / den Sieg erhalten / haben. / Erstlich Gedruckt zu Freyburg durch Georg / Hoffmann, jetzo aber zu Erfordt bey Jacob / Singe, im Jahr M.D.LXXXIIIIL.“

4rét. 4 szatlan őrszavas levél. Az utolsó levél hátlapja üres.

771

Heidelberg, 1597.

H. VI. 45. 36

Marcellides, Daniel. De coena domini repetitio doctrinae orthodoxae.
R. M. K. III. 896. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

772

Frankfurt, 1597.

H. IV. A. 25. 5

Heupt, Andreas. „EXERCITATIONES / LOGICAE / EX ARISTO- / TELE ATQVE INTER- / PRETIBVS EIVS ZACHARIO / Vrsino Zabarelle, Crello, Hildenio, / Flacio, Titelmanno, Fron- / seca & aliis / quibusdam autoribus / de Omnibus Logicae patribus, collectae & / propositae in celeberrima Marchio- / num Academia. / à / M. Petro Schmilavero Moravo. / Francofurti cis Viadrum. / Typis Friderici Hartmanni Biblio. / ANNO M.D.XCVII.“

Ebben: „Disputatio. V. / DE PRAEDI- / camentis. / Respondente / ANDREA HEVPT TRAN- / Sylvano.“

4rét E—E₅ = 6 szatlan őrszavas levél.

773

Frankfurt, 1597.

H. IV. A. 25. 3

Mybroth, Georg. „DISPVATIO IIII. / De / PRAEDICABILI- / BVS. / Respondente / GEORGIO MYBROTH / Translyvano.“

In: *Schmilauer, Petr.*: Exertationes logicae. — V. ö. 772. sz.

4rét. D—D₃ = 4 szatlan őrszavas levél.

774

Heidelberg, 1598.

H. VI. 45. 16

Felckmann, Petrus. Theses theologicae de papatv.
R. M. K. III. 918.

775

Boroszló, 1599.

H. VI. 67. 17

„Warhafftige Particular / Vom glueckseligen Sieg / vnd zerstreung etlich Tausent / Tuercken, Auch erlangter Beut bey der Stadt / Tolna vnter Ofen / Welches in Vigilia S. Johannis / war der 23. Junij disz 99. Jahres / geschehen. / Sampt andern Zeittungen aus Gran / vom 3. Julij dieses lauffenden 99. Jahres.“ — / Most következik egy rézkarc, mely árbócos hajókon vívott tengeri csatát ábrázol. / — „Mit bewilligung der Obrigkeit / Gedruckt zu Bresslaw / durch Georgium Bawman. / M.D.LXXXXIX.“

4rét. 4 sztlan levél. — Az utolsó levél hátlapja üres.

776

Leipzig, 1607.

H. VI. 39. 1 b

Hirscherus, Paulus. „TERTIA DISPUTATIO / DE CREATURIS / & imprimis / DE ANGELIS AC HO- / MINE INTEGRO.“ — / A jobboldali lapszélén: / „Resond. (sic!) Paulus Hirscherus / Transylvanus /“.

In: „Hypotyposis / THEOLOGIAE / seu / CHRISTIANAE / DOCTRINAE ET RELI- / GIONIS CAPITA PRIMA- / ria, ex fidei principiis, & Ecclesiarum Ortho- / doxarum Symbolis expli- / cationibus, me- / thodo ac ordine convenienti / delineata / & / DISPUTATIONIBUS / XIII. privati exercitii gratia ad dispu- / tandum proposita / à / M. GEORGIO STAMPELIO / Solt- / quell. SS. Linguae in Academia Francofur- / tensi Professore publico. / LIPSIAE / Michael Lantzenberger excudebat. / ANNO M.DC.VII. / Impensis Iohan. Thymii Bibliop. Francof. ad Oder.“

4rét. E—F₃ = 29—38 1.

777

S. 1., 1608.

H. VI. 46. 29

Pannonius, Stephanus. De circvlo opervm et iudicorvm Dei.
R. M. K. III. 1066.

778

Wittenberg, 1610.

H. VI. 26. 5 a

Tschater, Wolfgangus. Disputationum ethicarum I. De ethices definitione et natura.
R. M. K. III. 1092. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

779

Wittenberg, 1611.

H. VI. 26. 5 d

Ritsch, Johannes. Disputationum ethicarum IV. De appetitu, eiusque affectionibus.
R. M. K. III. 1104. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

780

Wittenberg, 1614.

H. VI. 26. 4 a

Szunyogh, Casparus. Disputationum ethicarum primam de summo bono politico.
R. M. K. III. 1141. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

781

Brieg, 1615.

H. VI. 70. 17

Heilmann, Andreas & Gottwaldus, Joachim. „AD / DISPUTATIONEM / QVARTAM / DE PRAEDICAMENTO / RELATIONIS, / & Sex reliquis / ACTIONE PASSIONE / QVANDO VBI / SITV HABERE. / Problemata XLI. / P. P. à / M. MELCH. LAUBANO / Ducalis Gymnasij BREG. Rectore, / UT RESPONDEAT, / de / RELATIONE ANDREAS HEIL- / MAN. TRANSYLV. / SEX RELI- / QVIS JOACHIMUS GOTT- / WALDUS Friedebergensis. / Ad XXI. Febr. A. C. 1615. / Opponentibus ordinarijs / 1 Salomoni Paulli Danti- / scano Bórusso. 2 Abrahamo Schweitzero / Bregensi. / 3 Joachimo Kestnero Oppaviensi / Silesio. / 1 Johan. Buchwaldero Spro- / tav. Silesio. / 2 Friderico Tsirnesio Gorlic. / Lusato. / 3 Georg. Stoltzio Kaebena- / ti Silesio. /“

4rét. A—A₃ = 3 sztlan levél és címlap.

In folio recto dedicatio modo a Joachimo Gottwaldo scripta est. — f. 4': „BREGAE, Typis Sigfridianis. / MDCXV. /“

782

Breslau, 1619.

H. V. 109

Duditius, Andreas. De cometarum significatione.
R. M. K. III. 1241.

783

Wittenberg, 1629.

H. VI. 56. 12

Hadikius, Jonas. Brevis & manufactoria demonstratio.
R. M. K. III. 1444.

784

S. 1., 1627 után.

H. VI. 60. 2

„PRIVILEGIA / VND / RESOLVTIONES, / MAXIMILIANI SECVNDI, / RVDOLPHI SECVNDI, MATTHIAE, / VND FERDINANDI SECVNDI, / Aller Roemischen Kaeysern Ertzhertzogen zu / Oesterreich c. Christmildisten Angedenkcens: / So dieselben denen Loeblichen Staenden von Herren vnd / Ritterschaft auch Staetten Maerckten vnd Vnderthanen / Vnder vnd Ob der Ensz von Anno 1571. bisz 1627. / ertheilt vnd confirmirt haben: / Crafft derselben Ihnen Herren Staenden das offenbahre / Exerctium Religionis Augustanae Confessionis, wie auch die / in Oesterreich auff allergnaedigste Bewilligung verfast: vnd ge- / kauff der Evangelischen Buecher zu GOTtes Ehr Auszbrey- / tung dessen Heiligen Wortts vnd zu Jeden dessen Bekenner See- / len Heyl vnd Wolfahrt zuvben zuhaben vnd zugebrauchen aller- / gnaedigst versprochen. /“

4rét. 86 l.

Többek között *Thurzó György* nádor attestációja a császári rezolúcióra 1609-ben. Dat. „In Oppido Zempes die Sexta Mensis Martij, Anno 1612.“ — Dat. Wartberg, den 6. Martij Anno 1610. Latinul és német fordításban.

785

Wittenberg, 1647.

H. IV. A. 100. 3

Ferdinandus III. Rex Hung. „MICHAELIS WENDE- / LERI P. P. Wittebergensis / Practica Phi / losophia. / Editio Tertia duabus prioribus multò / auctior atq; emendator. / In Fine accessit Aurea Bulla CAROLI IV / Romanorum Imperatoris, Caesarea Capitulatio.

FERDINANDI III. / WITTEBERGAE / Sumpſtū Autoris Studiosorum, / Typis veró MICHAELIS Wendts / Anno CIO IOCLVII. /“

Ebben a 71–103. sztt lapokon: „Kaeyserliche / CAPITULATION / Darauff / Die jetzige Roem. Kaeyserl. / auch zu Hungarn vnd Boehmen / Koenigliche Mayest. Ferdinand der Dritte etc. / Von den Churfuersten des Heili- / gen Roemischen Reichs / zum Roemischen / Koenig vnd kuenftigen Kaeyser er- / wehlet vnd angenommen. /“

Srét. 71–103 sztt 1. — Dat. 1636. Dec. 24. Augsburgnan.

786

Wittenberg, 1650.

H. VI. 74. 7

Pomarius, Samuel. „Q. D. B. V. / COLLEGII SYNOPTICI / IN / PARTEM GENERALEM PHYSICAE / DISPUTATIO PRIMA, / De Naturâ & Con- / stitutione Physicae. / Quam / IN ILLUSTRACADEMIA WITTENBERGENSI, / A. D. XI. SEPTEMBRIS, A. C. CIOIOCL. / Disquisitioni sistunt publicae / PRAESES / M. SAMUEL POMARIUS, / COLLEGII PHILOSOPHICI ADJUNCTUS, / ET RESPONDENS / CHRISTOPHORUS SPECHTIUS, / Svebus: Silesius. / In Auditorio minori Horis matutinis. / Typis MICHAELIS Wendt. /“

4rét. A–A₅ = 6 sztlan levél. Az első levél belső oldalán üres. A 2. levél 3 latin költeményt tartalmaz. Ép példány. Őrszavakkal.

Hibás kötés folytán a két első levél a disszertáció után következnek.

787

Wittenberg, 1650.

H. VI. 74. 5

Pomarius, Samuel. „Q. D. B. V. / COLLEGII SYNOPTICI / IN / PARTEM GENERALEM PHYSICAE / DISPUTATIO QUINTA, / De Formâ. / Quam / IN ILLUSTRACADEMIA WITTENBERGENSI, / A. D. XXX. OCTOBRIS, A. C. CIOIOCL. / Disquisitioni sistunt publicae / PRAESES / M. SAMUEL POMARIUS, / COLLEGII PHILOSOPHICI ADJUNCTUS, / ET RESPONDENS / ANDREAS GIRSNERUS Vratislaviensis. / In Auditorio minori Horis Matut. / Typis MICHAELIS Wendt. /“

4rét. 6 sztlan őrszavas levél. A címlap belső oldala üres. A 2. lapon 1 latin és 2 német üdvözlő vers. Ép példány.

Hibás kötés folytán a két első levél a kolligátum 6. sz. diszszertációja elé, maga a diszszertáció pedig a 7. sz. irat első két lapja után került.

788

Wittenberg, 1650.

H. VI. 74. 20

Pomarius, Samuel. „Q. D. B. V. / COLLEGII SYNOPTICI / IN / PARTEM GENERALEM PHYSICAE / DISPUTATIO SEXTA, / De Formâ. / Quam / IN ILLUSTRACADEMIA WITTENBERGENSI, / A. D. IX. NOVEMBRIS, A. C. CIOIOCL. / Disquisitioni sistunt publicae / PRAESES / M. SAMUEL POMARIUS, / COLLEGII PHILOSOPHICI ADJUNCTUS, / ET RESPONDENS / JOHANNES FRIDERICUS LINDNERUS / Sonnenburgo-Marchicus. / In Auditorio minori Horis Matut. / Typis MICHAELIS Wendt. /“

4rét. F–F₃ = 6 sztlan őrszavas levél. A címlap belső oldala üres.

Az utolsó levél 3 latin nyelvű üdvözlő verset tartalmaz.

789 Wittenberg, 1650. H. VI. 74. 21

Pomarius, Samuel. „IN NOMINE DOMINI JESU! / COLLEGII SYNOPTICI IN PAR- / TEM GENERALEM PHYSICAE / DISPUTATIO X. / De Monstris & Fato. / RESPOND. / CHRISTOPHORO POMARIO, Silesio. /”

4rét. K—K₃ = 4 sztlan őrszavas levél. Címlapja hiányzik.

790 Wittenberg, 1656. H. VI. 215. 13

Kalinka, Zacharias. Disputationum papisticarum secunda de natura et constitutione papismi.

R. M. K. III. 1791 (ezt a kiadást nem ismeri).

791 Wittenberg, 1658. B. VI. 2. 115

„LESSUS FUNEBREUS / QVO RECTORIS MAGNIFICI / VIRI quondam / EXCELLENTISSIMI / Domini JOHANNIS Sperlingi / In celeberrima ad Albim Academia Physicas Prof. Publ. / Famigeratissimi, / Praeceptoris, Fautoris & Patroni desideratissimi / Beatissimos Manes / prosequuntur / Corpus humo, famam coelo, memoriam animo consecraturi / Moestissimi Hungari studiorum gratia hic degentes, / ANNO, MENSE & DIE, / bIs sena aVgVstI sVbIIIt LVX: fVnere trIstI / sperLIng NatVrae Mysta stVpendVs obIt / WITTENBERGAE, / Typis MICHAELIS Wendt. /”

2rét. 1 levél egyik oldalára nyomva. Carmen fun. lat. Inicialé.

792 Wittenberg, 1659. H. VI. 37. 15a

Sebastiani, Georgius. Disputatio geographica, de affectionibus terrae.

R. M. K. III. 2100. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

793 Wittenberg, 1667. H. IV. A. 16

Bayer, Johannes. Summariae decisiones metaphysicae.

R. M. K. III. 2404. — BUCSAY tévedett, amikor ezen jelzet alatt az R. M. K. III. 2394. sz. nyomtatványát hozza, v. ö. 321. sz.

794 Wittenberg, 1667. H. IV. A. 291. 2

Zabanius, Isaacus. Existentia atomorum.

R. M. K. III. 2423. — BUCSAY tévedésből hozza ezt a nyomtatványt H. VI. 4. 291 jelzet alatt, mert ilyen jelzet nem létezik. V. ö. 326. sz.

795 Wittenberg, 1668. H. VI. 59. 15

Schwarz, Johannes. „Q. D. B. V. / DISPUTATIO PNEUMATICA / DE / NOTITIA DEI NATURALI, / Qvam / In Academiâ Patriâ, / PRO LOCO / IN AMPLISSIMA FACULTATE / PHILOSOPHICA, BENEVOLE QVI EIDEM / ADSIGNATUS EST, / Publicae Eruditorum Censurae / Submittit / M. JOHANNES SCHWARZIUS / VVittenbergensis, Lycei Bartphensis superioris / Hungariae

vocatus Rector, / RESPONDENTE / M. JOHANNE FRIDERICO SCHULZIO / Jutrebocensi Saxone, / Ad d. 31. Decembr. Anno M.DC.LXVIII. / In Auditor. Major. / Wittenbergae, / In Officinâ FINECELLIANA exscribebat MICHAEL MEYER. /⁴⁴
4rét. A–C = 10 sztan levél.

796

Wittenberg, 1674.

H. I. C. 161

*Pomarius, Samuel*⁵⁾. „SAMUELIS POMARI, / SS. Theologiae D. und P. P. Extraordinarii / bei der Theologiſchen Facultaet / in WITTEMBERG / Wie auch / Eines WolEhrwuerdigen Ministerii / der Pfarr-Kirchen daselbst / Adjuncti, / Bewiesener / Ungerechtester / Gewissens-Zwang / Entgegen gesetzt / HIEROTHEI BORANOVVSKY / Gerechtfertigten / Gewissens-Zwange. / Erster Theil. / WITTEMBERG / Druckts Matthaeus Henckel / Univ. Buchdr. / Im Jahr Christi 1674. /⁴⁴

12rét. Cím lap + „Zuschrift“ II. János György százsz herceghez = a–b₄ = 17 sztan levél + A–Y = 528 sztt lap.

„Ander Theil“. – Vele egybe kötve. – Cím lap + „Zuschrift“ Magdeburg város polgármesteréhez, tanácsához, a városhoz, patrónusaihoz és jóltevőihez = a–b₄ = 17 sztan órszavas levél + 1 levél. Förster János wittenbergi theológus levele a káté 5. részéhez a szentségekről, valamint 2 levél tartalomjegyzék + A–B₃ (!) Bb₃ = 584 sztt lap.

797

Wittenberg, 1676.

B. VI. 181. 45

Greissing, Valentin. „Tabulae Votivae, / Quas / OB HONORES IN PHILOSOPHIA SUMMOS, / RECTORE MAGNIFICO, / VIRO, / NOBILISSIMO, / EXPERIMENTISSIMO / ATq; EXCELLENTISSIMO / DOMINO / MICHAELIS SENNERTO, / Med. D. ejusdemq; Prof. Publ. / á / DECANO SPECTABILI, / VIRO / NOBILISSIMO EXCELLENTISSIMO ATq; AMPLISSIMO / DOMINO / CONRADO SAMUELE / SCHURZFLEISCHIO / Poëseos Prof. Publ. / VIRO-JUVENI / DOMINO VALENTINO Greissing / Coronâ-Transilvano S. S. Th. St. / In alma ad Albim Academia / d. 27. April. M.D.C.LXXVI. / solenniter collatos / benevolo amino / suspendunt / PATRONI, FAUTORES AMICI. / WITTEBERGAE, Typis JOHANNIS BORCARDI, Acad. Typ. / Excudebat SIMON LIBERHIRT. /⁴⁴

2rét. 3 órszavas levél.

Üdvözlő verseket irtak többek között: Sennertus, Calovius Abr., Meisner Joh., Quenstedt Joh., Deutschmann János professzorok s *Mazar Kristóf* a következő magyar nyelvű verset:

„Magyarol

Nemes GREISING Uram szep erköelcsekkel fenlő;

Minden Tudományokal, gazdaggon toendeklue:

Am Joeve az ideo, melyben sok munkadert,

Musaktul Koszorot bizony nyersz Wirtusert.

Az mely Familiadnak szolgalyon oeroemre

Isteni Hüveknek, legyen epüeletre

Ugy kivanya neked, szegeny Magyar Tarsod,

Orszagtól Apatul, rutul fosztattatot.

Mazar Kristoff által.⁴⁴

⁵⁾ Megvan a soproni Berzsenyi Dániel Gimnázium nagykönyvtárában is Ld. 477 jelzet alatt.

Christ-löblich begienge / Wurde dieses Schrifft-Gedaechtnis in Wittenberg / auffgerichtet / von / Des Herrn Bräutigams / Vornehmen Patronen, guten Gönnern / und Freuden. / WITTENBERG / Druckts Christian Schröder / Univ. Buchdr. ⁶⁶

2rét. 4 sztlan őrszavas levél. A „Sol⁶⁶“ őrszóval megszakad, tehát hiányos. Latin és német nyelvű köszöntő verseket tartalmaz.

804 Guben, 1683. B. VI. 4. 143

Parschitius, Daniel. Ara gratitudinis.

V. ö. BUCSAY, 704. Tehát két példányban van meg a könyvtárban.

805⁶⁶ Wittenberg, 1683. B. VI. 1. 331

„*Monumentum / Perenni memoriae / viri / Summe reverendi, amplissimi / excellentissime / domini / Samelis / Pomarii / S. S. Theol. doct. celeberrimi, / ecclesiarum Lubecensium superin- / tendentis vigilantissimi, / atque de / universa Christi ecclesia jam / pridem immortaliter / meriti, / Die II. Mart. A. CIOIÖCXXCIII. beatissime denati / D. XII. Ejus solennissime elati / contestandi honoris ultimi caussa (!) consecratum / lugens magis, quam lubens / ponebat / Collegium Scholasticum / Wittenbergense, / Wittenbergae, Typis, Viduae Augusti Brüningii.* ⁶⁶

2rét. 2 levél.

Latin nyelvű gyászversek a következőktől: Peisker J., Winter, M. D., Ulrich J., Hochmuth Casp., *Pilarik* Jeremiás.

806⁶⁶ Wittenberg, 1683. B. VI. 1. 329

„*Wittenbergische / Trauer-Klage / über / den unverhofften wiewohl seeligen Todt / des weiland umb der reinen Ewangelischen Kirchen / treuverdienten / Theologii / des Hoch-Ehrwürdigen Grosz-Achtbaren und Hochgelahrten / Herrn / Samuelis Pomarii, Der Heil. Schrifft gewesenen weitberühmten Doctoris, und in der Keyserlichen freyen Reichs-Stadt Lübeck / wohlverdienten Superintendens / Als derselbe den 2. Martii des 1683. Jahres diese geseeg- / net und den 12. Mart. mit hochansehnlicher Leich-Begleitung in der / Haupt Kirchen zu St. Marien in Lübeck eingesencket / ward / angestellet / aus Christlichen mitleidenden Hertzen / Der hinterlassenen Frau Witwen und Weysen und sämtlichen / Freunden zum Trost und stetswährenden rühmlichen Andencken / des Wohlseeligen Herrn Superintendens / von etlichen wohlwollenden / guten Freunden und Gönnern.* “ – / Halálfejes rajz. / – „In Wittenberg / Gedruckt Joh. Borckarden / Universität Buchdrucker. ⁶⁶

2rét. 4 sztlan őrszavas levél.

Német nyelvű gyászversek, többek között *Christophori Mátyástól* is.

807 Jéna, 1684. B. VI. 6. 80

Klesch, Christoph. „*Aufrichtiger Segen / womit / TIT. / Herrn / M. Christoph / Kleschen / ec. / Nach dem Er von Denstedt nach Erfurt / Die Diaconal-Stelle bey der Kauff- / manns-*

⁶⁶ A 805. és 806. számú nyomtatványokat dr. *Szent-Iványi Béla* felvételezése alapján közlöm.

Kirchen zu betretten / sich begeben hatte / als seinen guten Freunde / vor seinem Abzug von Weimar / begleiten wollen / Der Spate. / Jena / gedruckt bey Johann Jacob Bauhofern / 1684. /¹⁶

4rét. A–A₃ = 4 sztlan órszavas levél. Carmen grat. germ.

808

Wittenberg, 1684.

H. I. A. 211

Pomarius, Samuel. „IN NOMINE JESU! / PLENUS ET PERSPICUUS / IN EPISTOLAM / S. JUDAE / CATHOLICAM, / COMMENTARIUS, / E Praelectionibus Publicis / in Illustri. Academiâ / Wittenbergensî / Anno 1673. & 1674. / S. S. Theologiae Cultoribus / propositis / à / SAMUELE POMARIO, D. / tunc SS. Theologiae inibi Professore / Publico Extraordinario, & Venerandi / Ministerii Adjuncto, / deinde Ecclesiarum Lubecensium / Superintendente / WITTENBERGAE, / Typis & Imoensis AUGUSTI BRÜNINGII Viduae, / Anno 1684. /¹⁶

8rét. A–G₃ = 51 sztlan levél („Dedicatoria“) + 470 sztt lap és index Gg₄–Hh₅ = 13 sztlan levél órszavakkal.

A címlap előtti lapon Pomarius arcképét találjuk 59 éves korában Christian Romstet rézkarcában 1683-ból.

809

Wittenberg, 1685.

B. VI. 180. 109

Fröhlich, Johann. Als ... Johann Froelich auß Ungarn ... Juliana Magdolna Seyffartín ...

R. M. K. III. 3366. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

810

Zittau, 1685.

H. VI. 61. 26

Engler, Johann Georg. „Heuschrecken- / Predigt / So in / Modor / Von / M. Johann Georg Englern / Zitt. / Den 29. Julii / Anno 1685. / Gehalten worden. / In Zittau / Gedruckt bey Michael Hartmann. /¹⁶

4rét. — A–C = 10 sztlan levél. Az első levél b oldala üres.

811

Wittenberg, 1686.

H. VI. 59. 24

Fronius, Marcus. Eccus prae se ferat aliud, animo destinet.

R. M. K. III. 3416. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

812

Frankfurt, 1687.

H. II. 58

Jordanus, Thomas. Jo. Dubravii Olomuzensis episcopi, historia Bohemica, ...

R. M. K. III. 3437.

34 I, 813–818
813 Wittenberg, 1687. B. VI. 180. 110

Schuller, Andreas. Neu-Jahrs-Geschenke, welches, als ... Hr. *Thomas Fruehm*, ... das 1687te Jahr mit Freuden erlebte.
R. M. K. III. 3480. — BUCSAY nem találta, v. ö. 50. 1.

814 Zittau, 1687. H. VI. 58. 57
Möller, Daniel. Strena votiva.
R. M. K. III. 3483.

815 Brieg, 1689. H. III. A. 264
Apelles, Paulus. Petri Dieterici, ... et Pauli Apellis ... Exercitium poetico-anagrammaticum privatum.
R. M. K. III. 3551.

816 Lipse, 1689. H. IV. A. 227. 1
Régeni, Paulus Michael. Johannis Claubergii specimen logicae cartesianae.
R. M. K. III. 3565.

817 Wittenberg, 1689. B. VI. 2. 113

„Epicedia / in / Praematurum, sed beatum obitum / NOBILISSIMI LITERATISSIMIQVE / IUVENIS, / DN. CHRISTIANI / SOVITSCHII, / SEMPRONIENSIS HUNGARI, / PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOSI, / VIRI / MAXIME REVERENDI, AMPLISSIMI ATQVE / DOCTISSIMI, / DN. CHRISTOPHORI SOVITSCHII, / Serenissimorum Regum ac Principum Legatis & Ministris, qui in aula Augusta ver- / santur, à sacris, nec non Sempronienſis Ecclesiae / Augustanae Confessione addictae Pastoris / optimè Meriti, / Fili Desideratissimi, / Ipsis Exequiarum solemnibus, / ad VII. Eid. Decembreis, A. O. R. CIOIOCLXXXIX. / exhibita / à / PATRIBUS ACADEMICIS, PATRONIS / ATQVE FAUTORIBUS, / WITTENBERGAE, / Praelo excudebat MATTHAEUS HENCKELIUS, Acad. Typogr.“

2rét. A–C = 5 órszavas levél. A 2. oldal tires. 1 inicialé és vinyetta.

Latin és német gyászverseket irtak többek között Berger János Gottfried rektor, Deutschmann János tanár. — A magyarok részéről csak Christophóri Mátyás és Pilárik Jeremiás szerepel.

818 Wittenberg, 1691. H. VI. 25. 2

Adami, Stephanus. „IN NOMINE JESU! / SYNOPTICAE THEOLOGIAE PUBLICAE / C. V. ARCHONTOL; DE PRINCIPIBUS REALIBUS, / ET QVIDEM ESSENDI, PRIMUM DE CAUSA / EFFICIENTI.“ — / A jobboldali margón: / — „DISP. V. / Resp. / STEPHA- / NO ADA- / MI, KISSELYKINO / Transyl- / vano. / Thes. I.“

In: DEUTSCHMANN, Johannes: Pars prior synopses theologiae biblicae per breviores theses, et exegeses. Wittenberg, 1691. Chr. Schrödter.

4rét. E–E₃ = 44 sztt lap.

819

Wittenberg, 1691.

H. VI. 25. 2

Scharsius, Thomas. „IN NOMINE JESU! / DISPUTATIO THEOLOGIAE BIBLICAE SYNOPTICAE / DE COGNITIONE DEI NATURALI, ET / REVELATA. /“ – / A jobboldali margón: / – „DISP. XIII. / Resp. / THOMAS / SCHARSI- / US, Mediâ / Transylv. / Thes. I. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars prior synopseos theologiae bibl. ...
4rét. N–N₃ = 97–104 sztt lap.

820

Wittenberg, 1691.

H. VI. 25. 2

Schickardt, Martinus. „IN NOMINE JESU! / DISPUTATIO THEOLOGIAE BIBLICAE SYNOPTICAE, / DE DEI DEFINITIONE EJUSQUE CONCE- / PTIBUS ESSENTIALIBUS, SUBJECTIVIS, / vel QUIDDITATIVIS. /“ – / A margón: / – „DISP. XV. / Resp. / MARTINUS / SCHICKARDT, / Bistricio- / Transylv. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars prior synopseos theologiae bibl. ...
4rét. P–P₃ = 113–120 sztt lap.

821

Wittenberg, 1692.

H. VI. 25. 2

Adami, Stephanus. „IN NOMINE JESU! / DISPUTATIO THEOLOGIAE BIBLICAE SYNOPTICAE / DE BONIS OPERIBUS, VITAE / CHRISTIANAE FRUCTIBUS. /“ – / A margón: / – „DISP. XXVI. / Resp. / STEPHANO / ADAMI, Kisse- / likino Tran- / sylvano. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars posterior synopseos theologiae bibl. Wittenberg, 1692.
Joh. Wilcke.

4rét. Cc–Cc₃ = 200–208 sztt lap.

822

Wittenberg, 1692.

H. VI. 25. 2

Adami, Stephanus. „IN NOMINE JESU! / DISPUTATIO THEOLOGIAE BIBL. SYNOPTICAE. / DE AETERNA SALUTIS OE- / CONOMIA. /“ – / A margón: / – „DISP. VI. / Resp. / STEPHANO / ADAMI, Kisse- / lykino Tran- / sylvano. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars posterior synopseos theologiae bibl. ...
4rét. F–F₃ = 41–48 sztt lap.

823

Wittenberg, 1692.

H. VI. 25. 2

Decani, Johannes. „IN NOMINE JESU! / PARS TERTIA / THEOLOGIAE BIBLICAE SYNOPTICAE, / DE / GRATIOSA DEI SALVAT. OECONOMIA. / ET QUIDEM / DE GENERALI SALUTIS OECONOMIA. /“ – / A margón: / – „DISP. V. / Resp. / JOHANNE / DECANI, / Transylv. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars posterior synopseos theologiae bibl. ...
4rét. E–E₃ = 33–40 sztt lap.

824

Wittenberg, 1692.

H. VI. 25. 2

Seelmann, Christian Martin. „IN NOMINE JESU! / DISPUTATIO THEOLOGIAE BIBLICAE SYNOPTICAE, / DE STATU MAGISTRATUS, / ET OECONOMICO. /“ – / A margón: / – „DISP. XXII. / CHRISTIAN / MARTIN / SEELMANN, / Leutschov. / Hungarus. /“

In: DEUTSCHMANN, Joh.: Pars posterior synopses theologiae bibl. ...
4rét. J–J₃ = 169–176 sztt lap.

825

Wittenberg, 1700.

B. VI. 183. 52

„Als Der / Hoch-Ehrwuerdige / Hochachtbare und Hochgelahrte / Herr JOH. BABTISTA / RÖSCHEL / Der Heil. Schrift Hoehstmeritirter Licenciat, / Phys. Prof. Publ. Facultatis Phil. h. t. Decanus, / Die laeggst verdiente / DOCTOR Würde / D. 22. Aprilis 1700 erlanget / Wolten / Ihre schuldigste Gratulation / abtatten / Dessen beyde / Gehorsambste Diener und Vetter. / WITTENBERG / Gedruckt durch Johann Haken. /“

2rét. 2 szatlan őrszavas levél. Fejléc és iniciálé.

Carmen gratul. germ.

826

Wittenberg, 1700.

B. VI. 183. 50

„Als / Der Hoch-Ehrwuerdige Hoch-Edle / und Hochgelahrte / HERR / Herr JOHANN. BAPTISTA / Roeschel / Der Heiligen Schrift hochberuehmter / Licenciat, Philos. Natral. hochmeritir- / tester Professor Publ. / und d. z. / Der hochloeb. Philos. Facultaet hochan- / sehnlicher DECANUS, / Den XXII. April. CIOIÖCC. / Die laengst-verdiente / DOCTOR- / Würde / annahm / wolten Obiegenheit und schuldige / Gratulation abtatten / Der Philos. Facultaet / sämtl. ADJUNCTI. / WITTENBERG / Druckts Johann Michael Goderitsch. /“

2rét. 2 szatlan őrszavas levél.

Carmen gratul. germ.

827

Wittenberg, 1700.

B. VI. 183. 53

„Als Der / Hoch-Ehrwürdige / Hochachtbare und Hochgelahrte / HERR JOH. BABTISTA / ROESCHEL / Der Heil. Schrift Hoehstmeritirter Licenciat, / Phil. Prof. Publ. Facultatis Phil. h. t. Decanus, / Die laengst verdiente / DOCTOR-Würde / d. 22. Aprilis 1700 erlanget / Wolten / Mit gegenwaertigen Carmine / Ihre schuldige Gratulation ab- / statten / Dessen / Verbundene / Tisch-Genossen. / WITTENBERG / Gedruckt durch Johann Haken. /“

2rét. 2 szatlan őrszavas levél. Fejléc és iniciálé.

Carmen gratul. germ.

828

Wittenberg, 1700.

B. VI. 1. 356

Röschel, Johannes Baplista. Rector academiae Vitembergensis.

R. M. K. III. 4221. – V. 6. BUCSAY, 569. sz. – B. VI. 6. 91 téves jelzet, mert ez alatt más nyomtatvány található.

829

Königsberg, 1703.

B. VI. 61. 28

Francisci Lischovinus Andreas. Quinquagenam positionum. E tota medicina selectissimarum.

R. M. K. III. 4400. — BUCSAY tévesen sorolja fel ezt a nyomtatványt is könyve 51. oldalán összeállított csoportban, mert az R. M. K. is tud hallei létezéséről.

830

Wittenberg, 1705.

B. VI. 2. 339

Zelenka, Samuel. „Honoris Supremo / MATRONAE / Generis Nobilitate, Vitae integritate, Virtutumque / quae Sexum seqviorem ornant, splendore / praetantissimae / DOMINAE / ANNAE ZELI- / ENKIAE, / natalibus KARPISSERIAE / VIRI / Plurimum Reverendi, Clarissimi et Amplissimi / DN. JOHANNIS ZELENKA, / Ecclesiae Augustanae Confessionis, quae Vetusolii / Christo colligatur Sacerdotis, fide orthodoxa, / industria, et meritis conspicui / CONIUGI DESIDERATISSIMAE / XXIII. Decembris Anno aerae Christianae CIOIÖCCV. / placide in Domino defunctae: / Observantia atqve pietate, quae Filium / erga / MATREM Charissimam / docet / Monumentum hoc erigebat / Natus Moestissimus / SAMUEL ZELENKA, S. S. Theol. et Phil. Cultor. / VITEMBERGAE, PRAELO HAKIANO. /”

2rét. 2 sztlan levél. Inicialé.

Latin gyászvers.

831

Wittenberg, 1707.

B. VI. 3. 78

Röschel, Johannes Babtista. „ORDINIS PHILOSOPHÖRUM / IN ACADEMIA WITTENBERGENSI / DECANUS, / IOANNES / BAPTISTA ROESCHELIUS, / PHILOS. ET THEOLOG. DOCTOR, / ET / HUIUS PROFESS. EXTRAORDINARIUS, / ILLIUS VERO ORDINARIUS, / INGENUARUM ARTIUM, ET PHILOSO- / PHIAE STUDIOIS / S. P. D. /”

2rét. 2 órszavas levél. Inicialé.

Akadémiai program rövid filozófiai traktátus keretében.

832

Wittenberg, 1708.

B. VI. 2. 67

Schurzfleischius, Conrad Samuel. Honoris svpremi officium ... C. S. Schurzfleischio ... sepvlto ... testabantvr patroni, collegae, cvltores, et amici.

R. M. K. III. 4658.

833

Wittenberg, 1708.

B. VI. 2. 77

Schurzfleischius, Conrad Samuel. Perenni memoriae viri ...

R. M. K. III. 4659.

834

Wittenberg, 1709.

B. VI. 2. 117

Sperling, Paul Gottfried. Supremum honoris officium ...

R. M. K. III. 4709.

„Nobili & Clarae / Inclutae Nationis Danorum / QVADRIGAE / JOHANNI WANDALINO ERICO SLETTINGIO Hafniensibus / NICOLAO SLANGE, Wiburg. / JACOBO MAURITIO, Colding. Incitato, in Pietatis Optimarumq; Stadio literarum, Illustris ad Albim, / currenti impetu, Dissertationem est hanc, cum pleno supernae Vo- / to benedictionis, consecrat Respondens. /“

4rét. 1 levél egyik oldalára nyomva. 26 soros latin nyelvű köszöntővers, mely így kezdődik:

„Ungarus & Rugianus agunt certamina; mirum?
Ungarus i demas, mox Rugianus erit,
Incolit Ungariam Rugius, Rutenus at audit,
Et priscos ritus nunc quoq; servat idem.“

A 19. sor:

„En nos Pannonii dubia, proh! sede vagamur,
Quies natale rapit salva caterva solum.“

Függelék⁷⁾

Anhang

Igen nagy számban található a Hallei Magyar Könyvtárban olyan alkalmi iratok, amelyekben a szerzők valamelyike magyar. Ezek a nyomtatványok tehát nem sorolhatók teljes mértékben a hungarikák közé s így csak függelékben emlékezem meg róluk.⁸⁾

- 1 *Stueve, Daniel.* — Wittenberg, 1677. — B. VI. 2. 173. — *Haner, David*, lőcsei fi.
- 2 *Schernhauer, Joh. Simon.* — Wittenberg, 1678. — B. VI. 2. 16. — *Pilarik, Jeremiás.*
- 3 *Stolberg, Balthasar.* — Wittenberg, 1684. — B. VI. 2. 134. — *Pilarik, Jeremiás.*
- 4 *Lossius, Jeremias.* — Wittenberg, 1684. — B. VI. 1. 167. — *Cassai, Michaelis, Georg.*
- 5 *Nicolai, Maria Elisabeth.* — Wittenberg, 1685. — B. VI. 1. 274. — *Cassai.*
- 6 *Kesler, Caspar.* — Witt. 1685. — B. VI. 1. 9. — *Cassai & Pilarik, Jer.*
- 7 *Vogel, Ernst Wilh.* — Witt. 1687. — B. VI. 2. 219. — *Pilarik, Jer.*
- 8 *Sennert, Andreas.* — Witt. 1689. — B. VI. 2. 103. — *Pilarik, Jer.*
- 9 *Utecht, Ludw.* — Witt. 1690. — B. VI. 2. 242. — *Pilarik, Jer.*
- 10 *Ziegler, Casp.* — Witt. 1690. — B. VI. 2. 350. — *Pilarik, Jer.*
- 11 *Raschke, Aug. Salom.* — Witt. 1691. — B. VI. 1. 353. — *Cassai.*
- 12 *Walther, Michael.* — Witt. 1692. — B. VI. 2. 258. — *Pilarik, Jer.*
- 13 *Strauss, Sophia Regina.* — Witt. 1692. — B. VI. 2. 154. — *Cassai.*
- 14 *Walther, Michael.* — Witt. 1692. — B. VI. 2. 252. — *Cassai.*
- 15 *Schimmer, Georg.* — Witt. 1695. — B. VI. 2. 22. — *Cassai.*
- 16 *Strauch, Anna Marg.* (nat. Zimmermann.) — Witt. 1695. — B. VI. 2. 142. — *Cassai.*
- 17 *Otho, Joh. Georg.* — Witt. 1697. — B. VI. 1. 295. — *Pilarik, Jer.*
- 18 *Peisker, Magdalena.* — Witt. 1698. — B. VI. 1. 298. — *Pilarik, Jer.*
- 19 *Ostermann, Anna Maria.* — Witt. 1698. — B. VI. 1. 294. — *Pilarik, Jer.*
- 20 *Vogetius, Petrus.* — Witt. 1698. — B. VI. 2. 226. — *Pilarik, Jer.*
- 21 *Kesselhut, Georg.* — Witt. 1698. — B. VI. 1. 16. — *Cassai.*
- 22 *Vogetius, Petrus.* — Witt. 1698. — B. VI. 2. 225. — *Cassai.*
- 23 *Ostermann, Anna Maria.* — Witt. 1698. — B. VI. 1. 293. — *Cassai.*
- 24 *Peisker, Magdalena.* — Witt. 1698. — B. VI. 1. 297. — *Cassai.*
- 25 *Knoblach, Joh. Heinr. Gustr.* — Witt. 1699. — B. VI. 1. 33. — *Cassai.*
- 26 *Kupffer, Maria Elisabeth.* — Witt. 1699. — B. VI. 1. 66. — *Cassai.*
- 27 *Mothes, Johannes.* — Witt. 1700. — B. VI. 1. 218. — *Röschel, J. B.*
- 28 *Quenstedt, Anna Sabina.* — Witt. 1700. — B. VI. 1. 337. — *Röschel, J. B.*

⁷⁾ Die Hallenser Ungarische Bibliothek enthält zahlreiche Gelegenheitschriften, die unter den Verfassern hier und da auch Ungarn aufweisen. Da man sie jedoch vollrechtlich nicht zu den ungarischen Drucken rechnen kann, werlen sie hier im Anhang aufgezählt.

⁸⁾ Kivétel nélkül gyászversekről van szó. — Es handelt sich nur um Trauergedichte.

- 29 *Quenstedt, Anna Sabina.* — Witt. 1700. — B. VI. 1. 338. — *Pilarik, Jer.*
30 *Neumann, Christine Elis.* — Witt. 1701. — B. VI. 1. 245. — *Pilarik, Jer.*
31 *Neumann, Christine Elis.* — Witt. 1701. — B. VI. 1. 244. — *Röschel & Cassai.*
32 *Schroerr, Rachel Elis. nat. Berich.* — Witt. 1701. — B. VI. 2. 55. — *Pilarik, Jer.*
33 *Winckelmann, Magdalena.* — Witt. 1704. — B. VI. 2. 310. — *Cassai.*
34 *Roehrensee, Christian.* — Witt. 1706. — B. VI. 1. 378. — *Pilarik, Jer.*
35 *Roehrensee, Christian.* — Witt. 1706. — B. VI. 1. 374. — *Röschel & Cassai.*
36 *Strauss, Gottfried.* — Witt. 1706. — B. VI. 2. 164. — *Pilarik, Jer.*
37 *Strauss, Gottfried.* — Witt. 1706. — B. VI. 2. 161. — *Cassai.*
38 *Kesler, Paul.* — Witt. 1706. — B. VI. 1. 13. — *Pilarik, Jer.*
39 *Kesler, Paul.* — Witt. 1706. — B. VI. 1. 12. — *Cassai.*
40 *Wernher, Heinr. Ludw.* — Witt. 1707. — B. VI. 2. 295. — *Cassai.*
41 *Wernher, Heinr. Ludw.* — Witt. 1707. — B. VI. 2. 297. — *Pilarik, Jer.*
42 *Nicolai, Gottfr.* — Witt. 1707. — B. VI. 1. 282. — *Röschel & Cassai.*
43 *Thaner, Joh. Friedrich.* — Witt. 1707. — B. VI. 2. 189. — *Pilarik, Jer.*
44 *Wedig, Christina Elisabeth.* — Witt. 1707. — B. VI. 2. 271. — *Cassai.*
45 *Wedig, Christina Elisabeth.* — Witt. 1707. — B. VI. 2. 274. — *Pilarik, Jer.*
46 *Tilemann, Christina Catharina.* — Witt. 1708. — B. VI. 2. 193. — *Cassai.*
47 *Vorbach, Joh. Theodor.* — Witt. 1708. — B. VI. 2. 235. — *Cassai.*
48 *Knoche, Joh. Adolph.* — Witt. 1709. — B. VI. 1. 36. — *Cassai.*
49 *Neumann, Joh. Georg.* — Witt. 1709. — B. IV. 1. 257. — *Röschel.*
50 *Neumann, Joh. Georg.* — Witt. 1709. — B. VI. 1. 265. — *Pilarik, Jer.*
51 *Nicolai, Gottfried.* — Witt. 1709. — B. VI. 1. 285. — *Röschel & Cassai.*
52 *Sperling, Paul Gottfried.* — Witt. 1709. — B. VI. 2. 120. — *Pilarik, Jer.*
53 *Reissmann, Joh. Michael.* — Witt. 1709. — B. VI. 1. 360. — *Röschel & Cassai.*
54 *Strauch, Michael.* — Witt. 1709. — B. VI. 2. 145. — *Cassai.*
55 *Strauch, Michael.* — Witt. 1709. — B. VI. 2. 147. — *Pilarik, Jer.*
56 *Schultze, Martin.* — Witt. 1710. — B. VI. 2. 63. — *Cassai.*
57 *Peisker, Johannes.* — Witt. 1711. — B. VI. 1. 301. — *Pilarik, Joh. Steph.*
58 *Schwenck, Johanna Sophia.* — Witt. 1711. — B. VI. 2. 90. — *Cassai.*
59 *Winckelmann, Conrad Adam.* — Witt. 1711. — B. VI. 2. 313. — *Cassai.*
60 *Winckler, Georg Andreas.* — Witt. 1711. — B. VI. 2. 315. — *Cassai.*

II. Rész

Magyar szerzők magyarországi és külföldi nyomtatványai
1712—1800-ig (Petrik I—IV)

Teil II

Werke ungarischer Verfasser in Ungarn und im Ausland gedruckt
von 1712—1800 (Petrik I—IV)

- 1 *Ambrosius, Georg.* — Plavsvs Atqve Vota Qvibvs Nobilissimvm Atqve Clarissimvm Dn. Georgivm Ambrosivm Also Cubino-Arvensem Hungarum S. S. Theol. Et Phil. Cvltorem Emenso Lavdabiliter Stvdiorvm Academicorvm An Alma Hac Wittenbergensi Cvrricvlo Patrios Tandem Lares Repetentem A. M. DCCXXI. D. XI. Martii Andefesse Comitati Eidemqve Prosperos Vndiqvaqve Svccessvs Precati Fvere Cives Hvgari. Wittenbergae, 1721. Literis Gerdesianis.
2rét. 2 levél. — Búcsúverseket írtak: *Bibihy Horváth* Ferenc nógrádi (lat.), *Weinert* András lőcsei (hebr. & germ.), *Sartorius* János rozsnói (lat.), *Thurzó* János radványi (lat.), *Lendvay* Péter tótfalusi (hebr.), *Tapler* Adám németungvári (lat.) és *Pelcz* János (hung.) kőszegi fi.
B. VI. 5. 15.
- 2 *Annales, Noui ecclesiastico-scholastici-, evangelicorum aug. et helvet. confessionis in terris Austriacis. Tertii cursus annui tomus prior.* — Schemnicii, 1795.
B. I. B. 105. = PETRIK. I. 85/86.
- 3 *Arndt, Jánosnak az igaz keresztyénségről írott négy könyvei.* — Jéna, 1741.
B. VIII. A. 19. = PETRIK. I. 117.
- 4 *Artner, Therese.* — Feldblumen, auf Ungarns Fluren gesammelt von Minna u. Theone. — Jéna, 1800.
B. III. B. 103. = PETRIK. I. 124.
- 5 *Árvai, Mihály.* — Res literaria Hungariae. — Cassoviae, 1735.
B. III. A. 149. = PETRIK. I. 125.
- 6 *Augustini, Paul.* — Laetvm Post Planctvs Hymenaeon, Dvm Vir Plvrimvm Reverendvs, Clarissimvs, Atqve Doctissimvs *Matthias Avgustini*, Ecclesiae Evangelicae Trenchiniensis Verbi Divini Minister Gravissimvs Et Venerabilis Aaroniticae Consonis Senior Meritissimvs, Vidvvs Nec Non Nobilis Ac Generosa Domina *Svsanna Sziwi* Vidva, Vncvlo Sociali A. O. S. CIOIÖCCXXXVII Die V. Kalend.

- Septembr. Ivngerentvr, Qvod Parentibvs Svis Obsequivm, Et Eam, Qvam Decet Pietatem Testatvrvs Adstrvctvm Ibat Flivs Pvlivs Avgvstini, S. S. Theol. Et Philos. Cvltor. Vittembergae, Ex Officina Bossoegeliana.
2rét. 2 levél.
B. VI. 4. 163.
- 7 *Bahil, Matthias*. — Tristissima ecclesiarum Hungariae protestantium facies. — Bregae, 1747.
B. I. B. 137. = PETRIK. I. 153/4 & RIZNER. I. 65/6.
- 8 *Bárányoknak, A'* —, az ö Jó pásztoroknak karjaira való Egybengyűjtetések. (*Miletz, Illés. 1736*)¹⁾
B. VIII. A. 103. = PETRIK. I. 179.
- 9 *Barclavi, Joannes*. — Paraenesis ad sectarios. — Tyrnaviae, 1748.
H. I. C. 190. = PETRIK. I. 179.
- 10 *Barna, János de Lázi*. — A Kristus Jesus iskolája. — Nagyszombat, 1714. Róden Gy. — 8rét. 502 l.
B. VIII. A. 129. = PETRIK. I. 183/4. Ezt a kiadást nem ismeri.
- 11 *Beerius, Frid. Guilielm*. — Virtutis cum Sapientia Connubium, Quod, Clarissimo Doctissimoque Domino Friderico Guilielmo Beerio, Coetus Scholastici, Pisonii, in Ludo A. C. Litterario, Rectori Sponsae Virtutibus ornatae, Lectissimae, Et Modestissimae Dominae, *Annae Rosinae Sartoriae, Natae Schultziae*, Sponso Felici, Felix, & faustum cupiunt, Ipso Nuptiarum Die V. Idus Nouembris A. O. R. M.DCCXXXIV. Amici Coniunctissimi gratulantur. — Posenii, Typis Joannis Pauli Royer.
2rét. 2 órszavas levél. Latin nyelvű esküvői költemény.
B. VI. 4. 185.
- 12 *Bél, Carolus Andreas*. — Praeclaram Natorum Indolem tamquam Efficacem, Parentum, pro alleuandis morbis, curisque, medicinam, Anno MDCCXXV. XXIV. Febr. Tempore, felicis recursus, Diei Nominalis, Viri Admodum Reuerendi, atque Celeberimi, *Matthiae Belvi*, Ecclesiae Euangelicae Poseniensis, Pastoris vigilantissimi, meritissimi, Parentis sui, ad cineres vsque deueniendi, In Filialis obsequii testificationem, agresti calamo cecinit, Carolvs Andreas Belivs. A. A. L. L. Cultor. (Lipscse vagy Pozsony.)
2rét. 2 levél.
B. VI. 4. 176.
- 13 —. De Poesi Scientiarvm Disciplinae Accvrate Tradendae Non Apta Prolvsvio Qva Ad Avdiendam H. L. Q. C. D.XII. Febr. Orationem Aditalem Professionem Poeseos Ordinariam Avspicatvrvs Invitat Carolvs Andreas Bel A. M. Colleg. Min.

¹⁾ V. ö. BOD: MAGYAR ATHENAS, 178 és SCHMAL: MONUMENTA, 142/c.

- Princ. Collegiatvs, Et Nationis Bavar. Senior. Lipsiae Ex Officina Leoperia. (p. XVI. „P. P. Domin. Septuages. A. C. CIOIOCCLVII.“) —
4rét. XVI. 1.
H. VI. 57. 16.
- 14 *Bél, Carolus Andreas*. De poeta oratori finitimo oratio. — Lipcse, 1757.
H. VI. 57. 15. = PETRIK. I. 212.
- 15 —. De vera origine et epocha hunnorum, avarum, et hungarorum in Pannonia commentatio historico-critica. — Lipcse, 1757.
H. VI. 60. 1. = PETRIK. I. 212.
- 16 —. Luxum germanorum XIII. philosophiae et artium candidatis ... — Lipcse, 1772.
H. VI. 57. 17. = PETRIK. I. 214.
- 17 *Bél, Mathias*. — Rhetorices veteris et novae praecepta ... Accéssit poetica. — Lipsiae, 1717.
B. III. A. 102. = PETRIK. I. 214.
- 18 —. Grammatica latina. Leutschoviae, 1717.
B. III. A. 102. = PETRIK. I. 214/15 & RIZNER, I. 102.
- 19 —. De vetera literatvra hvnno-scythica exercitatio. Lipsiae, 1718.
H. VI. 60. 11. = PETRIK. I. 215 & RIZNER. I. 103.
- 20 —. Institvtiones Lingvae Germanicae. In Gratiam Hvngaricae Ivventvtis Edidit, Atqve De Lingvae Germanicae Et Slavicae In Hvngaria Ortv, Propagatione Et Dialectis Praefatvs Est. Leutschoviae, 1718. Typis Brewerianis Svmpstv Philo-
tevtovnm.
8ért. XXIII + 102 l.
H. III. A. 73. = PETRIK. I. 215. oldalán közölt 1718. kiadás címe kissé eltér ettől s az ennek megfelelő cím alatti pedig 1730 Halae Magdeb. keletű. — V. ö. RIZNER. I. 103.
(wird vermißt seit 1954.)
- 21 —. Hvngariae antiqvae et novae prodromvs. Norinbergae, 1723.
H. II. 14. = PETRIK. I. 215 & RIZNER. I. 103.
- 22 —. Optimvs Svi Ipsivs Medicvs Podalyrius Inter Hymenaeos Viri, Arte medendi longe Excellentissimi, *Andrae Herrmanni*, Eminentiss. S. R. E. Cardin. Presbyteri, D. D. Emerici e Comitibus Csáky &c. Archiatri, multis nominibus, Dignissimi, Sponsi; Nec Non, Generosae, Nobilissimaeque Viduae, *Mariae Elisabethae*, Natae *Leidenfrostiae*, Sponsae, Ad d. VI. Idus Januarii, An. Sal. M.DCC.XXVI. tenui avena cantatus A *Meliboeo* Posoniensi. Posonii, Typis Joannis Pauli Royer, 1726.
2rét. 2 levél.
B. VI. 4. 116.

- 23 *Bél, Matthias.* — Institutiones lingvæ germanicæ, in gratiam hungaricæ inventis bis editæ, atqve nunc recvsæ ... Avctæ a *C. A. Körbero.* Halæ Magdeb. 1730.
- 24 *J. E. Fitschius.* 8rét. 16 lev. + 173 lap + 3 levél.
H. III. A. 97 & I. A. 190. 3. = PETRIK. I. 215 & RIZNER. I. 103. — Petriknél az oldalszám eltér.
- 25 —. *Adparatus ad historiam Hungariæ. Posenii, 1735.*
H. II. 15. = PETRIK. I. 216.
- 26 —. *Der ungarische Sprachmeister. 3. Auflage. Pressburg, 1754.*
8rét. 6 lev. + 92 l.
H. III. A. 134. = PETRIK. I. 215 & RIZNER. I. 103.
- 27 *Bél, Matthias Godofr.* — Dissertatio epistolica de litterarum apud hungaros pretio. Vindob. 1743.
8rét. 4 levél.
H. VIII. A. 1255 m. = PETRIK. I. 217.
- 28 *Bellum contra hostes capitales animæ. Tyrnaviæ, 1718.*
12rét. 2 lev. + 234 l. + ajánlás és nomina baccalaureorum = 3 levél.
H. I. C. 108. = PETRIK. I. 221 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 29 *Benger, Nicolaus.* — Annalium eremi-coenobiticorum ... volumina duo. Posenii, 1743.
2rét.
H. I. B. 5. = PETRIK. I. 230.
- 30 *Benitzky, Péter.* — Magyar rhythmusok. Lőcse, 1728.
8rét. 287 l.
B. VIII. A. 110. = PETRIK. I. 230.
- 31 *Benkő, József.* — Transsilvania. Vindobonæ, 1778.
H. VIII. A. 1250 m. = PETRIK. I. 233. — (Csak az első kötet.)
- 32 *Bethlen, Kata.* — Bujdosásnak emlékezet köve. Lőcse, 1726.
8rét. 150 l.
B. VIII. A. 111. = PETRIK. I. 272 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 33 *Beuvelet, Matth.* — Norma cleri. Editio altera, et auctior. Viennæ, 1784.
8rét. 499 l.
H. I. D. 15. = PETRIK. I. 275.
- 34 *Blasius, Johannes.* Senem Secvli Circa Rem Dei in Primis Senescentis Scipionem Qvum Vir Svmmæ Venerabilis Magnificvs Excellentissimvs Dominvs *Georg. Fridericvs Schroecervs* S. S. Theol. D. Hvivsque In Alma Vitteb. P. P. O. Celeberimvs Alvmn. Regio Elect. Ephorvs Meritissimvs Theologvs Infnitis In Ecclesiam Maritis

Gravis Divinae Maiorvmqve Veritatis Vindex Iamqve Commvnis Hvangariae Praeceptor Consvlatvs Academici Scipionem Plvsqvam Ebnrvnm Depontano Amplivs Decade Maior A. MDCCXXXII.XV. Cal. Nov. Rvrvs Itervmqve Capeseret Doctori Svo Pietatem Patrono Observantiam Seni Religionem Et Iam Recutori Academiae Magnifico Absequivm Svbmisse Testaturvs His Plavsibvs Adstrvctvm Ibat Inclvti Niminis Schroeriani Cvltor Aetatem Devotissimvs Iohannes Blassivs Pannonivs S. S. Theol. Cvlt. Vitembergae Litteris Iohannes Christiani Gerdesii.

2rét. 2 szatlan levél. — Kéziratos bejegyzés alapján *Csernanszky Sámuel* ajándékozta 174 (a többi levégva kötés közben).

B. VI. 4. 78.

- 35 *Bod, Péter.* — Szent Irás értelmére vezérlő magyar leksikon. Győr, 1746. Streibig Josef.

8rét. 312 l.

H. VIII. A. 1249d. = PETRIK. I. 306.

- 36 *Bodnár, Michael.* — D. S. S. Epitaphivm Perillvstris Ac Generosi Domini *Alexandri Kisfalvdi*, De Eadem, Strenvissimi Condam Militvm, Eorvmqve Eqvitvm Nobilivm, Tribvni, Clari Hvangariae Civis, Qvi, Svperato, Feliciter, Anno Aetatis LXXI, Transiens, Ex Inclvti Comitavvs Castri Ferrei Possessione Kis-Kaid, Per Inclvtvm Comitavtm Veszprimiensem, In Possessionem Balhas, Morbo Qvinque Diervm Correptvs, Die XXIII. Mensis Martii, In Domino Obdormivit, Cliens Moestiss. Michael Bodnár, AA. LL. A. E. P. C. F. Mq. P. Anno Qvo VIXIt ALeXanDer, PatrIIs ferVIVIt In orIs, KIsfaLVDI; at, VItae flnIIt, ILLe, DIes. (Sine 1.) 1741.

4rét. 2 levél. — Latinnyelvű gyászvers.

H. VI. 59. 4.

- 37 *Bodzai, Stephanus.* — Interpres Gratvlabvndvs Idemqve Votivvs Qvem Viro Clarissimo Nec Non Doctissimo Domino Dn. Stephano Bodzai Kolta Hungaro SS. Theol. Et Philos. Cvltori Indefesso Ex Parnasso VVittenbergensi Ad Capesendvm Mvnyvs Sacrvm In Ecclesia Kvntapoltzensi Pridie Calend. Martii A. R. S. ∞ IOCCXX. In Patriam Feliciter Remeandti Amorem, Amicitiamqve Svam Integerrimam Testavri Advmbrare Volvervnt Debvervnt Hvangari, Ingenvi Eijvsdem Commilitones, Cives, Et Amici p. t. In Alma Levcorea S. Litt. Stvdiosi. VVittenbergae, Ex Officina Joh. Lvd. Fincelii.

2rét. 2 levél. — Latin, magyar és héber nyelvű versek. Búcsúverset írtak többek között: *Bibóthy Horváth*, Ferenc (lat.), *Ertel*, János Frigyes (hung.), *Ambrosius*, György (hebr.), *Thurzó*, János (lat.).

B. VI. 4. 19.

- 38 *Bohus, Samuel.* — Gratulatio qua ... Carolum VI. ... prosequabatur. Wittenberg, 1712.

2rét. 12 levél.

B. VI. 3. 3. = PETRIK. I. 312.

- 39 *Bombardus, Michael.* — Topographia magni regni Hungariae. Wien. 1718.
6rét. 371 l.
H. II. 29. = PETRIK. I. 319 & BOD, 49.
- 40 *Bonfinii, Livii hungarici Antonii* —, historicae orationes selectae. Cassoviae, 1730.
8rét. 166 l.
B. II. 264. = PETRIK. I. 319 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 41 *Brückmann, Franc. Ernst.* — Epistolae itinerariae. Wolfenbüttel, 1728—1741.
bis *H. V. 7. 1—26.* = PETRIK. I. 348—49.
- 66 —. Epistola itineraria II. de chrysocola Neosoliensi hungarica ad ... *Joh. Heinric. Linck.* Wolfenbüttel, 1728.
—. Epistola itineraria III. de bellareis lapideis Liptoviensibus hungaricis ad ... *Joh. Heinr. Burchard.* Wolfenb. 1728.
—. Epistola itin. XI. de quibusdam figuratis Hvgariae lapidibus ad ... *Avg. Joh. Hugo.* Cvm figvr. Wolfenb. 1729.
—. Epistola itin. XXXV. Sistens, Memorabilis Sempronienasia, ad ... *Henr. Jacobvm Sivers.* Wolfenb. MDCCXXXIV.
4 rét. 12 l.
PETRIKNÉL HIÁNYZIK.
—. Epistola itin. XXXVI. sistens Memorabilia Sempronienasia, ad ... *Henr. Jac. Sivers.* Cvm fig. aeneis. Wolfenb. 1734.
—. Ep. itin. XLIII. exhibens memorabilia Posenienasia ad ... *Frid. Christ. Lesser.* Cvm fig. aeneis. Wolfenb. 1736.
—. Ep. itin. LXI. Sistens Memorabilia Tyrnavienasia ad ... *Frid. Christ. Lesser.* Cvm fig. aeneis. Wolfenb. 1737.
12 l. + tabula.
PETRIKNÉL HIÁNYZIK.
—. Ep. itin. LXXIII. Sistens Memorabilia Montis Regii in Hungaria. Ad ... *Joh. Jac. de Lüedecke.* Cvm fig. aeneis Wolfenb. 1733 (1738).
8 l. + 1 tabula.
PETRIKNÉL HIÁNYZIK.
—. Ep. itin. LXXIV. sistens memorabilia Schemnienasia in Hvgaria. Ad ... *Joh. Jac. Lüedecke.* Cvm fig. aeneis. Wolfenb. 1738.
—. Ep. itin. LXXV. sistens memorabilia Cremnienasia in Hvgaria. Ad ... *Joh. Jac. Lüedecke.* Wolfenb. 1738.
—. Ep. itin. LXXXVI. sistens memorabilia Neosoliensia in Hvgaria. Ad ... *Joh. Jac. Lüedecke.* Wolfenb. 1738.
—. Ep. itin. LXXXVII. sistens antra draconvm Liptoviensia. Ad ... *Carolvm Nicol. Langvm.* Cvm fig. aeneis. Wolfenb. 1739.
—. Ep. itin. LXXXVIII. sistens memorabilia comitatus Liptoviensia in Hungaria. Ad ... *Paul. Henr. Gerh. Moehringvm.* Wolfenb. 1740. — 7 l.
PETRIKNÉL HIÁNYZIK.
—. Ep. itin. LXXXVIII. sistens memorabilia Kesmarkina in Hvgaria ad ... *And. Eliam Büchner.* Wolfenb. 1740. — 8 l.
PETRIKNÉL HIÁNYZIK.

Brückmann, Franc. Ernst. — Ep. itin. LXXXIX. sistens montes Carpatios in Hungaria. Ad ... *Hans Sloane*. Wolfenb. 1740. — 27 l. + figura.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XC. sistens memorabilia Leutschoviensia et Dobschiniensia. Ad ... *Petr. Christ. Wagnerum*. Wolfenb. 1740. — 8 l.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XCI. sistens memorabilia Szomolnockensia, ad ... *Petrum Keck*. Wolfenb. 1740. — 8 l.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XCII. sistens memorabilia Epericensia ad ... *Phil. Lud. Brückmannum*. Wolfenb. 1740. — 8 l. + 1 figura.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XCIII. sistens salis-fodinas Soowarienses. Ad ... *Christoph. Jac. Trev*. Wolfenb. 1739.

— Ep. itin. XCIV. sistens memorabilia St. Ivan. Ad ... *Laurentium Heisterum*. Wolfenb. 1740. — 7 l.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XCVI. sistens memorabilia Trincinsia. Ad ... *Otto Ioach. Anhalt*. Wolfenb. 1740. — 11 l.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. XCVII. sistens vina hvngarica. Ad ... *Joh. God. Büchnerum*. Wolfenb. 1740.

— Ep. itin. XCVIII. sistens Pannoniae aquas minerales. Ad ... *Petrum Keck*. Wolfenb. 1740.

— Ep. itin. XCIX. sistens memorabilia Hungarica. Ad ... *August. Iohan. Hugo*. Wolfenb. 1740. — 32 l. + 2 figurae.

PETRIKNél hiányzik.

— Ep. itin. C. sistens scriptores rerum Hungaricarum. Ad ... *Matth. Belium*. Wolfenb. 1741. — 15 l.

PETRIKNél hiányzik.

Egy kötetben az összes levél. A PETRIKNél szereplő 71. és 102. sz. nyomtatvány nálunk hiányzik.

- 67 *Buchholtz, Georg.* — Colossus memorialem in immortalis gloriae symbolum, dum ... *Michael Okolicsany* ... cryptae ecclesiae articularis Nagy-Palugyensis exuvias corporis redderet. Lőcse, 1721.

4rét, 6 levél.

B. VI. 5. 12. = PETRIK. I. 352.

- 68 —. Myriada votorum in luctu ... dum, ... *Adamus Kheberitsch*, de & in Dluha-Luka, nec non ... *virgo Poleczina Benyiczky* ...

B. VI. 4. 13. = PETRIK. I. 352/3.

- 69 *Canisius, Petrus.* — A' Jezus Társaságból való Canisius Péter által egybe-szedett és három iskolára el-osztatott keresztényen hitnek ... könyvetséje. — Nagyszombat, 1769.

B. VIII. A. 102. = PETRIK. I. 378.

- 70 *Cassai, Georg. Michaelis*. Q. D. B. V. Decanus Ordinis Philosophorum, In Academia Vitembergensi, Georgius Michaelis Cassai, Collegii Eiusdem Assessor, Et Hoc Tempore, Auctoritate Imperiali Comes Palatinus Designatus, Szrenvis Philosophiae, Ac Poeticae Cultoribus S. P. D. Vitembergae, 1712. Literis Christiani Schroedteri, Acad. Typ.
2rét. 2 sztlan őrszavas levél. — Latin nyelvű akadémiai program.
B. VI. 184a. 8.
- 71 —. Svpremvm Officium, Qvod Viro Nobilissimo, Integerrimo Et Prudentissimo, Domino *Samueli Francke*, Potentissimo Regi Sarmatarvm Et Serenissimo Electori Apud Saxonas, A Praefecturis Redditivum: Vectigalium, Postarvm, Et Navalium Solertissimo, Qvi XXVII. Novembr. MDCCXIV. Placide Obdormivit, Et II. Decembris, Ritv Solenni, In Dormitorium Est Elatus, Patrono Et Evergatae Propensissimo, Officiosa Persolvere Mvsa Stvdebat M. Georgii Michaelis Cassai, Hungari, Collegii Sapientium Assessoris. Vitembergae, 1714. Literis Avgvsti Kobersteinii.
2rét. 1 levél egyik oldalára nyomva. Inicialé. — Latin nyelvű gyászvers.
3. VI. 184a. 9.
- 72 —. I. F. M. Avspiciis Rectoris Magnificentissimi, Principis Regii, Dn. *Friderici Avgvsti*, Electoratus Saxon. Heredis, *Genvino* TOY ישרךך Natales Occasionibus
73 Oracvli Devt. XXXII, 15. Dissertatione Philologica, Praeses M. Georgius Michaelis Cassai, Hvngrarvm, Ampliss. Philosoph. Ordinis Assessor, Cvm Respondente Avctore Io. Friderico Michaelis, Georgii Filio Vitemberga Saxone, Philos. Et Theol. Cvltore, Regio Elect. Alvmno, Prid. Calend. Octobr. A. O. R. MDCCXVI. In Avditorio Maiori, Horis Ante Meridiem Svetis, Invertigabvnt. — Vitembergae, 1716. Literis Vidvae Gerdesianae.
4rét. 36 l. — Az első példány folytatólagos üres lapokkal és egybekötve vele J. Fr. Michaelis kézírata: „De voce Jesurun ex Devt. XXXII. 15.“ = MS 27a kézirat a Hallei Magyar könyvtárban. V. ö. *Pálffy*: Catalogus, H. 27a. — A 2. példány *Wichmannshausen, Joh. Christoph és Cassai* üdvözlő iratával (2 sztlan levél) teljesebb.
H. I. A. 140 & H. VI. 16. 33.
- 74 —. Convivium Familiare Felici Depvlsis Marte Qvi Melnacholiae Indvlgent Tibicinibus Riteqve Asserto In Classe Sapientem Privilegio TOIΣ ΕΥΣ ΤΡΑΤΙΩΤΑΙΣ Ab Athleta Strenvo M. Io. *Zacharia Hilligero* Chemnicensi In Hermvndvris Die X. Febr. A. C. CIO IOCCXVII. Adornatum Atqve Anniversario Ioannis Ex Veteri Nominis Hilligeriani Observantia A. M. Georgio Michaelis Cassai, Hung. Advmbratvm Cvm Mantissa Placentae Michaelis Chemnicianae In Solenni Lavreae Qvae Sapientvm Est Brabevm Collatione Recoctae. Et prodesse volunt, et delectare Poetae: Dummodo lectori non sit iniqua bilanx. — Vitembergae, 1717. Stanno Gerdesiano.
2rét. 2 sztlan levél. — Latin nyelvű üdvözlő vers.
B. VI. 184a, 10.
- 75 —. Mensa Platonica Nvper Festo Georgi Instrvcta Jamqve Anniversario Iohannis A. S. R. CIOIOCCXII. Lvsv Qvodam Poetico Repraesntata A M. Georgio Michaelis Cassai, Hvngr. Coll. Philos. Assessore. — Vitembergae, 1718. Prelo Gerdesiano.
2rét. 2 sztlan őrszavas levél. — Latin nyelvű vers.
B. VI. 184a. 11.

76. *Cassai, Geörg. Michaelis.* — Colloquium Halense ad illustris Dn. D. *Samvelis Strykii* ... Wittenberg, 1720. B. VI. 4. 159. = PETRIK. I. 397.
77. —. Monumentum Supremae Pietatis Quod Viro Praecellentissimi, Amplissimo atque Doctissimo Domino M. Georgio Michaelis Cassai Steina Comitatus Barssiensis Hungaro, Amplissimi Sapientium Ordinis, qui in Alma ad Albim Floret, Assessori dudum dignissimo, De re Litteraria, ut et de Patria, extra Patriam, immortaliter merito, Patri, Patrono, Popolari ac Stipendii Hungarici Fundatori, in animis posterorum perennaturo, dum A. R. S. MDCCXXV. III. Idus Octob. hora 3. antelucana Maximo Climacterico Maior Ex hac mortalitate in coelestem patriam concederet, Atque XII. Calend. Nouemb. Sollenibus exequiis humo mandaretur, Animi sui dolorem et officium debitum testaturi Posverunt Alvmni Cives Pannonii. Vitembergae, (1725) Literis Schroederianis.
2rét. 4 levél. — A 2. oldalon szép fejléc s benne az írás: „EX TRISTIS EMINE BLANDA SEQES“. — A gyászversek írói: *Bibühy Horváth Ferenc, Longay János* zólyomi teológus, *Michaelides János Frigyes* könyvtáros, *Blaho János, Marschek András, Lány János, Fabricius György* és mások. — Latin, német és szlovák nyelvű gyászversek. B. VI. 4. 1.
78. *Castellionis, Sebastian.* Novum Iesu Christi Testamentum Sebastiano Castellione Interprete Ex Eiusdem Postrema Castigatione Denvo Editum. Accessit *Matthiae Belii* Paraenesis Ad Studiosam Inventum. Cvm Privil. Pot. Reg. Polon. Et Elect. Sax. Lipsiae Apvd Sam. Benjamin. Walther. A. R. O. CIOIOCCXXVIII.
12rét. Címlap = 1 lev. + BEL Paraenesis = 5 sztlan (a–a₆) levél + 706 sztt l. B. I. A. 172,
79. *Cellarius, Christoph.* — Latinitatis probatae et exercitae liber memorialis, ... plvrimis vocibus latinis atque interpretatione hungarica et bohemica locupletatus a *Matthia Belio*. Editio secunda auctior et emendatior. Lőcse, 1735.
H. III. A. 78 = PETRIK. I. 404.
80. *Chladenii, Ernesti Martini.* — De Gentilitate Veterum Romanorum Liber Singularis In Quo Cvm Ivra Tvm Historia Et Fata Familiarum Romanorum Fide Scriptorum Legum Nvmismatum Marmorum Aliorumque Monumentorum Antiquorum Illustrantur Et Explicantur Lipsiae Prostat In Officina Langenhemiana CIOIOCCXLII.
4rét. — 6 lev. + XXVI. 1. + 224. 1. és 7 levél. — A rézkarc előtti levél alján: „Bibliothecae Cassaiana hunc libellum inseruit Ernestus Martinus Chladenius. h. t. Acad. Rector. D. VI. Jul. A. R. S. CIOIOCCXLIII.“
H. II. 23.
81. —. Ambitum Elegantioris Ivrisprudentiae Dimetiendo Fevdalem Provinciam Capessivit Ernestus Martinus Chladenius Phil. Ac. Leg. D. Iv. Fevd. Prof. Pvbl. Et Facult. Ivrid. Assessor. — Vitembergae, 1747. Apvd Io. Ioach. Ahlfeldium Literis Schlomachianis.
4rét. — Címlap és ajánlás = 6 + Prologus + elenchus = 2 sztlan őrszavas levél + LXV sztt levél + index = 7 sztlan lap. A címlap alján: „Bibliothecae Pannonum obtulit Auctor, A. R. S. CIOIOCCXLVII. d. 23. Maii.“
H. V. 4. 7.

- 82 *Chladenii, Ernesti Martini*. Bibliothecae Zalvscae Dedicacionem Ipsa Die Avgvsto In Fastis Sacra Celebrandam Sarmatiae Qvo Par Est Animi Cvltv Gratvlatvr Ernestvs Martinvs Chladenivs. — Vitembergae. Ex Officina Schlomachiana CIOIOCCXLVII. 4rét. — 3 lev. + XXIV 1.
H. V. 4. 1.
- 83 —. *Gentis Zalvscae Oracvla Rei Literariae Avspicatissima Recensvit Et Orationem Varsaviae In Certamine Literario Recitatam Inservit Ernestvs Martinvs Chladenivs D. Iv. Fevd. Prof. Pvbl. Et Facvl. Ivrid. Assessor.* — Vitembergae Prelo Schlomachiano. MDCCXLII. 4rét. — 10 lev. + XLVI 1.
H. V. 4. 2.
- 84 *Chladni, Joh. Martin.* — Disputatio philosophica de sublimi scientiis quam praeside M. Jo. M. Chladenio ... defendet *Jacobus Claudini* Neogr. Hungarus. — Wittenberg, 1734.
H. VI. 37. 40 = PETRIK. I. 424.
- 85 —. Io. Martini Chladenii D. Sacrosanctae Theologiae, Eloqvntiae Et Poeseos Professoris Pvblici Ordinarii, Templi Academici In Academia Fridericiana Erlangensi
86 *Pastoris Nova Philosophia Definitiva Vltra Trecentas Definitiones Emendatas Perpolitas Maiori Ex Parte In Vsvm Sanctoris Omnisqve Hvmanioris Doctrinae Recens Constitvtas Complectens.* Lipsiae Svmptribvs Haered. Lankisianorvm MDCCCL. 8rét. — Címlap, ajánlás Meyer Adám Antalnak, az erlangeni egyetem kurátorának, mint patrónusának = 4 sztlan levél + előszó = 7 sztlan lev. + 178 + index = 3 sztlan levél. — A címlap előtt Chladni arképe Berholdt coburgi festő 1748. rézkarca után. A címlap hátlapján: „Bibliothecae Pannonicae Wittenbergensi d. d. Leop. Io. Bellohorszky 1806.” (Az első példányban van ez.) — Mindkét példány ép. Az 1. kötve, a 2. füzve.
H. IV. A. 232 & H. IV. A. 236.
- 87 *Chladni, Martinus.* — Q. D. B. V. Dissertatio Theologica, Qva EΠΕΡΩTHEMA Seu Abrenvntiationem Baptilismalem ex Oraculo I. Petr. III. 21. Rectore Magnificentissimo Serenissimo Principe Regio Dn. Friderico Avgvsto, Electoratvs Saxonici Herede, Praeside Martino Chladenio, SS. Theologiae Doctore Et Professore Pvbl. Vi Et Alvmnorvm Regio-Electoral. Ephoro, Excvtit Et Ervditis Ad Ventilationem Proponit *Michael Gottlieb Sartorivs*, Gedanensis, Ad D. III. Octobr. A. O. R. MDCCXIII. VVittebergae, Literis Gerdesianis. 4rét. — A—E₂ = 36 1 + 2 levél, melyben a praeses üdvözli a respondenst.
H. VI. 19. 4.
- 88 —. Q. D. B. V. Dissertatio Theologica Posterior Qva EΠΕΡΩTHEMA Seu Professionem Fidei Baptilismalem ex Oraculo I. Petr. III. 21. Rectore Magnificentissimo Serenissimo Principe Regio Dn. Friderico Avgvsto, Electoratvs Saxonici Herede, Praesige Martino Chladenio, SS. Theologiae Doctore Et Professore Pvbl. Alvmnorvm Reg. Elect. Ephoro, Et Ord. Théol. h. t. Decano, Excvtit Et Ervditorvm Ventila-

tioni Svbiicit M. *Imman. Henr. Kavderbach*, Geisingensis Misnicvs. Ad D. XXVI. Octobr. A. O. R. MDCCXIII. Vitembergae, Literis Gerdesianis.
4rét. — 35 sztt 1. és 3 szatlan 1. a praeses üdvözlete a respondenshez.
H. VI. 19. 5.

- 89 *Chladni, Martinus*. Dispytatio Theologica Qva Stvdivm Pietatis Genvinvm Ductu Oraculi I. Tim. VI, II. Delineat Et Praeside Rectore Academiae Magnifico Dn. Martino Chladenio SS. Theol. Doct. Et Prof. Pvbl. Templi OO. SS. Praepos. Senat. Eccl. Assessore Et H. T. Facvlt. Theol. Decano Patrono Aetatem Venerando In Avditorio Majori D. XXVI. Novembr. Anni MDCCXX. Defendet Avctor Et Respondens *Jo. Georgivs Tiemannvs* Isleb. Saxo SS. Theol. Cvltor. VVittenbergae, Literis Gerdesianis. 4rét. — 30 l. és 1 levél, amelyn Chladni üdvözli a respondenst.
H. VI. 215. 29.
- 90 —. Martini D. SS. Theol. Prof. Pvbl. Templi OO. SS. Praepos. Consist. Eccles. Assessoris In Academia Vitebergensi Institutviones Theologiae Moralis Regvlyis Et Observationibvs Lvcvltissimis Intructae Cvm Praefatione D. *Gottlieb Wernsdorffi* P. P. Et Svp. Gen. Editio Altera. Vitebergae 1739, Svmpitibvs Gottl. Henr. Schwarzii.
8rét. — Cimlap + Wernsdorff G. előszava és tartalomjegyzék 24 órszavas levél + 580 sztt lap és 29 szatlan órszavas levél.
H. I. C. 235.
- 91 *Clauberqvius, Johannes*. — Logica Contracta. Editio nova & accurata. Claudiopoli, 1737. Reperitur apud Georgium Deák, Bibliopegum.
12rét. — 2 lev. + 92 l.
H. IV. A. 171 = PETRIK. I. 424 allatt az 1721. évi szebeni kiadást hozza.
- 92 *Compendium biblicum*, In quo Universae pene SS. Literarum Historiae, Leges, Propheiae, Admonitiones, brevi, & perspicua methodo comprehenduntur. Cum Permissu Superiorum. Tyrnaviae, 1716. Typis Academicis. Per Frid. Gall.
12rét. — 107 l.
H. I. A. 95 = PETRIK. I. 434 sz. alatt az 1717-es kiadást hozza.
- 93 *Csernanszky, Samuel*. — Viro ... Samueli Csernanszky, ... svmmos in arte salvtari honores ... gratvltantvr cives hvngari. — Wittenberg, 1742.
B. VI. 4. 27 = PETRIK. I. 565/66.
- 94 *Cserny, Joh.* Glückwunsch an seine Wohledlen Herrn Johann Cserny aus Ungarn der Gottesgelahrtheit Befizzenen zu Seinem rühmlichen Abzuge aus Wittenberg Im Jenner des 1756sten Jahres von der unter Sr. Hochedelgebohrnen Herrn Prof. Hiller im Disputiren sich übenden Gesellschaft. Wittemberg mit Johann Friedrich Schlomachs Schriften (1756).
2rét. — 2 szatlan levél. — Német nyelvű búcsúzó vers.
- 95 *Csécsi, Johannes*. Oratio De maximo hujus Seculi vitio Calumnia, Habita Occasione Examinis Publici Illustris Scholae S. Patakinae a. d. XIV. Julii CIO IOCCXVIII.

- à Johanne Tseetsi J. F. Illustris Scholae Rectore & Professore Ordinario. — (Sárospatak, 1718)
4rét. — 8 sztlan levél.
H. VI. 61. 12.
- 96 *Csési, Johannes / filius /*. Johannis Tseetsi. Fil. Aphorismi. In Quibus Antiquitates Veterum Hebraeorum Brevisime Exhibentur. In Usum Scholasticae Juventutis Editi. Bernae Helveticorum, Typis Et Sumptibus Illustrissimae Reipublicae Bernensis. Anno Domini. MDCCXXVI.
8rét. — Címnap és ajánlás / Bern város tanácsurainak, szenátorainak stb. / = 2 sztlan levél + 3 órszavas levél / ajánlás meg nem nevezetthez / + / kelt: „Patakini in Hungaria. Die 1. Decembris. Anno Orbis Restituti juxta Vulgarem Computum CIO IOCCXXV.“ / + előző és berni tanárok üdvözlő versei / 5 drb. / = 3 sztlan órszavas levél + 91 sztű órszavas lap + 2 táblázat + index = 2 sztlan órszavas levél.
H. I. A. 125.
- 97 *Csiba, Stephanus*. Trias CaroLina ProDroMa AvgVstae gLorIae Caroli Romanorum Imperatoris Sexti, Hispaniarum & Hungariae Regis Tertii, Honori Reverendorum, Praenobilium, Nobilium, Ac Eruditorum Dominorum, Dominorum Nec-Baccalaureorum, Cum In Alma Archi-Episcopali Societatis Jesu Universitate Tyrnaviensi Prima AA. LL. & Philosophiae Laurea insignentur Per R. P. Stephanum Csiba, e Soc. Jesu, AA. LL. & Philosophiae Doctorem, ejusdemq Professore Ordinarium, Ab Illustrissima Humanitate Tyrnaviensi oblata. Mense / Majs-kézzel / Die / 30-kézzel / . Tyrnaviae, Typis Academicis, per Georgium Andream Roden. (1713).
12rét. — 1 rézkarc + 61 l. + 5 sztlan lap.
H. III. A. 217.
- 98 *Dacia, Vetus* —, ex probatis scriptoribus deprompta. — Claudiopoli, 1725.
B. II. 151 = PETRIK. I. 489.
- 99 *Damiani, Guil. Frid.* Synopsis vitae, missionis, miraculorum, et evangeliorum *Martini Lutheri et Joannis Calvinii*. — Posenii, 1754.
H. I. C. 244. 1 = PETRIK. I. 493.
- 100 —. Defensio Vitae Missionis Et Evangeliorvm B. D. *Martini Lutheri* Contra Falso His Impvtatae Calumnias A Gvil. Friderico Damiani Sacerdote Petrino Svcepta Et Absolyta In Solivs Dei Trinvnivs Honorem Adflictae Ecclesiae Hvngaricae Commodvm Bonorvm Qvorvmvis Solatium A Veritatis Qvodam Amante A. R. S. MDCCLV.
8rét. — 104 l. (Hely és kiadó nélkül.)
H. I. C. 244. 2.
- 101 *Dassovius, Theodosius*. I. N. J. Lvstrationem Hebraeorum, ad explicanda commata, Psalm. 51, 9 & Hebr.: 9, 13. 14. h. e. Von den leiblichen Reinigungen der alten Hebraeer, Praeside Theod. Dassovio, Ling. Sanctae & orientalium reliquarum Prof. Publ. publice exponet M. *Georgius Haner* Schäsburgo-Transylvanus, In Auditorio

- Majori, Ad diem 21. Decembr. A. CIO IOCXCII. recus. Wittenbergae, 1735. Literis Joh. Godofr. Schlomachii (2).
4rét. — 16 l.
H. VI. 28. 11. — Első kiadását v. ö. R. M. K. III. 3765.
- 102 *Deccardus, Joh. Christoph.* Oratio funebris ... Dn. M. *Michaeli Meisnero* ... honoris testandi causa dicta. — Ratisbonae, 1723.
B. VI. 4. 195 = PETRIK. I. 508.
- 103 —. *Virum Sanctitate Muneris Summopere Reverendum, Excelletia Doctrinae, Meritorumque Amplitudine Plurium Celebratum, Dominum Jo. Andream Kastenholtzium, Regum, Electorum, Et Principum In Aula Caesarea Legatis, Et Ministris Augustanae, Inauriataeque Confessionis, Ut Et Liberae, Regiaeque Civitatis Sempronienensis Coetui Evangelico A Sacris Scholarum Inspektorem, Et Senatus Sanctoris Assessorem Gravissimum, pro funere laudavit Joannes Christophorus Deccardus, Gymnasii Sempron. Rector.* (Sopron) 1724.
2rét. — 3 órszavas levél. — Latin nyelvű gyászvers.
B. VI. 182. 6.
- 104 *Dékard, Zacharias.* Ad Nobilissimvm. Clarissimvmqve Dominvm Dn. Dekardvm Patriam. Demigrantem Inscriptio. Valedictoria Qva. Se. De. Meliori. Nota. Com-mendant Convictores. Vittembergae Prelo Horniano (1713).
2rét. — 2 órszavas levél.
B. VI. 4. 25.
- 105 (*Dobner, Abrah. Aegid.*) Sopronyi piros tyukmony. — Kassa, 1719.
B. VIII. A. 87 = PETRIK. I. 542.
- 106 *Doleschal, Paulus.* Imperatorum romanorum nomina, et symbola. — Posonii, 1742.
H. II. 233 = PETRIK. I. 549.
- 107 *Du Fresne, Caroli.* — Domini Du Cange Illyricum vetus et novum, sive historia regnorum Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Bosniae, Serviae, atque Bulgariae. — Posonii, 1746.
H. II. 14 = PETRIK. I. 569/70.
- 108 *Elmfuttatások, Különféle válogatott —, Irta frantzia nyelven Gróf O. J. Forditotta ugyan azon nyelvből Illei János.* 2 rész. — Pozsony, 1790.
H. VIII. A. 88 = PETRIK. IV. 34.
- 109 *Eloquentia* pathetica singulares viros illustrium symbolis exornatos brevibus oratiunculis complexa. — Cassoviae, 1734.
H. III. A. 122 = PETRIK. I. 611.
- 110 *Erber, Antonius.* Institutiones dialecticae. — Tyrnaviae, 1762.
H. IV. A. 169 = PETRIK. I. 656.

- 111 *Erdélyi, József.* Tanúság a templomok tisztelétéül. — Váczon, 1788.
H. VIII. A. 1251b = PETRIK. I. 660.
- 112 *Ertel, Joh. Godofr.* Diatribe theologica de quaestione: Num bona opera sint necessaria ad salvtem? — Wittenbergæ, 1741.
H. VI. 195. 2 = PETRIK. I. 671.
- 113 *Extractus brevis & verus.* (Szerző: *Labsanszky, Johannes?*) — Tyrnaviae, 1721.
H. II. 68 = PETRIK. I. 730. — (V. ö. R. M. K. II. 1369f)
- 114 *Extractus legum de statu ecclesiastico catholico in regno Hvgariae latarvm. —* (Sine loco et nota typ.), 1792.
H. VIII. A. 1264 = PETRIK. I. 730.
- 115 *Fabri, Gregor.* Viro Clarissimo Doctissimo Domino Gregorio Fabri Hrvsso Via-Goemoeriensi Hungaro Phil. Et Theol. Cand. Cvm Ritv Solemni Lavrv Poetica Die XXIV. Mensis Novembr. Ann. MDCCXLVIII. In Illvstri Salana Cingeretvr De Svmmis In Hac Arte Obtentis Honoribvs Laetam Declaratvri Mentem. Gratvlan- tvr Amici Et Convives Hvgari. Ienae, Litteris Schillianis.
2rét. — 4 sztlan lev. — Bejegyzés a címlap alján: „Obtulit in ornamentum biblio- thecae Pannonum ipse Cl. atq. Doct. Dn. Greg. Fabri Poeta Laur. 1747. Jer. II. Nat. L. C. (?)“ — A köszöntő versek szerzői között: *Fischer János György, Helner Sámuel, Knogler Károly Sámuel* (soproni fi), stb.
B. VI. 4. 167.
- 116 *Farkas, Georgius.* Disquisitio philologico-theologica de ritu inaugurationis apud hebraeos. — Gottingae, 1737.
H. VI. 28. 15 = PETRIK. I. 750.
- 117 *Fischer, Daniel.* Applavsvs Qvem Viro Nob., Excell., Ampliss., Atqve Experientis- simo Domino Danieli Fischero Kesmarkiensi-Vngaro Dvm Post Praestitvm In Medicina Indefessae Indvstriae Specimen Svmmos In Arte Salvvari Honores In Alma Levcorea Ad IV. Idvs Septembr. A. O. R. CIOLOCCXVI. Capesseret Quali- cvnqve Minerva Ingeminarvnt Gratvlabvndi Cives. Vitembergae Saxonum Ex Officina Ioannis Lvdolphi Fincelii.
2rét. — 2 sztlan levél. — Latin, görög és német nyelvű köszöntő versek. A szerzők között: *Parvi András* (zsolnai — görög), *Bodzay István* (koltai — lat.), *Matolai János* (lat.), *Háinoci Dániel* (sic!), (vág-besztercei — lat.), *Dubowsky Márton* (lőcsei — lat.), *Simonides Adám* (liptói — lat.), *Rosner, Sámuel* (lőcsei — német), *Herteli Mihály* (szepesi — német).
B. VI. 4. 175.
- 118 —. *Epistola invitatoria eruditis Pannoniae dicata. — Brigae, 1732.*
H. III. A. 305 = PETRIK. I. 797.
- 119 —. Consilivm Pestilentiale, oder Medicinisches Gutachten Von der Pest, Deren Indole, Propagation und Difference von anderen hitzigen Fiebern, Wie auch

Praeservation und Cur. Mit Historischer Feder entworfen Von D. Daniel Fischer Medico & Physic. Hung. Rt Acad. Caesareae Nat. Cur. Coll. Leipzig und Bresslau, 1740. Bey Michael Hubert.

8rét. 8 lev. + 119 l.

H. V. 63. 1.

- 120 *Fischer, Elias.* Viro Nobilissimo, Clarissimo, atque Doctissimo, Dn. Eliae Fischero, Varallino Hungaro, SS. Theologiae Cultori Auspicatum in Patriam dulcissimam ExAkademia Vitembergensi Reditum Sincero ex pectore Precabuntur, Favtores, Amici, Commilitones, III. Kal. Aprilis A. O. R. CIO IOCCXII. Formis Expresservnt Meyerianis.
2rét. 2 órszavas levél. — Latin és német nyelvű búcsúversek. Köztük *Cassai* verse is.
B. VI. 4. 30.
- 121 *Frühauß, Christian.* Viro Nobilissimo, Clarissimo Atqve Doctissimo Domino Christiano Frvhavff Levtschovia Hvngaro S. S. Theologiae Et Philologiae Cvltori Indvstrio, Qvvm Svmmvm In Philosophia Gradvm In Celeberrima Propter Albim Academia Prid. Calend. Maii Anno MDCCXLVI. Pvblice Sibi Collatvm Consequeretvr, Tantas Honorvm Accessiones Ex Animo Gratvlati Svnt Cives Pannonii Wittebergae Prelo Ephraim Gottlob Eichsfeldi Akademiae A Typis.
2rét. 2 sztlan levél. — Latin köszöntő versek.
B. VI. 4. 168.
- 122 *Gauteri, Jos.* Untersuchung über die Entstehung, Bildung und den Bau des Chaledons. — Jena, 1800.
H. V. 41 = PETRIK. I. 864.
- 123 *Gegus, Benjamin.* Als Der Wohl-Edle Groszachtbare und Wohlgelahrte Herr Herr Beniamin Gegus von Neusol aus Ungarn auf hiesiger hohen Schule im Monath May dieses 1748sten Jahres eine Dispytation zur öffentlichen Abhandlung vorlegte und solche mit allgemeinen Beyfall vertheidigte wollte Demselben zu Bezeugung ihrer Freundschaft darzu aufrichtig gratuliren die unter Sr. Hoch-Edlen Dem Herrn Professor Georgi Disputirende Gesellschaft. Wittenberg gedruckt mit Boszögelischen Schriften.
2rét. 2 sztlan levél. — Német nyelvű üdvözlő vers.
B. VI. 181. 4 = V. ö. PETRIK. I. 879 és a névre vonatkozólag ASZTALOS. 161²⁾
- 124 *Gratulation, Ihre schuldige —, Wolten Bey Dem Reich- und Roeschelischen Hochzeit-Festin Welches mit Gott geschahe Den 26. Februarii MDCCXV. ablegen Zwey dem Roeschelischen Hause ergebenste Diener. Wittenberg, Druckts Christian Schroedter, Universitaet-Buchdrucker.*

²⁾ *Asztalos, Miklós.* A wittenbergi egyetemi könyvtár Wittenbergben maradt részének régi magyar könyvállománya (1–104. sz.). — Magyar Protestáns Egyháztörténeti Adattár XII. (1928), 123–185.

2rét. 2 órszavas levél. — A versek szerzői: Liepe. *Joh. Lorentz* magdeburgi (német nyelvű) és *Lendvay György* (latin).
B. VI. 183. 37.

125 *Gregusch, Georg.* Lavream Philosophicam Viro Nobilissimo, Clarissimo Atque Doctissimo *Ioanni Iosepho Reichio* Tschirndorpiensi Silesio, Sanctioris Litteraturae Cultori Indefesso In Illvstri Propter Albin Flvvivm Academia Pridie Kalendas Maias A. R. G. CIO IOCCXL. Collatam Animo Sincero Congratulatr Amicvs ... *Georgivs Gregvsch*, Divikino-Thvrocz. Hvang. H. T. Alvmn. Hvang. Bibliothecarivs Vitembergae Litteris Tzschiedrichianis.

2rét. 2 szatlan levél.

B. VI. 4. 197.

126 *Grotius, Hugo.* H. G.-nak a keresztyén vallás igazsagarul irott könyvei. — *Mai-burgumban*, 1732.

B. VIII. A. 117 = *PETRIK.* I. 942.

127 *Grundel, Georg.* Qvo Ivvenem Nobilissimvm Ac Doctissimvm Cvltorem SS. Theol. Ac Phil. Indefessvm Georgivm Grvndel, Neosoliensem Hvangarvm, Dvm Viveret, Amore Vero Popvlares Svi Prosecvti Svnt: Evm Qvisqve Illorvm Pro Se, Cvm Is Anno MDCCXIII. Die XVII. Ivnni Exsvta Mortalitate, Cvi Annos Qvinqvies Qvinqve Fvit Obnoxivs, Ac Capessenda Fidei In Christvm Verae Atque Efficacis Gratvita Praemia, Ex Oris Peregrinis A Deo In Coelestem Patriam Evocaretvr, Pvbllice Testari; Atque Illis, Qvi Propter Obitvm Ipsivs In Lvctv Essent, Coeleste Adpre cari Solativm Officiosissime Volvit. Halae Magdeburgicae, Typis Christoph. Andreae Zeitleri, Acad. Typ. 1713.

2rét. 2 órszavas levél. — Latin, görög, magyar és német nyelvű gyászversek. Szerzők: *Zimani Mihály*, *Blaho András*, *Györi Wagner György*, *Kochlatsch István Antal* és *Hullik Pál*.

B. VI. 4. 155.

128 *Guavera, Antonius.* Horologium principum oblatum, & consecratum. — *Jaurini*, 1742.

B. IV. B. 2 = *PETRIK.* I. 948.

129 *Günther, Samuel.* Memoriae Ultimae Viri Plurimum Venerandi, Nobilis, Amplissimi, Ac Doctissimi, Domini Samuelis Guentheri, Ecclesiae Leutschoviensis Augustanae Confessioni addictae, Diaconi meritissimi, & Gymnasii Inspectoris gravissimi, D. XX. Maji A. MDCCXXIX. placidè denati, & Ad Aedam Suburbanam, Luctuosis exequiis solenniter condecorandi, Majus merenti monumentum, devotâ mente, moestissimo affectu, Hoc quaecumque posuerunt Nonnulli Gymnas: Leutschoviensis Alumni, & Amici. Leutschoviae: aere Breveriano.

2rét. 2 órszavas levél. — Latin és német nyelvű gyászversek. A szerzők között szerepelnek: *Weinert Sámuel*, *Rosner Sámuel*, *Weinert András* rektor, stb.

B. VI. 4. 152.

- 130 *Gyöngyösi, Paulus*, a Pettyen. *Altere pacis ... super Tumulum Opusculi Theologici ... Gabrielis Antonii Erdoedi de Monyorokerek.* — Basileae, per Philadelphum Timotheum, 1722. Recusum pro voto Fautorum, 1729.
H. VI. 52. 5 = PETRIK. II. 10.
- 131 *Györi, János*. *Bútsúztató versek ... Kisfaludy Sándor* uramnak. — Pozsonyban, 1761.
H. VI. 59. 3 = PETRIK. II. 13/14.
- 132 *Hajnóczy, Dániel*. (Carmina gratulatoria lat. et germ. ob promotionem in philos. Hajnóczyi.) — Címleapja hiányzik. — Sine nota typ. et loci, 1718. — 4rét. 4 levél. — Az üdvözlő versek szerzői: *Bibihy Horváth* Ferenc nógrádi, *Bodzai István* koltai, *Dubovszky Márton* löcsei, *Ertel János* Gottfried körmöcbányai, *Hruskowitz Sámuel* korponai, *Janossik András* istebnai, *Neuhold János* Jakab soproni és *Augustini Mátyás* liptószentmiklósi fi.
B. VI. 6. 96.
- 133 —. Epithalamion ... *Joanni Jacobi Neuholdio ... Mariam Svsannam* gente Pomeriam ... matrimonii foedere ... ducenti. — Jaurini, 1729.
B. VI. 4. 114 = PETRIK. II. 47.
- 134 —. Epitaphium apellae *Iosepho Susz Oppenheimio* ob nefanda facinora, conatusque impios anno MDCCXXXVIII pridie Nonas Februarias iure optimo in furcam ferream acto, et causae incluso scriptum ab vno Societatis Latinae Ienensis Sodalium Honorario, Hungaro. Tubingae, 1738.
4rét. 4 levél. — Szerzője a címlapon található kézíratos bejegyzés alapján: „In bibliothecam Hungaricam quae Vitembergae est mittit auctor *Dan. Haynóczy*.“
B. VI. 6. 97.
- 135 —. *Lvctvs mvrsarvm Pannoidvm in avgvstvm fvdvs divi Caroli VI.* — Sempronii, 1740.
B. VI. 4. 166 = PETRIK. II. 48.
- 136 —. *Versvs Memoriales Tironibvs Grammaticae Inservientes. I. de Generibus Nominum. II. de Praeteritis & Supinis Verborum. III. de Quantitate Syllabarum, & Pedum, Carminumque varietate. IV. de Discrimine vocum cognatarum. Accesserunt V Praecepta Moralia Catonis VI Hymni & Precationes Scholasticae cum Symbolis Christiani coetus antiquioribus quondam in vsum Gymnasii Eperiesini editos nunc in comoda aliarum quoque Hungariae scholarum multis locis emendatos & adnotationibus atque exemplis illustratos adiectis precationum formulis ac symbolis denuo formis imprimendos curavit Daniel Haynóczy Gymn. Euang. Sempron. Rector Societ. Lat. Ienens, Collega Honor. Sempronii Pannonum An. Christi MDCCXXXI.*
8rét. 1 lev. és 112 l.
H. I. 248. 2. — V. ö. PETRIK. III. 778/9, aki ezt a kiadást nem ismeri.
- 137 —. *Oratio Fvnebris Viro Perillvstri Ac Generoso Domjño Io. Georgio Kramer Nobili Hungaro Ex Illvstri Brassayorvm Avlae Regiae Apvd Lvdovicvm, Ferdinan-*

- dos, Aliosqve Hvgariae Reges Familiarvm Gente Svpremo In Lib. Reg; Civitatem Sempronensem Tribvntia, Senatoria, Praetoria, Consvlari Dignitate Praeclare Merito Cvm Anno Christi MDCCXLII Aetatis Svae LVIII A XVI Kal April Magno Svmm Senatvs Popvliqve Lvctv Ac Desiderio Freqventissimoqve Comitav Effertv Habita A Daniele Haynóczy Gymn. Sempron. Evang. Rectore. 1742.
4rét. 14 l.
H. VI. 61. 30.
- 138 *Haner, Georg Jerem.* Das königliche Siebenbürgen. — Erlangen, 1763.
B. II. 347 = PETRIK. II. 62.
- 139 —. De scriptoribus rervm hungaricorvm et transylvanicorvm. Tomvs II. — Cibinii, 1798.
H. VIII. A. 1250f = PETRIK. II. 63.
- 140 *Hermán, József.* Az Istennek őrizete minden városoknak erössége. — Győr, 1763.
H. VIII. A. 1251c = PETRIK. II. 106.
- 141 *Hock, Dániel.* Juveni Nobilissimo, Clarissimo, Doctissimo, Domino *Christiano Mvrave*, Vratislaviensi, Cvm Is Lavream Philosophicam More Institvtoqve Majorvm Vittenbergae In Saxonibvs Die XVII. Octobr. MDCCXII. Reportasset, Gratvlabatv Daniel Hockh, Hvgarvs. Wittenbergae, Prelo Kobersteiniano.
2rét. 6 órszavas levél.
B. VI. 4. 154.
- 142 —. Ivveni Nob., Clariss., Doctissimoqve Dn. *Iohanni Christophoro Kaetzlero*, Vratisl. Silesio, Cvm Is die 29. Aprilis A. O. R. MDCCXIII. Solenni Ritv Philosophiae Magister Renunciatus Fvisset, De Parto Honore Gratvlabatv Amicvs Ad Aras Daniel Hockh, Hung. Vittembergae, Ex Officina Kreusigiana.
2rét. 2 lev.
B. VI. 4. 200.
- 143 *Horvát, Ferenc Bibithy.* Decas Votorvm, Qva Viro Nobilissimo, Clarissimo, Atqve Doctissimo Domino Francisco Horvat Bibithy, Neogradiensis Hvgaro, SS. Theol. & Philosophiae Cultori, postqvam Svb Avspiciis Rectoris Magnifici *Martini Chladenii* SS. Theol. Doct. Eiusdemqve Prof. Publ. Aedis OO. SS. Praepositi, Consistorii Eccles. Assessoris, et h. t. Ordinis Theologici Decani, Summos In Philosophia Honores Avtoritate Facvlt. Philosophicae A Viro Excellentissimo *Ioanne Christophoro Wichsmannshauseno* LL. OO. Prof. Philos. Sen. et h. t. Decano itemqve Comite Palat. et Bibl. Acad. Directore, Ex ritu & instituto majorum Solenni Collatos In Hac Inclvta Wittenbergensi Academia A. O. R. MDCCXXXI. Pridie Kal. Maii Digne Capesseret, Unanimes laetique Gratulabuntur Cives Pannonii. Vittembergae, Literis Vidvae Gerdesiae.
2rét. 2 sztlan levél. — A köszöntő versek írói: *Janossik* Andreas, *Weinert*, Andreas, *Sartorius* János, *Thurzó* János, *Lendvay* Péter (Tótfalva), *Tapler* Adám (Német-ungvár), *Pelcz* János (Kőszeg), *Sartorius* György (Rahó), stb.
B. VI. 4. 43.

- 144 *Imádságok, Szép Istenes —, és Énekek, Mellyekkel, minden jeles ünnepekre, s' azon kívül reggel, Délben, és Estve lehet Istent dicsírni. KiNyomtatott Nagy Szombatban az Academiai Bötökkel 1718. Eszten.*
16rét. A—D₄
B. VIII. A. 114. 2.
- 145 *Imago Heroum, Qui De Cognatis Excellentissimis, ... Palfi De Erdoed, ... Promotore R. O. Emerico Tolvay; ... Oblata A Rhetorica Tyrnaviensi. — Tyrnaviae, 1729.*
H. II. 67. 2 = PETRIK. II. 211.
- 146 *Jacobaei, Joannes. Paean Apollinevs, Viro ... Pavlo Ieszenak, Icto Pannoniae Incomporabili, Celsissimi Regni Hvgariae Palatini Comitiss Palfy de Erdödy, Toparcae Svmmo, Judicii Provincialis, In Inclvto Comitatu Mosconyensi, Assessorii Primario, ... Cum Festam, Nominique Svo Sacram Pavlli Diem, ... Redevntem, ... Celebraret, ... Dictvs A Cliente Ioanne Jacobaei, Modra-Hvngaro, S. S. Theol. Et Phil. Cvltore. Vitembergae, Typis Ioannis Gvilielmi Bossoegell.*
2rét. 4 sztlan levél.
B. VI. 4. 173.
- 147 *Jony, Joan. Facies ivris pvblici Hvgariae a Ioanne Gravio et I. Andr. Lochnero a 1666 in Ac. Tvb. pvblice proposita, nvnc vero emendata typis a Ioanne Iony. — Jenae, 1717. Gollner.*
B. IV. B. 20. 2 = PETRIK. II. 288 (1718-ra teszi ezt a kiadást, talán tévedésből!).
- 148 —. *Commentatio historico-jvridica de origine et progressv jvris hvno-hvngarici. — Levtschoviae, 1727.*
B. IV. B. 20. 1 = PETRIK. II. 288.
- 149 *Juxta, Gabriel de Hornad. Initia Religionis Christianae Inter Hvgaros Ecclesiae Orientali Adserta. Eademqve A Dvbiis Et Fabvlosis Narrationibvs Repvrgata. Dissertatio Historico-Critica Avctore Gabriele De Juxta Hornad Hung. Francofvrti & Lipsiae, 1740.*
4rét. 78 l.
H. VI. 60. 9.
- 150 *Kazy, Ferenc. Historia regni Hungariae. Tomus II. — Tyrnaviae, 1741.*
H. II. 16a = PETRIK. II. 352.
- 151 *Kéri, Ferenc Borgias. Imperatores orientis compendio exhibiti. — Tyrnaviae, 1744.*
H. II. 7 = PETRIK. II. 370.
- 152 *Kis, Sigmond Nemes Csói. Midón Pannonianak Levcorisban töngödő fiait. Vitembergában, 1741.*
B. VI. 4. 170 = PETRIK. II. 394/95.
- 153 *Kis-Viczay, Péter. Selectiora Adagia Latino-Hungarica In Gratiam & Usum Scholasticae Juventutis Collecta, Et in Alphabeti Seriem concinnata, Ac Superiorum*

Authoritate & jussu publicè typis demendata; Studio & vigilantia Petri Kis Viczay, p. n. Eccl. Aug. Conf. Cassov. Nat. Hun. Pas. Bartphae, 1713. Typis Civitatis. Srét. Címlap, ajánlás és előszó = 18 sztlan lev. + 552 l.

B. VIII. A. 97. — V. ö. AKANTISZ, 59. 1³).

- 154 *Kollár, Adám Ferenc*. Historiae jurisque publici regni Vngariae amoenitates. Vol. 1–2. Vindobonae, 1783.

B. II. 275 = PETRIK. II. 431.

- 155 *Koller, Josef*. Cerographia Hungariae. — Tyrnaviae, 1734.

bis B. II. 268 & B. II. 267 = PETRIK. II. 434. — Az 1. példány címlapjában és az 156 azt követő ajánlásban tér el a 2. példánytól, de a szöveg maga azonos.

- 157 *Köleséri, Sámuel*. Auraria romano-dacica. — Cibinii, 1717.

B. II. 152 = PETRIK. II. 479.

- 158 *Kriegs-Theatrum*, Hungarisch- und Venetianisches. — Leipzig, 1717.

H. II. 295 = PETRIK. II. 507/8.

- 159 *La Placette, János*. A' keresztyén ethikának ... rövid summája. — Debreczenben, 1750.

B. VIII. A. 119 = PETRIK. II. 547. — AKANTISZ. 76.

- 160 —. Oktatás Az Elmékedésről. A' Mennyiben az a' Kegyességre tartozik. (Címlap, év, hely és nyomda nélkül.)

Srét. 181 1 és 2 lev.

B. VIII. A. 119. 2.

- 161 *Lang, J. Georg*. Zu der höchverdienten Doctor-Würde in der Artzney-Kunst welche Der Hoch-Edle, Hoherfahrene und Hochgelahrte Herr Herr Georgius Waghi aus Raab in Nieder-Ungarn auf der hochberühmten Academie zu Wittenberg am Tage Catharinae (Ph. F. R. P.) als den 25. Nov. dieses 1741 Heil-Jahres nach abgelegten herrlichen Proben rühmlichst erhielte wünschet so wohl als zu bald antretender Reise in Sein Vaterland tausendfaches Glück und erwünschten Seegen des Herrn Doctoris aufrichtiger Freund, Landsmann und Diener J. Georgius Lang aus Eperies in Ober-Ungarn Philol. et Philos. Cult. der Zeit sämtlich allhier studirender Landskinder Bibliothecarius Wittenberg gedruckt mit Schlomachischen Schriften.

2rét. 2 sztlan levél.

B. VI. 4. 169.

- 162 *Lányi, Daniel*. Lugubris Naenia dum ... efferetur. — Késmárkiensi, 1729.

B. VI. 4. 113 = PETRIK. II. 820.

³) AKANTISZ, *Viktor*. Dr. Todoreszku Gyula és neje Horváth Aranka Régi Magyar Könyvtára. Összeállította Akantisz Viktor. Budapest 1922. Stephaneum. 1171. (Die altungarische Bibliothek von Dr. Gyula Todoreszku und seiner Gemahlin Aranka Horváth. Zusammengestellt von V. Akantisz).

- 163 *Lelki Kincs*, Mindenkor Magaval Hordozando-, Mellyből miképpen kelleség áitatos-san hallani a' Szent Missét, és maga áitátosságít végbe vinni, ki tetszik. Nagy-szombatban, az Académiai Bötükkal, Gall Friderik által 1718.
16rét. A—M₅.
B. VIII. A. 114 = PETRIK. II. 572/3 (ezt a kiadását nem ismeri).
- 164 *Loew, Andreas*. Historia Epidemica Hungariae, in qua plane singularia cum de aliis, tum de morbis acutis, in primis vero de fabre petechiali, morbillis, variolis, dysenteria &c. recensentur, conscripta ab Andrea Loew, Nobil Sempron. Hung. Phil. & Med. D. Phys. Sempr. Ord. Acad. Caes. Leopold. Natur. Curios. Collega. nunc vero fidelissime communicata a filio *Carolo Friderico Loew*, Regiae Legationis Suecicae Medico Ordinario. — (h. év és ny. n.) — (1709 után).
4rét. 68 l.
H. VI. 60. 12.
- 165 *Lutharits, Petrus*. Religiosa Pietatis Ara, Quam Viro Summe Reverendo Amplissimoque Domino *Ioanni Sigismundo Pilgramio*, Illustrissimorum Et Excellentissimorum Dominorum Ministrorum Atque Consiliariorum Augustanae Confessionis, In Aula Sacrae Caesarea Regiaeque Majestatis Agentium, Nec Non In Libera Regiaeque Civitate Sempronensi, Ecclesiae Evangelicae Antistiti Perquam Meritissimo, Moecenati Et Patrono Studiorum Suorum Optimo Maximo, Dum Onomasticam Lucem, Fausto Sidere Redeuntem A. O. R. CIO IOCCXXXII. D. VI. Non. Maji Laetum Sempronii Celebraret, Tanta Felicitatis Accessiones Gratulaturus Et Publicam Observantiae Documentum Daturus, Devotissima Mente Positi Cliens Obsequentissimus Petrus Lutharits, S. S. Theol. C. H. T. Pannon. Alumnorum Bibliothecarius Vitembergae, Ex Officina Kahiana.
2rét. 2 sztlan levél.
B. VI. 4. 164.
- 166 *Luther, Márton* kis katekismussa ... kérdésekkel a kis Gerengellel és az idvesség rendivel együtt. Norimberga, 1735.
8rét. 372 l.
B. VIII. A. 88 = PETRIK. II. 625 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 167 —. Epistola D. M. Lutheri ad ... D. *Franciscum de Rewa* data. Nvnc vero per *M. Georgium Horvath* vvlgata. — Vitembergae et Servestae, 1754.
H. VI. 57. 12 = PETRIK. II. 624.
- 168 *Madai, David Samuel*. Szükséges oktatás, miképpen kiki e mostani behatott döghalálban ... magát örizheti és orvosolhatja. Halla városában, 1739.
B. VIII. A. 118 = PETRIK. II. 633.
- 169 —. Kurtze Nachricht von dem Nutzen und Gebrauche einiger bewährten Medicamenten. 4. Auflage. — Halle, 1746.
H. V. 66 = PETRIK. II. 633.
- 170 —. Abhandlung von den sogenannten Kalten oder Wechselfiebern. — Halle, 1747.
H. V. 127 = PETRIK. II. 633.

- 171 *Madai, David Samuel. Vollständiges Thaler-Cabinet in chronologischer und genealogischer Ordnung. Nebst nöthigen Registern herausgegeben. 3 Bde. — Halle, 1765—67. B. II. 281—83 = PETRIK. II. 633.*
- 172 —. *Des vollständigen Thaler-Cabinets 1—3. Fortsetzung. — Königsberg, 1768—74. H. II. 109—111 = PETRIK. II. 633.*
- 173 *Madai, Gvilielmi Battie. — M. D. Collegii Regalis Medicorum Londonensium Socii Aphorismi De Cognoscendis Et Cvirandis Morbis Nonnvlis Ad Principia Animalia Accomodati, Rvrsvsqve Ob Rervm Dignitatem Et Libri Raritatem Cvm Translatione Adnotationvm Anglicarvm In Lingvam Latinam, Editi, Cvrante Seniore Medi corvm Halensivm Davide Samvele De Madai. Halae Magdeburgicae, 1780. Typis Et Impensis Orphanotrophi. 8rét. XIV 1 + 320 l. H. V. 128.*
- 174 *Maddts, Péter. — Als der Magnificus Hochadelgebohrne und Hochgelahrte Herr bis*
 175 *Herr Georg Rudolph Boehmer Der Arzneywissenschaft hochberühmter Doctor wie auch der Zergliederungskunst und Botanik angesehener Öffentlicher Lehrer auf der hohen Schule zu Wittenberg Am 18. des Weinmonats im Jahre 1761 das Academische Regiment mit allgemeinem Beyfall übernahm suchten durch gegenwärtigen Glückwunsch ihre Ehrerbietigkeit und Freude zu bezeugen Deroselben nachstehende dankverbundenste Zuhörer Johann Gottfried Degner, Peter Maadatsch (sic!), Gottfried Ernst Richter, Johann Gottfried Schild, Johann Christian Spendlin, Johann Gottfried Ulmann. Wittenberg, 1761. Ephraim Gottlob Eichsfeld Universitäts-Buchdrucker. 2rét. 2 szatlan levél. H. VI. 62. 29a. & B. VI. 179. 77.*
- 176 *Magulács, Péter. Pia Uota, Qvibvs Nobilissimvm, Clarissimvm, Doctissimvmqve Dominvm Dn. Petrvm Magvlacs, Alnovia Hvngarvm S. S. Theol. Et Phil. Studiosvm Hactenus Perindvstrivm, Ex Alma Levcorea Abevntem, In Patriam Proseqvebantvr Cives Hvngari. Vitembergae, Expressit Formis Avgvstvs Kobersteinivs (1713?). 2rét. 2 órszavas levél. — Búcsúverseket írtak többek között: Lány Dániel (lat.), Fábri Mart. Casp. (Lőcse — német), Hockh Dániel (lat.), Kernann Mihály (lat.), Richter János (Modor), Dekard Zakarás (Sopron) Frühauff Dávid (Lőcse), stb. B. VI. 4. 24.*
- 177 —. *I. N. I. Vale Votivvm, Qvo Virvm Clarissimvm Atqve Nobilissimvm Dominvm Dn. Patrvm Magvlacs Alnovia Goemoerien. Hvngarvm S. S. Theologiae Candidatvm Continvatis Feliciter Svmma Cvm Lavde Academicis Stvdiis In Patriam Svam Remeantem Proseqvebatvr Et Applavdebar Dvvm Fratrvm Corona. Anno MDCCXIII. Die XV. Mensis Jvlii. Vitembergae, Expressit Formis Avgvstvs Kobersteinivs. 2rét. 2 órszavas levél. — Búcsúverset írtak: Sartorius Sámuel (Csetnek- lat.), Schmidt János (lat.). B. VI. 4. 26.*

- 178 *Marthius, Matthias*. Quvm Divinis Auspiciis Et Commvnbvsv Svffragiis Vir Admodvm Reverendvs Clarissimvs Atqve Doctissimvs Dn. Matthias Marthius Gymnasii Patrii Hactenvs Rector Meritissimvs Ad Obevnda In Ecclesia Dei, A. C. Qvae In Lib. Regiaqve Civitate Pisoniensi Colligitvs Sacrosancta Mvnia Electvs Ad Diem XV. Calend. Avgvsti A. R. S. M.DCCXXI. Ienae Thvringorvm In Templo S. Michaelis Sacros Ordines Svsciperet Pietatem Svam Testabvntvr Qvidam Ex Civibvs Hvngaris. Litteris Ritterianis.
2rét. 2 őrszavas levél.
B. VI. 4. 162.
- 179 *Matthaeides, Jacob*. Honor Debitus, Quô Beatissimos Manes Egregii ac Nobilis Viri Domini Iacobi Matthaeidae, Oppidi Privilegiarii Also Cubiniensis Boni Civis & Syndici meritissimi, Filius Ejusdem Lugens Condecorare voluit & debuit. Anno (a címnek itt vége van).
2rét. 6 őrszavas levél. — H. és ny. n. (1725).
- 180 *Matthaeides, Samuel*. Roma et Genova Hungariae irreconciliabilis, adversus hungarum syncretistam *Samuelem Nigrini* gymn. Solnensis rectorem. In illustri Pomeranorum academia, sub praesidio *Joh. Frid. Mayeri* 1708. Recusa 1713.
H. VI. 52. 9 = PETRIK. IV. 65.
- 181 *Mellen, Jacobi* series regvm Hvngariae e nvmmis avreis. — Breszlau u. Leipzig, 1750.
H. II. 293 = PETRIK. II. 712.
182. *Memoria*, Posthuma —, res pace, belloque gestas comitis *Stephani Kohári* ... complexa ac honoribus ... philosophiae doctorum ablata ad rhetorica Tyrnaviensi, cum per ... R. P. *Franciscum Kazi* ... suprema doctoratus philosophici laurea ... donarentus. Anno 1732. Tyrnaviae.
B. III. A. 149. 2 = PETRIK. II. 713.
- 183 *Mezibrodzsky, Gottlieb*. Svmmos In Philosophia Honores Rectore Academiae Magnifico *Ioanne Henrico Nobili Domino De Hevcher* ... A Decano ... *Georgio Guilielmo Kirchmacherso* ... Domino Gottlieb Mezibrodzsky Modra Hvngaro SS. Litter. Cvltori Solertissimo Et H. T. Alvmn. Pannonn. Bibliothecario Dignissimo In Inclvta Ad Albim Mvsarvm Sede Prid. Calend. Maias A. R. S. MDCCXL. Ritv Solemni Collatos Gratvltantvr Felicisque Cvpiant Patres, Patroni, Promotores Ac Amici. Vitembergae, Typis Schlomachianis.
2rét. 4 őrszavas levél. — Üdvözlő verseket írtak többek között: *Stentzel Christ*. Godofr. prorektor, *Schroeder Ern*. Christ. prof. és *Temlin Mátyás*.
B. VI. 4. 76.
- 184 *Mezibrodzsky, Theophil*. Lavream Philosophicam Nobilissimo Clarissimo Ac Doctissimo Db. Theophilo Mezibrodzskyo H. T. Alvmn. Hvng. Bibliothecario Athenis Propter Albim Felici Omine Prid. Calend. Maias. A. R. S. MDCCXL. Oblatam Gratvltantvr *Georgivs Gregusch* Thvroc. Hvng. H. T. Alvmn. Hvng. Bibliothecarius

- Samuel Csernanszky*, Trentsin. Hvng. Et *Iohannes Paltsek*. Thvroc. Hvng. Vitembergae Literis Tzschiedrichianis.
2rét. 2 szatlan levél.
B. VI. 4. 35.
- 185 *Michaelis, Johann Friedrich*. I. F. M. Dissertatio De חכרות יחריגים סתות Sev Tabvlis Foederis Posterioribvs Qvam Ervditorvm Examiui Svbiicivnt Praeses M. Ioannes Fridericus Michaelis Vittemb. Saxo (kézírással: „Patre *Georgio Michaelis Kassai* Hungaro Steinensi e Com. Barsiensi“) Et Respondente *Io. Christianvs Panthervs* Zittaviensis Lvsatvs Phil. Et S. S. Theol. Cvltor. XVI. Calendas Octobr. A ∞ IOCCXIX. In Avditorio Minori. Vittembergae Literis Vidvae Gerdesianae. 4rét. 60 l.
H. VI. 57. 3.
- 186 —. Als Der Wohl-Edle, Grosz-Achtbare und Wohlgelahrte Herr M. Joh. Friedrich Michaelis, Vitemberga-Saxo Anno 1719. den 4. Decembris Das Elb- mit dem Sal-Athen verwechselte, Wolten Ihm hierzu, wie auch zu seinen künfftigen Studien daselbst, gebührend gratuliren, hiernechst beständigem Andencken sich bestermassen recommendiren Die unter der Direction S. Hoch-Ehrwürdigen Magnifizenz Herrn. D. Chladenii Hoch-meritirten Probst bey hiesiger Schloss- und Stiftts-Kirche stehende Membra Im Freytags Prediger-Collegio. Wittenberg, gedruckt bey Samuel Kreuzigen.
2rét. 2 lev.
B. VI. 184a. 13.
- 187 —. Qvnm Vir Nobilissimvs Clarissimvs Atqve Doctissimvs Dominvs Io. Fridericvs Michaelis SS. Theologiae Cvltor Indvstrivs In Academia Vitembergensi A. CIOIOCCXIX. Die XXIX. Apr. Magister Liberalim Artivm Et Doctor Pvblice Sollemniterqve Renvnciaretvv Svpremos Hos In Philadelphia Honores Stvdio Virtvteqve Partos Ei Ex Animo Gratvları Favsta Qvaeqve Et Prospera Precari Addictvmqve Testari Animvm Volebant Commilitones Hvngari. Vitembergae Prelo Finceliano.
2rét. 2 levél. — Az üdvözlő versek szerzői között vannak: *Bodzai István* (Koltalat.), *Ertel, János Gottfr.* (germ.), *Karponi Sámuel* (görög), *Janossik András* (ném. és lat.), *Augustini Mátyás* (szlovák) és *Ambrosius György* (héber).
B. VI. 4. 2.
- 188 —. I. F. M. Annvm Octogesimvm, Vitae Miseriis Atqve Laboribvs Svperatis, Feliciter Exactvm, Parenti Optimo, Viro Nobilissimo, Amplissimo, Et Praecellentissimo, Domino Domino M. *Georgio Michaelis*, Facultatis Philosophicae In Illvstris Propter Albim Academia Assessori Gravissimo, Festo Georgii, A. O. R. CIO IOCCXX. Domini Observantia Atqve Pietate Gratvlatv, Filiv In Alma Salana Degens, M. Io. Fridericvs Michaelis. Vittemb. Saxo. Ienae Literis VVertherianis.
2rét. 2 level.
B. VI. 4. 131.
- 189 —. Bestürzte Trauer-Zeilen Mit welchen Den merckwürdigen und seeligen Tod Der Weyland Wohl-Edlen, Viel Ehr- und Tugend-begabten Frauen Esther Michaelissen

gebohrner Drechslerin Seiner im Leben und Tode Hertzgeliebtesten Frau Mutter Als dieselbe den 6. Junii Anno MDCCXXIII. Unverhofft von dieser Welt abgefördert wurde Kürztlich erweisen wolte Der Wohl-Seelig Verstorbenen Eintzig hinterlassener Sohn M. Johann Friedrich Michaelis. Wittenberg, gedruckt bey der Gerdesischen Witwe.

2rét. 2 szatlan levél. Fejléc s benne: „Omnia Sunt Vana“.

B. VI. 184a. 16.

- 190 *Michaelis, Johann Friedrich.* — I. F. M. Dissertatione Philologica Nvm Devs Dicitvr מלך Inito Foedere Cvm Popvlo Israelitico Vt Imperator Bellicvs Contra Fr. *Fortnatvm Scacchvm* Praeses M. Iohannes Fridericvs Michaelis Vittemb. Sax. Et Respondens *Henricvs Gaetcke* Osta-Bremensis SS. Theologiae Et Philosophiae Cvltor Per Cathedram Concensvri Disqvirent. XIV. Et XVII. Calend. Octobris. A. A. R. ∞ IOCCXXIII. Vittembergae, Literis Viduae Gerdesiae.

4rét. 3 lev. + 42 l. + 4 lev.

H. VI. 31.

- 191 —. I. F. M. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΡΙΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΣ, ΟΥΚ ΔΔΙΚΩΣ ΚΡΙΝΟΝΤΟΣ, Sev, de Ivdice Ivste, Non, Inivste Ivdicante, ad Vindicandvm Oracvlvm I. Petr. II. 23. Contra Statoes Infallibilitatis Pontificis Romani, Praeside Dn. *Gottlieb Wernsdorffio*, SS. Theol. Doct. Eivsdemqve Prof. Pvbl. Aedis. OO. SS. Praeposito, Et Senatvs Ecclesiastici Assessore, Stvdiorvm Fortvnavmqve Svarvm Amplificatore, Omni Obseqvii Atqve Honoris Cvltv Aetatem Devenerando, Die XII. Nov. Anni Secvlaris, Emendatae, Per Lvthervm, Religionis, Secvndi, E Cathedra Ipsivs, Avctor Respondens Io. Fridericvs, Georgi F. Michaelis, VVittembergensis, SS. Theol. Cvltor. Horis, Ante Meridiem, Svetis, Dispvtabit. VVittembergae (1717). Stanno Crevsigiano.

4rét. 22 szatlan levél + címlap és ajánlás = 3 levél. — Ajánlja Frigyes szász hercegnek. *Cassai* M. Gy. üdvözlő verset írt.

H. VI. 19. 2.

- 192 —. Als der Wohl-Edle, Groszachtbare und Wohlgelahrte Herr, Herr Joh. Friedrich Michaelis, Aus Wittenberg, Der Philosophie wohlmeritirter Magister Legens und Rev. Minist. Candidatus den 14. Martii, Anno 1724. Im 28. Jahre seines Ruhm-vollen Lebens im Herrn entschlief, Und den 19. darauf zur Erden bestattet wurde Wolten Dem Seelig-Verstorbenen Den letzten Ehren-Dienst erweisen Einige gute Freunde und hieselbst studirende Wittenberger. Wittenberg, Gedruckt mit Schrödterischen Schriften.

2rét. 2 szatlan levél.

B. VI. 184a. 20.

- 193 —. Bey dem frühzeitigen Absterben Des Weyland Wohl-Edlen, Grosz-Achtbaren und Wohl-Gelahrten Herrn Johann Friedrich Michaelis Phil. Magist. Welcher Den 14. Martii 1724. Nach einer landwierigen Kranckheit seeligst verschiede Schrieben diese Zeilen So wohl Den hinterlassenen betrubten Herrn Vater zu Trost Als auch Dem bisher gewesen, und nun seelig-verstorbenen Tischgenossen zu Ehren die

Keilische Tisch-Compagnie. Wittenberg, gedruckt bey der Gerdesischen Wittwe.
2rét. 2 szatlan levél.
B. VI. 184a. 21.

- 194 Michaelis, Johann Friedrich. Den frühzeitigen Tod Des Wohl-Edlen, Grosz-Achtbaren und Wohlgelehrten Herrn M. Joh. Friedrich Michaelis Vitemb. Saxonis SS. Theol. Cultoris et Rev. Minist. Candidati Welcher den 14. Mart. 1724. seelig erfolgte. Beklaget hierdurch Ihre Hochw. Magnifenz Hr. D. Chladenii Sämmtliche Tisch-Compagnie. Wittenberg, gedruckt bey der Kreuzigischen Wittwe.
2rét. 2szatlan levél.
B. VI. 184a. 23.
- 195 —. Piis Manibus Viri Praenobilissimi, Clarissimi. Doctissimiqve Domini Joh. Friderici Michaelis Philosophiae, dum uiuere, Doctoris multo dignissimi, Postquam In Optimo Aetatis Suae Flore Non Sine Acerbo Parentis, Amicorumqve Dolore A. O. R. CIO IOCCXXIV. Pridie Id. Mart. E uiuis placide discederet, Moesti Ex Obitu Ivsta Solvebant Cives Pannonii. Vitembergae, Literis Fincelianis.
2rét. 2 szatlan levél. — Gyászverseket irtak: *Bibithy Horváth Ferenc, Janossik András, Longay János, Beracs János, Greczius Mihály, Michaelides János Frigyes, Severini Sámuel, Sárosy György, Stransky János és Colophon Mihály.*
B. VI. 184a. 17.
- 196 —. Wie angenehm der Tod einen geplagten Menschen sey? Wolte Dem Wohl-Edlen, Grosz-Achtbaren und Wohl-gelahrten Herrn Herrn M. George Michaelis Cassai Hungaro E. Höchlöbl. Phil. Facultaet allhier längst verdienten Assessori Bey der Beerdigung Seines im Leben liebgewesenen Sohnes Des weyland Wohl-Edlen, Grosz-Achtbaren und Wohlgelehrten Herrn Herrn M. Joh. Friedrich Michaelis Reverend. Ministerii würdigsten Candidati Welches Im 28. Jahr seines rühmlich-geführten Wandels den 14. Martii 1724. Nach vielen ausgestandenen Schmetzen seelig im Herrn entschlaffen Und Dominica Laetare war der 19. dieses Monaths zur Erden bestattet wurde In diesen wenigen zeilen zu Gemüthe führen Des Herrn D. Krausens Tisch-Compagnie. Wittenberg, Gedruckt bey der Gerdesischen Wittwe.
2rét. 2 szatlan levél.
B. VI. 184a. 22.
- 197 Michaelides, Joh. Frid. Idea Mvtvi Officii, Qva Viro Nobilissimo, Clarissimo Doctissimoqve Domino Io. Friderico Michealidae S. S. Theol. & Philosoph. Cultori indefesso, & Bibliothecae Alumnorum Pannonum hactenus Bibliothecario primario longè dignissimo, dum Post curriculum Academicum laudabiliter exactum, A. R. S. CIO IOCCXXV. d. VI. Cal. Nov. In Patriam bonis avibus concederet; debitam animi sui propensionem ad vivum exprimere & faustum fortunatumque, ad Patrios Lares, reditum apprecari voluerunt Cives Pannonii Vitembergae Literis Schroederianis.
2rét. 2 szatlan levél. — Búcsúverseket irtak: *Bibithy Horváth Ferenc (lat.), Longay János (lat.), Blaho János (lat.), Lepossay György (germ.), Lány János (lat.)* és mások.
B. VI. 4. 17.

- 198 *Mikes, Michael.* Leo fortis DaCliae, sagItta LethI prosratVs geMitV patriae honoratVs. (h. és ny. n.), 1721.
B. VI. 5. 6. = PETRIK. II. 579.
- 199 *Moller, Godofredus.* Midón Teként. Ns. és Nemz. *Hermann András* uram, ... *Leidenfrost Örsébethet* ... magának házastársul. Sopronban, a. 1726. d. 8. Jan. eljegyezne, ... Posenban, 1726.
B. VI. 4. 80 = PETRIK. II. 769.
- 200 *Mutschelle, Sebastian.* Ueber das sittliche Gute. Von Sebastian Mutschelle. Zwote verbesserte Auflage. Pest, 1794. bey J. Lindauer.
Srét. 212 l.
H. IV. A. 207.
- 201 *Neumann, Casp.* Nvcevs omnivm precandi formvlarvm. — Posenii, 1764.
H. I. D. 124 = PETRIK. II. 873.
- 202 *Oertel, Joh. Gottfr.* Harmonia II. orientis et occidentis speciatimqve hvngaricae bis cum hebraea ... exposita a *Ioanne Hlívai.*⁴⁾ — Wittenbergae, 1746.
- 203 B. III. A. 38 & 39 = PETRIK. II. 913.⁵⁾
- 204 —. Io. Gottfr. Oertelii Sacrorvm Apvd Sempronienses Antistiti Theologia Aethiobis pvm Ex Litvrgiis Fidei Confessionibvs Aliisqve Ipsorum Pariter Ac Rervm Habes-
205 synicarvm Peritissimorum Evrophaeorvm Scriptis Congesta Et Cvm Necessariis Indicibvs Instrvcta Wittebergae Impensis *Io. Michaelis Teubneri.* Impressit Io. Christoph. Tzschiederich CIOIÖCCXLVI.
Srét. VIII. 1 + 264 l.
H. I. B. 82/83.⁶⁾
- 206 *Opusculum orthographicum, de ratione rectè, emendatèque scribendi, & pronuncian-
ciandi.* Editio 3. — Tyrnaviae, 1730.
H. IV. A. 160 = PETRIK. II. 932.
- 207 *Opusculum theologicum, In quo quaeritur, An, & qualiter possit Princeps, Magistratus, Dominus Catholicus, in ditione sua retinere Haereticos; vel contra, penit eos, aut exilio, ad fidem Catholicam amplectendam, cogere?* Illustrissimi & Reverendissimi DD. Comitiss *Gabrielis Antonii Erdoedy De Monyorokerek*, Episcopi Agriensis, Montis Claudii, & Comitatum Varasdiensis Perpetui, Hevensiensis vero & exterioris Szolnok Supremi Comitiss; Abbatis S. Georgii Militis & Martyris de Jaak Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Consiliiarii, &c. &c. Sumptibus In Lucem Editum, Atque Excelsae Regiae Ac Inclytae Regni Hungariae, in negotio Religionis, Articulari Commissioni Ab Eodem Oblatum. Tyrnaviaë, Typis Academicis, per Frideric. Gall. 1721.

⁴⁾ V. ö. *Bartholomaeides*, Memoria Vngarorum. 249. 1.

⁵⁾ und ⁶⁾ Mindkét mű egybekötve a Magyarországi Evangélikus Egyházegyetem könyvtárában is megvan.

- 4rét. Címlap és előszó = 4 szatlan levél + 87 l.
H. VI. 60. 10 = PETRIK. II. 932. alatt ugyanezt a kiadást eltérő címen hozza és a kiadó is más. Esetleg két különböző nyomás?
- 208 *Ortus et progressus almae, archi-episcopalis societatis Jesu universitatis Tyrnaviensis, a primis illius initiis ad annum usque 1660. — Tyrnaviae, 1725.*
B. II. 270 = PETRIK. II. 947.
- 209 *Ott, Joh. Heinrich. Bey dem erfreulichen Vermählungs-Feste Titl. Herrn Johann Heinrichs Ott, und Titl. Jungfer Anna, einer gebornen Jacobäyn, welches in der Königl. Freyen Stadt Modern Anno 1743. den 26. November glücklich vollzogen wurde. Wollte, die, darüber gehabte Freude, hiemit an den Tag legen, Ein, des verlobten Braut-Paares, in allen treu verpflichtester Freund. Preszburg, mit Royerischen Schrifften.*
 2rét. 2 őrszavas levél.
B. VI. 184a. 36.
- 210 *Pelargus, Gabriel. Votivi Applavsvs Qvibvs Virvm Generosvm, Stirpisqve Pro Sapia Non Minvs Qvam Doctrinae Dignitate Insignem Dominvm Gabrielem Pelargvm, Neograd. Nobil. Hvngarvm SS. Theol. Et Phil. Cvlt. Indefessvm, Cvm Is Stvdiis In Academia Wittebergensi Valediceret, Patriamqve Repeteret, Comitabantvr Cives Hvngari. Die 26. April. Anni MDCCXIV. Vitembergae, Formis Exscriptit Kobersteinivs.*
 2rét. 2 őrszavas levél. — Búcsúverseket írtak: *Richter János, Gerhart Alex., Sartorius Sámuel, Schmidt János, Frühauf Dávid, Kermann Mihály, Richter József, Sartorius Illés, Lendvay György, Fischer Dániel, Eccard József, Bibíthy Horváth Ferenc és Mazar Kerestély.*
- 211 *Péterffy, Carol. Sacra concilia ecclesiae romano-catholicae in regno Hungaria celebrata ab anno Christi MXVI usque ad annum MDCCXXXIV... 2 partes. — Posenii, 1742.*
H. I. B. 150 = PETRIK. III. 77.
- 212 *Pezius, Bernardus. B. P. — i Benedictini et Bibliothecarii Mellicensis De Etymo Nominis Habsburgici, Et Origine Domus Habsburgico-Austriacae Ad Illustr. et Excellentiss. D. D. Philippum Ludovicum Comitem de Sinzendorf &c. &c. Augustissimi Imper. Caroli VI. Consiliarium Intimum, et Cansellarium Primarium &c. Epistola. Viennae Et Norimbergae, Apud Petr. Conrad. Monath, MDCCXXXI.*
 4rét. 64 l. + 2 tabulae.
H. III. A. 11. 3.
- 213 *Pfeiffer, Michael. Monvmentvm amoris viro. o. Mich. Pfeiffero. — Jenae, 1745.* (Szerzők: *Szirmay, Steph. & Ribinyi, Joh.*)
B. VI. 4. 79 = PETRIK. III. 548.
- 214 *Pilarik, Jeremiás. Der Pilarikischen Freude Unbestand, welchen Bey ... Abschied zehen naher Freunde nehmlich ... M. Stephani Pilarik, Weiland ... Pastoris Pri-*

marii, ... in ... Schemnitz, Und ... Superintendentis seiner gewesenen Eheliebsten Euphrosina Christiana, geb. Bergerin ... seiner zween Frauen Töchter und Kindes- Kinder, seines Eydams, Eliae Augustini, Weiland Slavonischen Predigers in Schem- nitz nahen Vetters Georg Ehrenreichs Pilarik, Seel. Hr. Andreae M. Stephani leibl. Bruders Sohnes, ... Welche alle anno 1710. Monat Julio und Augusto Innerhalb kurtzer Zeit einander gefolget: denen Verstorbenen zum Nachruhm, denen hinter- bliebenen aber, ... zu einem Andencken, Zwar um gewisser Ursachen willen etwas später, doch wohlmeinend Anno 1713. I. Maii vorstellen wollen M. Jeremias Pilarik, der Stadt-Schul zu Wittenberg Col. V. und Senior. Wittenberg, gedruckt von Samuel Kreusigen.

2rét. 2 sztlan levél.

B. VI. I. 323.

- 215 *Pilarik, Johann Gottfried.* Den Empfindlichen Schmerz Eines höchstbetrübt Vaters Über das allzufrühe Absterben Seines sehr geliebten Sohnes Wolte Als der Wohl-Edle, Grosz-Achtbare und Wohl-Gelahrte, Herr Johann Friedrich Michaelis Wohl- meritierter Magister Philosophiae Legens Und Candidatus Rever. Ministr. Den 14. Mart. des 1724. Jahres nach Gottes Heil. Willen Von dieser Welt abgefordert Und darauf den 19. EjUSD. desszelbigen Jahres Bey Ansehnlicher Versammlung Zur Erden bestattet wurde Seine schuldige Erkaentnisz gegen den Seelig-Verstorbenen Als Seinen Geehrtesten Herrn Vater Sein schuldiges Mitleyden an den Tag zu legen Höchstbetrübt vorstellen Johann Gottfried Pilarik, S. S. Theol. Stud. Wittenberg, gedruckt bey der Gerdesischen Wittwe.

2rét. 2 sztlan levél.

B. VI. 184a. 19.

- 216 *Radvánszky, Dion. & Mich.* Sacra nuptialia Dni Joannis Caroli I. b. de Hellembach, cum virgine Susanna Semberi de Felső Szud ... celebrata. — Posonii, 1743.

B. VI. 4. 74 = PETRIK. III. 172.

- 217 *Révay, Alexius.* L. B. de Rewa. Epistola pastoralis Ioannis Iosephi E Comitibus Travthson De Falckenstein S. R. I. Principis Et Archi-Episcopi Viennensis Cet. Ad Clervm Svvm Et Concionatores Data Viennae A. I. Ian. MDCCLII Qvam Ob- servatationibus Practicis Moralibvs Theologicis Secvndvm Veram Lvcem Evangelicam Exposvit, Envcleavit, Illvstravit Alexivs L. B. de Rewa Olim Ordinis Francisca- norvm Provinciae S. Mariae In Hvngaria Praedicator Et Lector Theologvs Nec Non Gvardianvs Et Svperior Nitriensis. Nvnc In Acad. Wittebergensi Theol. Candidat. Vitembergae Et Servestae Apvd Sam. Godofred. Zimmermannvm. 1753.

4rét. 66 l.

H. VI. 57. 13 = PETRIK. III. 216. alatt az 1752-es kiadást hozza. Szöveg egyező, csak a címlap eltérő.

- 218 *Richter, Johannes.* Propempticvm Gratvlatorivm Qvo Virvm Clarissimvm Virtv- tibvs, Doctrina Et Sangvine Nobilissimvm Dominvm Io. Richter, Modra Hvngarvm. Stvdiis In Alma Levcorea Ad Lavdatvm Finem Perdvctis In Patriam Redevntem Prosquebantvr. Cives Hvngari. Anno MDCCXIV. Die XXVIII. Kal. Ivl. Vitem- bergae, Literis Avgvsti Kobersteinii.

- 2rét. 2 órszavas levél. — Búcsúverset írtak többek között: *Lány Dániel Jakab, Sartorius Sámuel, Dekard Zakariás, Lendvay György, Sartorius Illés, Fischer Dániel, Pilarik Jeremiás.*
B. VI. 4. 36.
- 219 *Roa, Mart.* A purgatoriumbéli lelkeknek allapottyok. — Győrött, 1742.
B. VIII. A. 127 = PETRIK. III. 230.
- 220 *Rotarides, Mihály.* Historiae hungaricae literariae antiqui medii atque recentioris aevi lineamenta. Altonaviae et Servestae, 1745.
H. III. A. 11 = PETRIK. III. 245.
- 221 *Roxer, Daniel.* Laeta Catastrophe, Cum post exantlatum Conjugii luctum Serenissimus Princeps, ... *Johannes Augustus*, Princeps Anhaltinus, Dux Saxoniae, ... etc. Cum aequae Serenissima Princeps, ... *Hedwiga Friderica*, Duce Würtembergensi et. Die 11. Julii anni 1715. ad thermas a Carolo Caesare nuncupatas sacra iniret sponsalia, & postea in fide sua Aulica Servestana die Octobr. solennissima thalami festa celebraret, humillimo voto excepta a D. R. C. Servestae, Literis Samuelis Titii, Typogr. Aul.
2rét. 2 órszavas levél. — Latin és német nyelvű vers. Szerzője a beírás alapján: *Roxer D.*
B. VI. 179. 5.
- 222 *Röschel, Joh. Baptista.* Als ... Joh. Baptista Röschel, ... seelig entschieff, ... Wolten ihre Schuldigkeit und ... condolence abstaten Die Sämtliche Assessores der Philosophischen Facultaet. Wittenberg, 1712. Gedruckt bey August Kobersteinen.
2rét. 2 órszavas levél.
B. VI. 1. 385.
- 223 —. Den Todt als einen Physicum Wolte Bey dem Hintritt ... Io. Baptistae Röschels, ... vorstellen, Sr. Hoch-würdigen Tit. Herrn M. Wolffs Sämtliche Tisch-Genossen. Wittenberg (1712), Gedruckt bey August Kobersteinen.
2rét. 2 órszavas levél.
B. VI. 1. 389.
- 224 —. Den ... Verlust, ... Johann Baptistae Röschels, ... Wolten ... mit ... betruerter Feder entwerffen Des Hoch-seeligen Herrn Doctoris Hinterlassene Tisch-Genossen. Wittenberg (1712), Gedruckt von Christiano Gerdiesio.
2rét. 2 sztlan levél.
B. VI. 1. 388.
- 225 —. *Epicedia Qvae Memoriae Viri Svmme Reverendi, ... Io. Baptistae Roeschelii, SS. Theol. Doct. Eivsdemqve Prof. Pvbl. Extraordin. Physices Ordin. Direct. Biblioth. Pvbl. Et Facvlt. Philosoph. Senioris, Sacra Volvere Patroni, Favtores, Cvltores Atqve Amici. Vittembergae (1712), Ex Officina Creusigiana.*
2rét. 8 órszavas levél. — A gyászversek írói között találjuk *Cassait* is.
B. VI. 1. 383.

- 226 *Röschel, Joh. Baptista*. Monumentvm Viri Magnifici, ... Dn. Io. Baptistae Roeschelii, SS. Theologiae Doctoris, Et Professoris Extraordinarii, Physices Ordinarii, Patroni, Et Studiorvm Promotoris Desideratissimi, Ipso Exequiarum Die V. Ivnii A CIOIOCCXII. Positivm Civibvs Hvngaris, Vitembergae Viventibvs. Vitembergae Litteris Avgvsti Kobersteinii.
2rét. 2 sztlan levél. — Latin és német nyelvü gyászversek. Többek között: *Bohus Sámuel* (illésfalvai), *Dekard János Kristóf* (soproni), *Richter János* (modrai), *Lány Dániel*, *Hockh Dániel* (bestercebányai), *Magulács Péter* (jolsvai), *Szép János*, *Francisci György* (lőcsei), *Sartorius Sámuel* (csetneki), *Dekard Zakariás*, *Schmidt János*, *Frühauß Dávid*, stb.
B. VI. 1. 387
- 227 —. Obitvm Viri Svmmе Reverendi, Amplissimi, Et Excellentissimi, Io. Baptistae Roeschelii, S. S. Theol. Doctoris, Hvivsque Prof. Pvbl. Extraord. Physices Vero Ordin. Longe Celeberrimi, Facvltatis Philosophicae Senioris, Et Bibliothecae Aca- demicae Directoris Gravissimi, Collegae Conivnctissimi, VI. Kal. Ivnias Placide Extincti, Et Nonis Ivnii Magna Patrum Civivmqve, Frequentia Pvblice Elati, Et Oratione Fvnebri Cohonestati, Lvctv, Ac Desiderio, Prosecvts Est Ordo Philoso- phorvm Academiae Vitembergensis. Vitembergae, (1712), Ex Officina Schroederiana. 2rét. 1 levél.
B. VI. 1. 384.
- 228 —. Threni, Qvibvs Maxime Beatvm Ex Hac Vita Discessvm Viri Svmmе Reverendi, Excellentissimi, Amplissimiqve, Io. Baptistae Roeschelii, SS. Theol. Doctoris, Eivsdemque Professoris Extraordinarii, Physices Vero Ordinarii, Itemque a Biblio- theca Academica, Ac Ordinis Phil. Senioris, Ob Egregias Vereque Divinas, Qvibvs Excellvit, Ingenii Dotes Bonis Omnibvs Desideratissimi, Cvm Anno ∞ IOCCXII. Non. Ivno Concione Fvnebri In Templo Oppidiano, Ac Oratione Parentali In Aede Academica Cohonestaretv, Lvgebant Nonnvlli Collegii Scholastici Vitembergensis. Vitembergae, Ex Officina Crevsigiana.
2rét. 2 sztlan levél. — Latin és német nyelvü gyászversek írói között találjuk *Pilarik Jeremiást* is.
B. VI. 1. 386.
- 229 —. Catalogus Bibliothecae Io. Baptistae Roeschelii Qvondam Physic. P. P. Ord. Et SS. Theol. Extr. In Acad. Vitemb. Celeberrimi Pvblica Avctionis Lege Venalis Ordine Concinno Et Accvrata Methodi Lege Digestvs Pars Prior Complexa Libros Theologicos Civis Avctio D. XXIX. Mai. Et. Seqq. A. MDCCXIII. Fiet Vitem- bergae Stanno Gerdesiano.
8rét. 316 l. + 1 levél index materiarum. Címlap előtt Röschel rézkarc-arc képe.
H. VI. 128. 1.
- 230 —. Catalogvs Bibliothecae Io. Baptistae Roeschelii, SS. Theol. D. Et P. P. Extra- ord. Physices Ordinarii, In Acad. Vitemb. Celeberrimi, Pvblica Avctionis Lege Venalis, Ordine Concinno, Et Accvrata Methodi Lege Digestvs, Pars Altera, Com- plexa Libros I. Ivridicos Et Politicos; II. Medicos, Et Metaphysicos; III. Philo- sophicos Generatim, Item Logicos, Et Metaphysic. IV. Ethicos; V. Mathematicos,

Et Chronologicos; VI. Historicos, Chronographos, Topographos; VII. Codices, Ad Antiquitates Graecas, Et Romanas Pertinentes; VIII. Criticos, Oratores, Poetas, Epistolographos; IX. Libros, Ad Historiam Literariam Petinentes; X. Omissa In Vtraque Catalogi Parte Volumina. Civis Avctio Fiet D. XVI. Octobr. Et Seqq. Ao MDCCXIII. Praemissa Est Vita Roeschelii, Descripta Per *Io. Andr. Planerum*, P. P. Vitembergae, Prelo Gerdesiano.

Srét. 15 sztlan levél (életrajz) és 256 sztt 1.

H. VI. 128. 2.

- 231 *Rumi, Samuel. Der In seinem Priesterlichen Schmuck zu dem Altar Gottes tretende Priester, Bey Ansehnlicher Leich-Bestattung Des ... Herrn Joh. Andreae Kastenholtz. Einer Evangelischen Gemeinde in der Königl. Freystadt Oedenburg Hoch-Verdienten Predigers und Seelsorgers, Den 12. November. 1724. in einer Trauer-Rede vorgestellt Von Samuele Rumi. (Sopron) 1724.*

2rét. 7 órszavas levél. — Latin és német nyelvű gyászverseket írtak a halotti beszéden kívül: *Dobner* Ferdinánd, *Hajnóczy* Dániel, *Praunmüller* Mihály Zsigmond, *Serpilius* Sámuel Vilmos, *Müller* János András és *Dobner* János Teofil.

B. VI. 182. 5.

- 232 *Sacy, Claude Luis Michel de. Histoire générale de Hongrie. 2 tomes. — Paris, 1778—80. Demonville.*

H. VIII. A. 1259h. = PETRIK. III. 264.

- 233 *Sappuhn, Traugott Heinr. Triste Melos Supremo Honori Viri Nobilissimi Atque Insigni Doctrinae Elegancia, Politaque, Morum Modestia Conspicvi Domini Traugott Heinr. Sappuhn, Misnici. Jvris Vtrisqve Candidati Et Solatio Moestissimae Familiae Dabant Cives Hvangari In Academia Wittenbergensi Commorantes. Vitembergae, (1714). Literis Avgvsti Kobersteinii.*

2rét. 2 órszavas levél.

B. VI. 2. 9.

- 234 *Sarlai, Mihály. Közönséges Héti Könyörgés, avagy A' hét Napoknak száma szerint való mindennapi Kötelesség, Mellyel tartozik az hívő Ember Istennek, természetbéli, és kegyelembéli sok Jótéteményeiért. Mellyet Köz-haszonra alkalmaztatván öszveszedett és írtt Sarlai Mihály Özvegy Prédikátor. Váczon, Marmarossi Gottlieb Antal' költségével, és betüivel' 1796. Eszten.*

12rét. 178 l.

B. VIII. A. 109.

- 235 *Sartorius, János, Az igaz idvösség uttyara mutato ... magyar lelki ora. Avagy olly egész enekes koenyv ... Vitembergában, 1730. J. Hake. — Srét. 4 lev. + 674 l. + 7 lev. — (A 2. fertály 1731-ben jelent meg, „Dávid Kir. és Próf. 150 Soltári“, 289., a 3. fertály pedig 1732-ben „Imádságos Könyvetske ...“ 208 l. — Mindkettő megtalálható a hallei Francke-Intézet könyvtárában 51. G. 10. jelzet alatt.)*

B. VIII. A. 120 = PETRIK. III. 285.

- 236 —. *Viro Plurimum Reverendo Atque Praeclarissimo Domino Dn. Johanni Sartorio Philosophiae Et Liberalium Artium Magistro Apud Augustissimum Potentissimum-*

que Borussorum Regem Et Electorem Brandenburgicum Etc. Etc. Invictissimum Illum Seculi Mostri Mavortem Copiarum Ex Pannoniis Lectarum Pastori Ez Verbi Divini Ministro Vigilantissimo Cum Sacro Muneri Toroque Conjugali XVII. Kalend. Junii. CIO IOCCXXXV. Auspicato Sidere Admoveretur Tanta Felicitatis Accessiones Pio Laetoque Affectu Prosequuti Leucoreis Athenis Adscripti Pannonii Cives Gratulabuntur. Wittebergae (1735), Ex Officina Ephraimi Gottlob Eichsfeldii.

2rét. 4 órszavas levél.

B. VI. 4. 32.

237 *Sartorius, Sámuel*. Virvm Nobilissimvm Clarissimvm Atqve Doctissimvm Dn. *Eliam Fischerum*, Varallino Hvngarvm, SS. Theologiae Cvltorem Indefessvm, Stvdiis Academicis Cvm Lavde Absolytis Patriam Repetentem Terram Votis Ac Omnibvs Secvndis L. M. Q. Prosequitvr Samvel Sartorivs, SS. Theolog. Stvd. Csetnekino Hvngarvs. II. Calend. April. Anno O. R. CIO IOCCXII. Vittembergae, Ex Officina Crevsigiana.

2rét. 2 szatlan levél.

B. VI. 4. 21.

238 *Schmeizel, Martin*. Commentatio historica de coronis ... Jenae, 1713. Gollner.

4rét. 8 lev. és 237 l.

H. III. A. 18. 1 = PETRIK. III. 312 alatt hozza, de tévedésből 1712-re teszi a kiadást. Ellenkező esetben ez más kiadás.

239 —. De insignibus vulgo cleinodijs regni Hungariae ... schediasma historicum. — Jenae, 1713.

H. III. A. 182. = PETRIK. III. 312.

240 —. Praecognita historiae ecclesiasticae. — Jenae, 1721.

H. II. 277. 2 = PETRIK. III. 313.

241 —. De statu ecclesiae Lvtheranorvm in Transylvania, ad *Ernestum Salom. Cyprianum* ... dissertatio epistolica. — Jenae, 1722.

H. II. 277. 3 = PETRIK. III. 313.

242 —. Versuch zu einer Historie der Gelehrtheit. — Jena, 1728.

H. IV. A. 278 = PETRIK. III. 314.

243 —. Praecognita historiae civilis vniversalis. — Jenae, 1730.

H. II. 277. 1 = PETRIK. III. 313.

244 *Schroerer, Georg. Friedr.* Aram Lacrimarvm Divis Manibvs Rectoris Academiae bis Magnifici Et Theologi Incomparabilis Domini Georgii Friderici Schroereri Sanctioris

246 Litteratvrae Doctoris Et Professoris Pvblici Ordinarii Alvmnorvm Regio-Electoralivm Ephori Gravissimi Academiae Totivs Senioris Et Ordinis Theologorvm Hoc Tempore Decani, Patroni Atqve Praeceptoris Patris Instar Colendi Ipsi Nonis April. A. R. O. ∞ CIOCCXXXIX. Placide Defvincti Et Prid. Idvvm More Ritvqve Solemni Comitantibvs Omnibvs Bonis Hvmati P. C. Cives Hvngari Vitembergae Litteris Schefflerianis.

2rét. 4 levél sztlan. A 2. o. üres. A 3. oldalon szép fejléc s benne: „Omnia sunt vana“. — A gyászversek írói: *Krause Mart.*, *Mezibrodsky Teofil*, *Gregusch György*, *Kotsis Mihály*, *Csernansky Sámuel*, *Raphanides Sámuel*, *Droschelius Dávid*, *Severini István*, *Balassovitz Gábor*, *Rotarides Mihály*, *Demian János*, *Liptay András*, *Regis György*, *Paltsek János*.

B. VI. 4. 73 & 178 & B. VI. 183. 89

247 *Schwartner, Martin*. Introductio in artem diplomaticam praecipue hungaricam. Cum III. tabulis aeri incis. — Pesthini, 1790.
H. VIII. A. 1246v = PETRIK. III. 346.

248 —. De gente Croviaca Hungariae regvm stirpis Arpadianae haereditario svccesionis jvri non adversa dissertvit. — Pestini, 1791.
B. II. 226 = PETRIK. III. 346.

249 —. Statistik des Königreichs Ungarn. Ein Versuch. — Pest, 1798.
H. VIII. A. 1250i = PETRIK. III. 346.

250 *Schwarz, Godofr.* Theologiae Dogmaticae Prolegomena Deqve Praecipvis Nominibvs Dei In Originalibvs S. S. Textibvs Dissert. Theol. Dogm. Revel. Qvam Deo T. O. M. Adspirante Rectore Academiae Hasso-Schavenburg. Magnificentissimo Serenissimo Principe Ac Domino Domino *Friderico II.* Hassiae Landgravio, Principe Hersfeldiae Ac Reliqva Academiae Nvtritiorum Clementissimo Praeside Godofredo Schwarz Th. Doct. Et Prof. Consistorii Sacri Assessore Et Ecclesiarvm Hasso-Schavenbvrgic. Scholarvmqve Sverintendentente Pvblice H. L. Q. C. Ad Diem XVI (kézzel!) Martii A. CIO IOCCCLXXI. Defendet *Ioh. Samvel Klein Bartfa-Hvngarvs* Theol. Et Elegantiorum LL. Cvltor. Rintelli Typis Ioh. Godofr. Enax, A. T.
4rét. 12 l. + címlap és ajánlás atyjának, *Klein Mihály* pozsonyi papnak = 2 levél.
H. VI. 216. 45.

251 *Severini, Jeremias*. Q. D. B. V. Observationes Quaedam Historico Theologicae Statum Ecclesiae Hodiernae Lutherano Evangelicae Concernantes Ad Demonstrantum Discrimenter *γνησιως* Lutheranos Et Novatores Quorum Notae Characteristicae Partim Serenissimis Imperatoris Regum Electorum Et Principium Mandatis Describuntur Partim Ex Propriis Ipsorum Scriptis Eruuntur, Opera Et Studio Jeremiae Severini Garamszegino Soliensis Hung. Collectae Publicaeque Luci Expositae A. O. R. M. D.CC.XXXVI.
8rét. 71 l. — Latin nyelvű üdvözlő verseket irtak: *Bibithy Horvát* Ferenc, *Torkos József* és *Turcsáni Dávid*.
H. V. 63. 7.

252 *Severini, Johannes*. Commentatio historica de veteribus incolis Hungariae Cis-Danvbianae a Morava amne ad Tibiscvm porractae. — Sopronii, 1767.
B. II. 153 = PETRIK. III. 376.

253 —. J. S. Hungari Conspectvs historiae hvngaricae. — Lipsiae, 1769.
H. II. 297 = PETRIK. III. 376.

- 254 *Severini, Samuel*. Sacra solennis Bethabar-Enon-Jordan Machervtica di festo martyrio Johannis Babbistae repetita. — Vitembergae, 1733.
H. I. C. 217 = PETRIK. III. 376.
- 255 *Specilegium* observationvm historico-geographicarvm. — Lvgdvni Bataviorvm, 1737.
H. III. A. II. 1 = PETRIK. III. 421.
- 256 *Spreng, Jacob*. Theologia patrum vindicata a R. P. J. S. conscripta. Nunc denuo recusa. — Tyrnaviae, 1727.
B. I. B. 89 = PETRIK. III. 423.
- 257 *Szathmári, Michael*. Physica contracta juxta principia Neotericorum. — Claudio-poli, 1719.
H. V. 104 = PETRIK. III. 498.
- 258 *Szegedi, Joh*. Tripartitum juris ungarici tyrocinium. — Tyrnaviae, 1734.
H. IV. B. 59 = PETRIK. III. 506.
- 259 —. Rubricae sive synopses titulorum, capitum, & articulorum, universi juris ungarici, ... 3 ptes. — Tyrnaviae, 1734.
H. IV. B. 88 = PETRIK. III. 507.
- 260 *Szeitz, Leo Maria*. Der entlarvte Trenk, vielleicht noch zu rechter Zeit. — Pesth, 1790.
B. II. 300 = PETRIK. III. 509.
- 261 *Szent-Iványi, Mart*. Oeconomia philosophica, ex tribus tomis R. P. M. Sz. collecta. — Tyrnaviae, 1746.
H. V. 120 = PETRIK. III. 524.
- 262 *Szerdahelyi, Gabriel*. Antidotum contra venena, a domino *Ioanne Georgio Schreiber*, ... propinata. — Cassoviae, 1721. Typis Academicis, Per Joannem Andr. Hoermann.
H. I. C. 115 = PETRIK. III. 531 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 263 —. Religio salvifica, cum demonstratione turpissimorum, a D. *Joanne Tsetsi*, ... in oratione sua, ut vocat, seculari, anno 1720. edita. commissorum. Per R. P. G. Sz. in lucem data. — Cassoviae, 1722.
H. I. C. 118 = PETRIK. III. 531.
- 264 —. Collyrium ad curandos quorundam acatholicorum circa cultum sanctorum ... accomodatam. — Cassoviae, 1724. — (A vége hiányos).
H. I. C. 112 = PETRIK. III. 531.
- 265 —. Celebrium Hungariae urbium et oppidorum. — Cassoviae, 1732.
B. II. 263 = PETRIK. III. 532.

- 266 *Szörényi, Alex.* Nova series archi-episcoporum Strigoniensium. — Tyrnaviae, 1717.
H. II. 67 = PETRIK. III. 562.
- 267 —. Philippicae sacrae, seu orationes doctissimorum aequè ac sanctissimorum ecclesiae procerum nomine, in coronatos orthodoxae religionis aut pietatis hostes vibratae. Authore P. Alexandro Szoerény è societate Jesu. Editio quinta accuratè recognita, & à mendis, quae in typographeis irreperunt repurgata. Cassoviae, 1725. Typis Academicis, sumptibus typographiae ejusdem, per Joan. Hen. Frauenheim.
8rét. 4 lev. és 91 l.
H. I. C. 109 = PETRIK. III. 562 (ezt a kiadását nem ismeri).
- 268 —. Philippicae sacrae ... post editionem quartam ... recognitam, ... secunda. — Tyrnaviae, 1729.
B. IV. A. 108. I = PETRIK. III. 562.
- 269 *Sztupkay, Jo. Godofr.* Dissertatio de aere corpora mundana totalia ambiente. — Jenae, 1763.
H. VI. 59. 13 = PETRIK. III. 566.
- 270 *Szylassy, Joh. Christian.* Bey der Tann- und Szylasischen Ehe-Verbindung welche den 13. Novembr. 1753. mit Vergnügen gefeiert wurde Wolte seine Freude und Glückwünschung auch in der Ferne durch diese wenige Zeilen zu erkennen geben Ein des Herrn Braeutigams aufrichtiger Schwager und der Jungfer Braut getruer Bruder Johann Christian Szylassy S. S. Theol. St. Wittenberg, gedruckt bey Johann Haken.
2rét. 2 levél.
B. VI. 184a. 49.
- 271 *Temlin, Matthias.* Fato Viri Praenobilissimi, Experimentissimi Atqve Excel-
272 lentissimi Matthiae Temlin Castriferr, Hvngar. Artis Salvтары Et Philosophiae
Doctoris In Iphis Exeqviarvm Solemnibvs VII. Kal. Ivnií Ao. CIO IOCCXLVI
Vitembergae In Saxonibvs Celebratis Acerbe Illacrimati Ivstvm Animi Moerorem
Declarant Populares Et Amici Stvdiorvm Cavssa Ibidem Commorantes Vitembergae
Ex Officina Bossoegeliana.
2rét. 2 stzlan levél.
B. VI. 4. 174 & B. VI. 184a. 50.
- 273 *Tersztyenszky, Daniel.* Letztes Opfer der Liebe, Freundschaft und Hochachtung, welches Dem Wohlgebohrnen Herrn Hieronimus Albrecht Bernhard von Moll, als seinem in diesem Leben zaertlich geliebtesten Freunde bey Dessen unerwarteten und aeußerst empfindlichen Absterben Wehmuthsvoll bringen wollte das Wohlseeligen schmerzlich gerührter Daniel Tersztyenszky aus Ungarn. Den 27. Junii 1756. Altdorf, aus des Hesselischen Buchdruckerey.
2rét. 2 stzlan levél.
B. VI. 184a. 35.

- 274 *Thabera*, az az: Istennek olyan meg gyulladott tüze, melyet az égből hirtelen botsátott ... *Vári Mihály* ... házára ... Kolozsváratt, 1716.
H. V. 63 = PETRIK. III. 627.
- 275 *Tholdi, Steph.* Cantici Mariae Virginis pausa V. & VI, (és 7–9) quas praeside *Bernh. Sebast. Cremero* defendet St. Tholdi. – Harderovici, 1747.
H. VIII. A. 1255k = PETRIK. III. 637.
- 276 *Thomas, János.* Nouvelle grammaire françoise et hongroise nommée: Le sincère maitre de langue. Az az: új franczia és magyar grammatica. 2. rész. – Sopronyban, 1763.
B. VIII. A. 84. 1 = PETRIK. III. 637.
- 277 –. Mindenféle franczia és deák titulusok. – Sopronyban, 1763.
B. VIII. A. 84. 2 = PETRIK. III. 637.
- 278 *Timon, Samuel.* Purpura Pannonica. – Tyrnaviae, 1715.
H. II. 13 = PETRIK. III. 641/42, bizonyára tévedett, amikor 44 levélből állónak jelzi, mert az előző, címlap és ajánlás = 4 sztlan levél + 79 l. és 1 sztlan l.-ből áll. Egyébként mindenben azonosnak látszik a két példány.
- 279 –. Tibisci Ungariae fluvii notio, vagique ex parte, a S. T. perscripta. – Cassoviae, 1735.
B. II. 265 = PETRIK. III. 642.
- 280 –. Epitome chronologica rerum hungaricarum a nativitate Divi *Stephani* primi regis apostolici, ... usque ad annum 1736. producta, – Cassoviae, 1736.
H. II. 13. 1 = PETRIK. III. 641.
- 281 *Tomka-Szászky, Joan.* Introductio In Orbis Hodierni Geographiam ... Opera Ac Studio Joannis Tomka Szaszky ... Praefatus Est, De Fatis Geographiae Priscis Ac Recentioribus, *Matthias Belius*, ... Francofurti et Lipsiae. Apud Petrum Conradum Monath. M.DCC.L.
Srét. Címlap és előző (1748. aug. Pozsony keltezéssel) = 13 lev. + 4 lev. + 832 l és 64 lev. (index).
H. II. 59 = PETRIK. III. 635 (ezt a kiadást nem ismeri).
- 282 *Torkos, András.* A Mi Urunk Jézus Kristusnak Uj Testamentoma Görög nyelvből bis Magyarára Fordítottott T. A. által. Vittembergában, 1736. Scheffler.
283 Srét. 680 l.
H. VIII. A. 112 & B. VIII. A. 85.
- 284 *Trias* Carolina pro DroMa a VgVstae gLorIae Caroli romanorum imperatoris sexti, ... honori ... neo-baccalaureorum, ... per R. P. Steph. Csiba ... oblata. – Tyrnaviae, 1713.
H. III. A. 217 = PETRIK. III. 685.

- 285 *Trsztyánszky, Joan.* Cassovia vetus, ac nova, chronologice proposita. — Cassoviae, 1732.
B. II. 263. 1 = PETRIK. III. 687.
- 286 *Turóczy, Ladisl.* Hungaria suis cum regibus compendio data. — Tynnaviae, 1729.
H. II. 13 = PETRIK. III. 701.
- 287 *Vághi, Georg.* Viro ... Georgio Vaghi Jaurinensi hvngaro svmmos in arte salvtari honores ... collatos gratvltantvr cives hvngari. — Vitembergae, 1741.
B. VI. 4. 172 = PETRIK. III. 732.
- 288 —. Oratio Qua Excellentissimo Comite Domino *Antonio Grassalkovics* Comite De Gyarak Oersonalis Praesentiae Regiae in Iudiciis locumtenente S. R. M. Consiliario intimo, & Incliti Comitatus Pestiensis Administratore, &c. Domino Clementissimo Excellentissimo Comitum dignitatem, digniori nemini conferri potuisse ostendit Clementiae mente se se fortunisque suas commendat, Seruorum minimus. *Georgius Vaghi* Medic. Doctor. XIV. Calendas Maias A. O. R. MDCCXLIII. Budae, Typis Veronicae Nottensteiniae, Viduae.
2rét. 2 órszavas levél.
B. VI. 4. 165.
- 289 *Vocabularium* latino-hungaricum. — Címlapja hiányzik. 17/18. századból.
H. III. A. 163.
- 290 *Wallaszky, Paul.* De *Stephano Verbőczio* icto Hvngariae celeberrimo dissertatio historico epistolica ... dno *Andreae Semberi* de Feldső Szud ... dicata. — Lipsiae, 1768.
H. VI. 57. 1 = PETRIK. III. 823.
- 291 —. Tentamen historiae litterarvm svb rege gliorios. *Matthia Corvino de Hvnyad* in Hvngaria. — Lipsiae, 1769.
B. III. A. 24 = PETRIK. III. 827.
- 292 *Weickhmann, Joach. Samuel.* Fasces Consvlatvs Academi Viro Venerabili Magnifico Excellentissimo Domino *Ioachimo Samveli VVeickhmanno* SS. Theologiae Doctori Eivsdemqve In Alma Vitembergensi Professori Pvblico Ordinario Perqvam Celeberrimo Alvmnorvm Regio Electoralivm Ephoro Longe Gravissimo Domino Patrono Ac Praeceptoru Patris Instar Pia Mente Aeternvm Devenerando A. CIOJCCXXXVI XV Cal. Novembr. Avspicato Primvm Capessenti Officivm Pietatis Svmmamqve Reverentiam Testatvri Felices Favstos Ac Fortvntos Cvpivnt Cives Hvngari Vitembergae, Prelo Ephraim Gottlob Eichsfeldi Academiae A Typis.
2rét. 2 levél (valószínűleg csonka).
B. VI. 4. 20.
- 293 *Weinert, Andreas.* Den wahren Trost schmerzlich betruetester Waisen, wolte Bey der den 11 Septembr: dieses 1726-sten Jahres ansehnlich-vollzogenen Funeration Des Wohl-Edlen und Ehren-Besten Herrn Augustini Schwaabe, Vornehmen Kauf-

und Handels-Mannes dieser Königl: Freyen Stadt Leutschau, Einer erwehnten Gemeine wohl-verordneten Ober-Vormuenders, wie auch wohl-meritirten Vorstehers unserer Evangelischen Gemeine allhier, welcher Den 6 Septembr: obgedachten Monats, in dem 51-sten Jahre seines rühmlich geführten Alters, nach Gottes Heiligen Willen aus dieser Sterblichkeit abgefordert worden, Zu Bezeugung seines inniglichen Mitleidens, gegen die hinterlassenen betrubtesten Waisen, und Vornehme Leidtragende Anverwandten einiges Theils fuehrstellen M. Andreas Weinert, S. S. Th. C. Gymn. Leutsch. p. t. Moder. Subst.

2rét. 2 órszavas levél. Fejléc s benne: „Felix In Morte“.

B. VI. 184a. 44.

- 294 Weinert, Andreas. Das weissagende Echo bey dem Hochzeitlichen Ehren- und Freuden-Fest Des Herrn Michael Meerwald Eines Loeblichen Neusohler Comitats ansehnlichen Mit-Gliedes als Braeutigams und der Wohl-Edel-gebohren, Viel-Ehr- und Tugend-geschmückten Jungfr. Anna Susanna als Braut, Des Weyl: Wohl-Edlen- und Wohl-Ehren-Besten Hrn. Johann Matthäus Pitschke, Gewesenen Mittgliedes eines Loeblichen Zipser Comitats, Seel: nachgelassenen Eheleiblichen Juengsten Jungfrau Tochter, Den 22 April dieses lauffenden 1727-sten Jahres, wohlmeinend aufgefuehret und eroeffnet von M. Andrea Weinert, S. S. Theol: Cand: & Gymn: Leutschov: Evang: Moderat: . — (Löcse, 1727. Ny. n.)

2rét. 2 órszavas levél.

B. VI. 184a. 34.

295. —. Vaticinium Echus Nuptiis Auspicatissimis Perillustris ac Generosi D. *Michaelis Meerwald*, Inclyti Comitatus Novisoliensis Assessoris, Et Nobilissimae ac Gener. Dn. *Annae Susannae* Natalibus *Pitschkiae*, Virginis In Exemplum Sui Sexus Natae, Sacrum, Honoris Et Observantia Causa Decima Calend. Maii, Anno Supra Millesimum Septingentesimum, Vigesimo Septimo Dedicavit Meerwaldio-Pitschkiano Nomini Addictissimus M. Andreas Weinert, S. S. Theol: Cand: Gymn: Leutschov: Evang: Moderat: Leutschoviae, Typis Brewerianis, Anno 1727.

2rét. 2 órszavas levél.

B. VI. 4. 77.

- 296 —. Hoch-Feyerliche Solennität Der Neuen Fahnen Benediction ... A. 1727 den 29. Junii eilfertig dedicaret und praesentiret M. Andreas Weinert.

B. VI. 179. 8 = PETRIK. III. 835.

- 297 Wernsdorf, Gottlieb. Lvcetvs pvblicvs qvo fvnestissimvs obitvm viri dn. Gottlieb Wernsdorfi ... acerbissime deplorant Pannonii cives. — Vitembergae, 1729.

B. VI. 4. 177 = PETRIK. II. 617.

- 298 Wigand, Ernestus Carol. Dispvatio Philosophica Prima De Veritate Qvam Amplissimi Philosophorum Ordinis Consensu Ad D. Octobris MDCCXXV. Publico Examinatorum Examini Svbiicit M. Ernestvs Carolvs Wigandvs Respondente Samuele Raymanno Hvngrao Eperiensi Comitatus Sarosiensis. Halae Magdeburgicae, Litteris Hendelianis.

4rét. 30 l. — Ajánlja atyjának: *Rayman Johannes Adámnak*.
H. VI. 37. 16.

- 299 *Wolj Abrahamnak és Rogallen Fridriknek* Prussiai Consistorialis Tanatsbéli személyeknek Atyafiságos Serkentések melly az ujonnan rendeltetett Tanítóknak adattatott, mostan penig a Magyar Sionnak ör-állóinak ébresztésekre két az Isten országának elől mozdításában vékon tehetségek szerént fáradozó Atyafiaktól magyar nyelvre fordittatott. Jénában 1736. Esztendőben.
12rét. Címlap 1 lev. (3–4 l. hiányzik) + 5–168 l.
B. VIII. A. 134 = AKANTISZ. 68.
- 300 *Zarubal, Bartholomaeus. Philippicae Novae, Seu Orationes Doctissimorum.* —
Cassoviae, 1729.
H. I. C. 109. 2 = PETRIK. III. 89.

Függelék

Anhang

Az I. és II. rész kiegészítéseként itt említtem meg azokat az alkalmi iratokat, amelyekben magyar szerzők is írtak *gyászverseket* (csak!).⁷⁾

- 1 *Wedig*, Joh. Hieron. de. — Witt. 1712. — B. VI. 2. 277. — *Cassai*.
- 2 *Krusike*, Matth. Daniel. — Witt. 1712. — B. VI. 1. 59. — *Cassai*.
- 3 *Ulichius*, Joh. — Witt. 1712. — B. VI. 2. 217. — *Cassai*.
- 4 *Schmidt*, Joh. Siegm. — Witt. 1712. — B. VI. 2. 37. — *Cassai*.
- 5 *Ziegler*, Michael Gottfr. — Witt. 1712. — B. VI. 2. 367. — *Cassai*.
- 6 *Stieff*, Joh. Christoph. — Witt. 1713. — B. VI. 2. 129. — *Cassai*.
- 7 *Wedig*, Anna de. — Witt. 1713. — B. VI. 2. 285. — *Cassai*.
- 8 *Zopff*, Joh. Gottfr. — Witt. 1713. — B. VI. 2. 373. — *Cassai*.
- 9 *Kranewitter*, Johanna. — Witt. 1714. — B. VI. 1. 44. — *Cassai*.
- 10 *Planer*, Joh. Andr. — Witt. 1714. — B. VI. 1. 325. — *Cassai*.
- 11 *Quenstedt*, Joh. Ludolph. — Witt. 1714. — B. VI. 1. 339. — *Cassai & Pilarik, Jeremiás*.
- 12 *Sappuhn*, Traugott Heinr. — Witt. 1714. — B. VI. 2. 10. — *Ferber*.
- 13 *Sappuhn*, Traugott Heinr. — Witt. 1714. — B. VI. 2. 8. — *Cassai*.
- 14 *Stempel*, Joh. Christian. — Witt. 1714. — B. VI. 2. 122. — *Cassai*.
- 15 *Voller*, Heinr. Gerhard. — Witt. 1714. — B. VI. 2. 234. — *Cassai*.
- 16 *Lehmann*, David Theod. — Witt. 1715. — B. VI. 1. 80. — *Cassai*.
- 17 *Reusner*, Helena Gertrud. — Witt. 1715. — B. VI. 2. 223. — *Cassai*.
- 18 *Kranewitter*, Christian Friedr. — Witt. 1717. — B. VI. 1. 48. — *Pilarik, Jer.*
- 19 *Loescher*, Cleophe Salome. — Witt. 1717. — B. VI. 1. 116. — *Cassai*.
- 20 *Kluge*, Leopold. — Witt. 1718. — B. VI. 1. 29. — *Cassai*.
- 21 *Loescher*, Caspar. — Witt. 1718. — B. VI. 1. 133. — *Cassai*.
- 22 *Soeuss*, Gottfried. — Witt. 1718. — B. VI. 2. 179. — *Cassai & Pilarik, J.*
- 23 *Wolf*, August. — Witt. 1718. — B. VI. 2. 319. — *Cassai & Pilarik, Jer.*

⁷⁾ Diese Gelegenheitsschriften enthalten Trauergedichte auch von ungarischen Verfassern.

III. Rész

Szláv könyvek a hallei magyar könyvtárban

1. fejezet. Nyomtatványok a XV. századból

Teil III

Slawische Bücher der Ungarischen Bibliothek in Halle

Kapitel 1. Drucke aus dem XV. Jahrhundert

1	Prag, 1488.	VIII. B. 10
<i>Columna, Guido de. Historia Trojana.</i>
HAIN. 5528 & J. III. 92.		

2. fejezet Nyomtatványok a XVI. századból

Kapitel 2. Drucke aus dem XVI. Jahrhundert

2	S. 1., 1545.	VIII. B. 20
<i>Spangenberg, Johann. Margarita theologia.</i>
J. IV. 1247.		
3	Prag, 1553.	VIII. B. 5
<i>Život Adamův. — (Praefatio a Jan Kosořsky.) A vége hiányos. — Am Ende defekt.</i>
J. III. 900 & JIR. II. 239.		
4	Nürnberg, 1557.	VIII. B. 4
<i>Spangenberg, Johann. Postylla česká. — (A vége hiányos. — Am Ende defekt.)</i>
J. IV. 1548.		
5	Prag, 1561.	VIII. B. 3
<i>Ecclesiasticus Kniha Gezusa Syracha.</i>
J. IV. 1192.		
6	Tübingen, 1561.	VIII. B. 55
<i>Jedna malachna kniga.</i>		

7	Prag, 1562.	VIII. B. 41
<p><i>Weyklad na Sto a Padesáte Žialmuow w Způsob Modliteb složených. — (Címlapja és a vége hiányzik. — Titelblatt u. Ende fehlen.)</i>
<i>J. IV. 1944¹⁾ & JIR II. 52 (No 2).</i></p>		
8	Prag, 1577.	VIII. B. 1
<p><i>Biblia česká. (Melantrich.)</i>
<i>J. IV. 1166.</i></p>		
9	S. 1., 1582.	VIII. B. 6
<p><i>Biblj české Djl 3.</i>
<i>J. IV. 1167e.</i></p>		
10	Prag, 1583.	VIII. B. 40
<p><i>Koldína Krist z. Práva a zřízení zemská král. českého.</i>
<i>J. IV. 917 & JIR I. 364 (No 3).</i></p>		
11	S. 1. (1586?).	VIII. B. 11
<p><i>(Jan Kapita sive Capita). Druhý díl Postylle od pamiatky swaté Trogice a ž do Adventu.</i>
<i>J. IV. 1553 & JIR I. 337 (No 2).</i></p>		
12	Prag, 1588.	VIII. B. 9
<p><i>Sixt Candid. Weyklad vlastní na život Tobiasse.</i>
<i>J. IV. 1509 & JIR. I. 335 (No 3).</i></p>		
13	Prag, 1588.	VIII. B. 9
<p><i>Sixt Candid. Dyurnal.</i>
<i>J. IV. 209.</i></p>		
14	Prag, 1594.	VIII. B. 2
<p><i>Kocinetu Kocín z. Historia cirkewní Kassiodora. — (Címlapja megrongált. — Titelblatt beschädigt.)</i>
<i>J. IV. 558 & JIR. I. 358 (No 5).</i></p>		

¹⁾ *Jungmann* csak „index“-ből ismeri, *Jireček* pedig ő utána igazodik. — *Jungmann* kennt diesen Druck nur aus „Index“ und *Jireček* beschreibt ihn nach ihm.

84		III, 15—22
15	Prag, 1595.	VIII. B. 21

Lomnický, Šim. Filozofský život.
J. IV. 619 & JIR. I. 464 (No 12).

16	S. 1., 1596.	VIII. B. 8
----	--------------	------------

Biblií swata.
J. IV. 1167.

17	S. 1., 1598.	VIII. B. 7
----	--------------	------------

Písne duchownj ewangelistské ...
(J. IV. 68?).

3. fejezet. Nyomtatványok a XVII. századból
Kapitel 3. Drucke aus dem XVII. Jahrhundert

18	Prag, 1600.	VIII. B. 65. 2
----	-------------	----------------

Augustinus, Aurelius. Manuale.
J. III. 859 & JIR. II. 313 (No 4).

19	Prag, 1600.	VIII. B. 65. 1
----	-------------	----------------

Augustinus, Aurelius. Soliloquia.
J. II. 123 & JIR. II. 313 (No 3).

20	Prag, 1600.	VIII. B. 60
----	-------------	-------------

Veslavín, Adam Daniel. Křestianské a nabožné modlitby.
J. IV. 1969 (?).

21	Wilna, (1605?).	VIII. B. 12
----	-----------------	-------------

(*Rzetowski, Erasmus*). Sława losu sczśliwego w Inflanciech.
ESTR. XXVI. 549.

22	Prag, 1607.	VIII. B. 13
----	-------------	-------------

Cykada, J. W. Cesta k životu wěcnému ... 1—3.
J. IV. 1622a & JIR. I. 125 (No 5).

- 23 S. 1., 1607. VIII. B. 12
Turnowski, Jan. Pogrzeb ... Andrzeja Hrabie z leszna Leszczynskiego.
 ESTR. XXXI. 405.
- 24 Danzig, 1609. VIII. B. 32
Mikolaiewski, Daniel. Synchrisis abo zniešenie náuki Košciota Rzymyngiego z Ewageligo.
 ESTR. XXII. 378.
- 25 Lasczów, 1610. VIII. B. 12
Biskupski, Jakub. Rachunek summaryusza prawdy catholickiey.
 4rét. 24—186 l. — (Az utolsó lap számozása tévesen 176. — Das letzte Blatt ist falsch
 numeriert als 176!).
 ESTR. XIII. 125.
- 26 S. 1., 1612. VIII. B. 12
Musonius, Jan. Ostátnia postuga ... Mikołajowi hrabi z Ostrogá.
 ESTR. XXII. 643²⁾.
- 27 S. 1., 1612. VIII. B. 12
Turnowski, Jan. Pogrzebne slova przy ostatniej posłudze *Heinricha Hubera* w Toruniu.
 ESTR. XXXI. 405.
- 28 Thorn, 1613. VIII. B. 12
Turnowski, Jan. Pogrzeb *Fabiana Tenki* ... Burggrabiego y Burmisrza Torunskiego.
 ESTR. XXXI. 403.
- 29 Prag, 1620. VIII. B. 22. 2
Partlicius, Sim. Flagellum Dei, to gest, Biš anebo metla Božj.
 J. IV. 1887c.
- 30 Prag, 1620. VIII. B. 22. 1
Žalanský, Havel. O sedmi ranách Božich.
 J. IV. 1874g & JIR. II. 365.

²⁾ A fent megadott cím Estreichernél szerepel így. A hallei példányon így folytatódik: „od-
 dáná przez Jana Mvsonivsa“. — Estreicher gibt den Titel wie oben an. Auf unserem Exemplar
 folgt: „oddáná przez Jana Mvsonivsa“.

kterýž na den Velikého Pátku Léta tohoto 1643 mezy 6. a 7. hodinau wzessel / Murum / Města / Basstam y Braně při Kosteie Slowenském veliké sskody včinił / nepočítage 40. Domu pohořelych w Městě / Domy y Dwory některě / y Ohrady okolo Zahrad / na Předměsti popálil. Kázané od. M. Jakuba Jakobaea / w témž Městě Slowa Božího a Swatosti Páně Keystowych w Národu Slowenském služebnika. Leutschau 1643.

BUCSAY. 644⁶⁾

38

Thorn, 1648.

VIII. B. 64⁷⁾

CANTIONAL, To jest: Pieśni Krze-ścianskie ku chwale Bogá w Trojcy S., Jedynego / y pocieszę wiernych jego: Porzadkiem slu-sznym / zpilniscia wielka / nad pierwśe Ędicie / nie bez Correktury znaczney / wydáne. Z przydamwim Psalmow y Piosne- czeł teraz nowo zebránych, y z Niemie- ckiego przetłumáczonych, Wiec y Ká-techismu y niemálo Mo-dlitew, Thorn, 1648.

12°. 8 l. + 864 + 22 innum. (Index) + 50 (Psalmi) + 2 + 285 („Pástierstwo Do-mowe ...“) + 3 (index) + 12 innum. („Rozmyślánie Nabožné“.)

39

Trenčín, 1651.

H. VI. 50. 19

Chalupka, Samuel. Ne communicaveris peccatis alienis. To gest: Kratičká správa o ... Potřebné Otářce.

R. II. 199 (2)⁸⁾, R. M. K. II. 756 (BUCSAY. 102).

40

S. 1. & a.⁹⁾

VIII. B. 67

„*Pistně* (sic!) a žalmy Dawjdowe knimž to take gest přida ny maly katech jsmus z ginymj modlitbamj“¹⁰⁾

2 sztlan I. (praefatio) + 976 (1—2 desunt) + 15 (index) + 49 (Katechismus) + 20 (praecationes) I.

⁶⁾ Megemlíti *Klein*, J. S.: Nachrichten von den Lebensumständen und Schriften evangelischer Prediger I—II. Lipce és Buda. 1789. II. 256. Bucsay felvételezésébe 10 nyomdahiba került, eltekintve a nem megfelelő betűtípusoktól. — Die Schrift ist bei *Klein*, J. S.: Nachrichten ... II. 256 erwähnt. Den Titel gibt Bucsay mit 10 Druckfehlern — abgesehen von den falschen Buchstaben — an.

⁷⁾ *Ěstreicher* csak a következő kiadásokat ismeri: 1637 (XIX. 81), 1644, 1646, 1664, 1677, 1702 (XIX. 82), 1723 (XIX. 83). — *Ěstreicher* kennt nur die hier angeführten Ausgaben.

⁸⁾ Chalupkára vonatkozólag újabban: *Adamovič*, Š.: S. Chalupka, neznámy veršovec 17 storočia. In: „Sborník Matice Slovenskej“ XVI—XVII (1938/39), III. R. 5—6. 436—443. — Über Chalupka vgl. neuerdings Š. *Adamovič*: S. Chalupka, neznámy veršovec 17. storočia. In: „Sborník Matice Slovenskej“ XVI—XVII (1938/39), Teil. III, 5—6. S. 436—443.

⁹⁾ A címet *Búrius János* írta rá kézzel. — Titel handschriftlich von *Jan Burius*.

¹⁰⁾ Kéziratossá bejegyzés alapján *Búrius János*-tól vették 1671-ben. — Nach einer handschriftlichen Notiz von *J. Burius* 1671 angekauft.

Dunte, Heinrich. Oswiadczaic Żalóść swa / nad Smierćia / JEGO MOSCI PANA HENRYCHA DUNTY, Rayce Miástá Thorunskiego, / ná honor y poćieche pozostáley wdowie y krewnym, / napisał, y w druk podał A. N.¹¹⁾

2°. 1 lev. — W Thovniv, Drukował Jan Balcer Bresler.

Canisius, Petrus. Kratka Abekavica Y Kratak Krestianski Katolicsanski Nank.

8°. 41 l.

R. M. K. II. 1843. BUCSAY. 163.

Neumann, Kaspar. „M. Kásprá Neumanná / Ewánjelickich Kościolow y Skotłwe Wroclawiu Inspektora Sumaryusz WBystkich Modlena sie sposobow Ná Prožby / Modlitwy / Priczyzny y Dźiekowanie Słowy krotkimi rozdźie lony (sic!) Ludźion wBystkim / żadne-go nie wył acźájac / Wiekú / stanu Dotęgłóści / Czásu / Ták ráno / jáko ná Wieczór / niemniej y q Kościóle wygodni / u Niemieckiego ná Jezyk / (sic!) Polski przeniešiony / y do Drke wtory Raz podány / Przez Janá Ernesti.¹²⁾

12°. (6,5 × 14,5), p. 156 + 72 + 216.

Obrona prawdy Listow z Miasta Thorunia na Seymiki Szrzedzki y Proszewski Do Ich MM. Pánow Senatorow y Rycerstwa Korony Polskiej pisányes. Przeciwko Scriptowi dotkliwemi Potwarzámi nádźianemu, A od ktoregós Jesuity pod utájonym Imieniem w druk wydánemu.¹³⁾

4°. 76 l.

Rozmyšlánie Nabožne; ALBO Przygotowanie Człowieká Chrześcianskiego do Godnego używania Ná- swietłęgo Sákrámentu, Ciáťá y Krwie Páná nášęgo Jezusá Chrystusá.¹⁴⁾
12 sztlán l.

¹¹⁾ *Estreicher* nem ismeri. — Bei *Estreicher* nicht verzeichnet.

¹²⁾ *Estreicher* nem ismeri. — Bei *Estreicher* nicht verzeichnet.

¹³⁾ *Estreicher XXXI-nél* nem hozza. Az 1615. év elótti időből való, mert *Bellarmin* (1542–1621) még életben tudja és az Aqvaviva jezsuitarend (1543–1615) generálisának (1581–1615) mondja. — Bei *Estreicher XXXI* nicht verzeichnet. Der Druck stammt wohl aus der Zeit vor 1615, da in ihm *Bellarmin* (1542–1621) noch als lebend bezeichnet und als General des Jesuiten-Ordens Aqvaviva (1543–1615, General: 1581–1615) genannt wird.

¹⁴⁾ Külön címlap nélkül. — Ohne besonderes Titelblatt.

4. fejezet. Nyomtatványok a XVIII. századból
 Kapitél 4. Drucke aus dem XVIII. Jahrhundert

- 46 Ziline, (1700). VI. 4. 9.
Ujfalussi, Katarin. Srdečné a welmi žalostiwé Slzy, NAD Wysoce Vrozené a Welikomožné Panj P. UJFALUSSI KATA-RINY, z Dévek Ujfalu, Wysoce Vrozeného a Welikomožného Pána / Někdy Pána / Reway Imricha / Slawné Turčanské Stolice Dědičného Hlawnjho Isspána / pozustalé Wdowy / w Krystu Pánu odpočiwagjcym Tělem. Od Gedinké Samotné a Zarmucené Dcery Wysoce Vrozené a Welikomožné Panj / P. ELIZABETHY REWAY / Wysoce Vrozeného a Welikomožného Pána Pána / *Petröczy Istvana*, vpřimné Manželky z přebolestným Stawu sweho žalostného oplakáwánj w čas Pohřebowánj na Zámku Sklabinském. Roku 1700. Dne 4. Decembris. Wyljtí / a Wlastnjm nákladem Gegi Welkomožnosti na Papjr wedené / w Žilinė.
 2°. 12 lev.
 SZRIPSZKY. II. 2696.
- 47 Tyrnaviae, 1702. III. A. 132
Libellus alphabeticus cum nonnullis catecheticis additio vocabulario brevi latino & illyrico.
 R. M. K. II. 2123. — BUCSAY. 171.
- 48 Zittau, 1706. VIII. B. 42
(Stránský, Daniel.) Gádro wssech modliteb.
 R. V. 179.
- 49 Brieg, 1708. VIII. B. 52
Luther, Mart. Modlitby i Piešno codžienne, jáko i Katekizm M. Luthera według versyj *Jana Herbiniusza.*
 ESTR. XXII. 484.
- 50 Halle, 1709. VIII. B. 44
(Bél, Matthias?) Testamentum Novum.
 J. V. 655.
- 51 Halle, 1722. VIII. B. 16.
Biblia sacra.
 J. IV. 900. R. I. 130.

- 90 III, 52—60
- 52 S. 1. & a.¹⁵⁾ VIII. B. 14
- (*Spener, Phil. Jak.*) Postylla aneb gruntownj učenj o člancých wrjy křestanské. Preložil: *El. Milec.*¹⁶⁾ (1729).
 JTR. II. 29 (1), R. III. 212, V. 133, V. 138.
- 53 SPbg, 1730. H. III. A. 96
- Grammaire françoise et rosse.*
 8°. 64 l.¹⁷⁾
- 54 SPbg, 1732. H. III. A. 161
- Vocabularium, Lateinisch-Russisch und Teusches —.*
 8°. 2 + 106 l.
- 55 Halle, 1735. VIII. B. 46
- Luther, Martin.* D. M. Luthers Kleiner Katechismus ... welchen ... der Jugend in Teutsch und Böhmischer Sprache überlässet *Heinrich Milde.*
 J. V. 782a.
- 56 Halle, 1735. VIII. B. 59
- Luther, Martin.* D. M. Luthera Katechismus menssj ... *Heinrich Milde.*
 J. V. 782a.
- 57 Halle, 1736. VIII. B. 46. 1
- (*Francke, A. H.*) Naučenj o začátku křestanského žiwota ... od *Henrycha Milde.*
 J. V. 782a.
- 58—59 Halle, 1736. VIII. B. 46. 2 & H. VIII. B. 62
- Ewangelium, Obhájenj Učenj —, Swateho.*
 R. III. 315.
- 60 S. 1. 1737. VIII. B. 57
- Duchownj nábožného Křest'ana Powinnost.*
 J. V. 1597.

¹⁵⁾ Címlap alja a megjelenési hellyel együtt levágva. — Erscheinungsort abgeschnitten.

¹⁶⁾ V. ö. *Bod, P.*: Magyar Athenás. 178 és *Schmal*: Monumenta. 142 (c).

¹⁷⁾ Ugy látszik, hogy a vége hiányzik. — Es fehlt — wie es scheint — das Ende.

61 S. I. 1741. VIII. B. 56

Severini, Paul. Collectanea anti-pietistica, to gest Spolu Sebranj Učenj toho, w němž Oprawdowj Lutherani tēm donnělým Pietistom ... odporugj.¹⁸⁾
JIR. II. 214 & R. VI. 60 (1).

62 Wittenberg, 1741. VI. 4. 171

Vághi, Georg. Muzii wysoce skusseneemu a vrozeneemu PAANU GJRZJWZOWJ WAÁGHIMU K negwyssssj w leekarzskéem vmienj Hodnosti W slawnee Witemberskee Akademii XXI dne miesyce Listopadu Laeta MDCCXLI S welikau wssech radostj obdrzienee W sprouticzkéem naasledugjcyym Spiewu swee nad tjm pleesaanj provkazowali SAMUEL CZER-
NANSKY ONDREG HASSKO Tisstieno w Witemberku v Jana Frydrycha Sslomacha.¹⁹⁾
4°. 2 sztlan lev.

63 Bautzen, 1742. VIII. B. 17

Biblia ... Swjate Pismó ... pscheložene wot Jana Gottfrieda Kühna.
JATZWAUCK. 3228.

64 (Wittenberg), 1745. VIII. B. 28

(*Meisner, Balthasar.*) Consultatio catholica de fide Lutherana ... přeložil *Theodorus ab Hybla (Matthias Bahil).*
R. I. 65.

65 Breslau, 1745. H. III. A. 159

Schlag, Georg. 59 polnisch-deutsche Handlungs-Gespräche.
8°. 320 l.

66–68 Wittenberg, 1746. VIII. B. 22 & H. VIII. B. 30 & 48

Tonsoris, Johannes. Otewřenj Pjsma Swatého s připogenau gého Summau y Hystori k prawému Biblj Páně vžjwánj.
J. V. 651, PETRIK. III. 655 & R. VI. 38.

69 Kiev, 1747. VIII. B. 54

ΦΑΔΤΗΡΨΑΔΤΗΡΙΟΝ

8°.

¹⁸⁾ Tévesen latin iratnak tekinti. — Irrtümlich als eine lateinische Schrift verzeichnet.

¹⁹⁾ Ismeretlen nyomtatvány, soha elő nem forduló ortográfával, aminek oka bizonyára a megfelelő cseh betűtípusok hiánya volt. — In keiner Bibliographie vorhanden. In einer originalen Orthographie gedruckt.

70–71

Dresden, 1748.

VIII. B. 18–19

Petermann, Georgius. Hospodina srdcem y rty chválení.
J. V. 145, JIR. II. 106 (1) & R. IV. 51.1.

72

Berlin, 1749.

VIII. B. 61

(*Bogatzky, K. H. von*) (Güldenes Schatzkästlein). Zlata pokladnička dytek božých ... z německé řečj přeložená ... (*Andreas Macher*).
J. V. 708 & JIR. II. 5.

73

Berlin, 1750.²⁰⁾

VIII. B. 38

Arndt, Johann. Zahrádka Ragská ...
8°. 506 l.
(J. V. 1612).

74

Breslau, 1754.

H. III. A. 99

Schlag, Georg. Gründliche und vollständige polnische Sprachlehre.
8°. 254 l.

75

Breslau, 1756.²¹⁾

VIII. B. 50

Slabikař, Český —, To gest Krátký Spůsob Slabikowanj a Čtenj, pro Djtky S některými Modlitbami w nowě wydaný.
8°. 8 l.

²⁰⁾ J. V. 1612 nem ismeri ezt a kiadást. Ott csak az 1720-as (h. n.), az 1777-es pozsonyi, az 1782 és 1785-ös prágai kiadások szerepelnek. — J. V. 1612 kennt diese Ausgabe nicht. Bei ihm sind nur die Ausgaben 1720 (o. O.), 1777 in Pressburg, 1782 und 1785 in Prag verzeichnet.

²¹⁾ Ismeretlen könyv. V. ö. *Kublaek-Hendrich-Šimek*: Naše slabikaře od nejstarí doby do konce století XVIII. Prag, 1939, mely két exuláns-abc-könyvet közöl (Brieg 1767 és Berlin 1800). A hallei Francke-Intézet könyvtárában két másik található (Zittau 1724 és Halle 1735). V. ö. *J. Hendrich*: Český slabikař z roku 1724 a Český slabikař pro dítky koly české berlínské z roku 1735, „Věstník pedagogický“ XVIII (1940), I. 1 kk. A fenti abc-könyv tartalmilag nem azonos a zittauai és boroszlói abc-könyvvel s így újabb nyereséget jelent ezen a téren. „W nowě wydaný“ bizonyára azt akarja jelenteni, hogy a boroszlói kiadás nem első kiadása ennek a szövegnek! — Dieses Buch war bisher unbekannt. Vgl. *Kublaek-Hendrich-Šimek*: Naše slabikaře od nejstarší doby do konce století XVIII. Prag, 1939, wo zwei Exulanten-ABC-Bücher (Brieg 1767 und Berlin 1800) angegeben sind. Ich fand zwei weitere (Waisenhaus-Bibliothek: Zittau 1724 und Halle 1735), vgl. *J. Hendrich*: Český slabikař z roku 1724 a Český slabikař pro dítky školy české berlínské z roku 1735, „Věstník pedagogický“ XVIII (1940), I. 1 ff. — Jetzt ist diese Gruppe um ein weiteres (inhaltlich mit den Zittauer und Hallenser ABC-Büchern nicht identisch) ABC-Buch vermehrt. — „W nowý wedaný“ soll wahrscheinlich heißen, daß die Breslauer Ausgabe nicht mit der ersten Ausgabe dieses Textes übereinstimme!

76 Breslau, 1765. H. III. A. 94

Schlag, Georg. Polnisch-deutsche Correspondenz.
8°. 528 l.

77 Halle, 1765²²⁾. VIII. B. 37

Lasicius, Johannes. Historiae de origine et rebus gestis fratrum bohemosorum. — Jana Lasyského Hystorie o Púvodu a činech Bratřj Českých kniha osma.
J. V. 379c & JIR. I. 380 (No 33).

78—79 Wittenberg, (1765).²³⁾ VIII. B. 24/25

Luther, Martin. Dummowné články wjry křest'anské wysvětlení podle Katechismu D. M. L(uthera).
8°. 369 + 3 szatlan lap.

80 Pressburg, 1769.²⁴⁾ VIII. B. 39

Kancyonáljk, We Gmenu B. GÉzisse Ručnj —, domownj y pocestný, Gádro Pjsnj duchownjch neyobecnégssjch a neypotřebnégssjch, ney- wjce z Transocyuse wabranych, w sobě obsahujcý, s připogenau krátiečkau Knížečkau modliteb nábožných, k spasytedlné- mu prospěchu lidj chudobnégssjch na swětlo wydaný.

12°. Címlap + 496 + 12 l. (index) + 86 l.

Cf. PETRIK. II. 323.

81 Prag, 1791. VIII. B. 29

Lomnický, Simon. Tobolka zlatá.
J. IV. 689 & JIR. I. 464 (No 28).

82 S. I. & an. H. VI. 59. 7a

„Z gy-skry a z brusu nova-starožytna Pisen / O hrozných welýkých Wýkonanych wiecech / a o podobných Potiessýtedlných Przykladech cum Morali. Ozdebených welmi znamenitie wýpsanych kam tak gmenowane Czarodegnicz-Assemblee Nocěnie se sgyz-

²²⁾ 1649-ben *Comenius A. J.*, 1765-ben pedig *Urban G.* adta ki. — 1649 von *Comenius* und jetzt von *G. Urban* herausgegeben.

²³⁾ Ismeretlen nyomtatvány. — In keiner Bibliographie vorhanden.

²⁴⁾ Ez a kiadás ismeretlen. *Jungmann* (V. 146) az 1746. évi laubáni első kiadását ismeri és az 1773. évi pozsonyi első utánnyomását. Továbbiak 1775 és 1787, valamint *Jinřichov Hradec*-ben 1783-ban. — *V. Pražák* „Bratislava“ IV (1930), 616, Jegyzet 4 (reprodukciója az I. táblázaton. Címképe teljesen megegyező a mi példányunkéval.) még a pozsonyi 1811. 1828. és 1837. évi kiadásokkal egészíti ki a sort. A hallei példány az 1769. évi legrégebbi pozsonyi kiadás első ismert példánya! — Diese Ausgabe ist bisher unbekannt. *Jungmann* (V. 146) kennt nur die erste Ausgabe in Lauban 1746 und den ersten Nachdruck in Pressburg 1773, weitere 1775 und 1787, auch in *Jinřichov Hradec* 1783. *V. Pražák* „Bratislava“ IV (1930), 616, Anm. 4 (Reproduktion auf der I. Tafel, der Titelkupfer ist dem unsrigen ganz gleich) ergänzt die Liste noch durch die Pressburger Ausgaben 1811, 1828 und 1837. — Unser Exemplar ist das erste bekannte Exemplar der ältesten Pressburger Ausgabe von 1769!

diegýczy gest / w swogi obzwaszni melodýgý úczyniena s slożena od Tenoro Rittornello Neglepssyho Castrata ze Sswegczarských Hor / A na werżegnem garmarku Prýwýmalo-
wanem obrazu od gedný gedinký osobý wssemacztyrma hlawnima hlasý stegnje wgednom
Tonu Wýspiwane / taky spiskaýczy. Lybostj wýgadřžena / Geden každy Exemplař
kużytku chudemu a natrucz bohatemu za geden kregsar kprodegý czinena komu bý se
takowau kaupitj lybilo.“ (Cca 1728).

4°. – Doppelstich + 14 l.

83

S. I. & an.²⁵⁾

H. VI. 59. 7 b

„Na nowem Czarodegniczkem Wrchu Drżana Walburgi Noc / Wktereżto sme welmj
mnoho rozlycznych W Powietrzy Ohniwych Znameni spatřžyly / a w Prawdie seznaly /
Ze 72. Tulmacžu do nassý milý Mateřský ržezy potomkům ku Potiesseni obssyrnie
wygadřžena / gak na ten Swatek radostj se potreřilo; Prýkratkem powedani o Diablu
a Geho Mateze / Gak se mamé přzed gych Towarrystwem pilnie hagit Wssem milownikům
wlaský Operi, Kobzlassti cztni czti doniemeczke Arie a Hectirowana kspiwani přzedsta-
wena Od Anchorans Henspiato Cantatelli W Rocze w kterem noweg czarodegnicz Wrch
wzdielan býl. Wytissiena pod Presem w Hexen. Hausu w czarodegniczkem Audoly / ne
daleko od czaro-degniczkeho Dwora u Owdowiele Pani Czarodegnicze / skrze Kuntzifaxa
Höflericha gegyho Factora wtom Rocze.“

4°. 14 l. – (Kukus), (1728?).

84

S. I., 1729²⁶⁾

VIII. B. 54

Blasius, Jan. Apatečka Duchownj a Domownj.

8°. 127 l.

R. I. 148.²⁷⁾

²⁵⁾ A 82. és 83. számú nyomtatványoknak külön címlapjuk van ugyan, azonban lényegében egy iratról van szó. Gróf *A. von Sporck* 1728-ban megjelent „*Hexenbüchlein*“ c. könyvének a fordítása. A fenti nyomtatványt a cseh bibliográfiai kézikönyvek nem ismerik és *Kopp, Anth.*: Graf Sporck. Prag, 1910 valamint *Benedict, H.*: Graf von Sporck, Wien, 1923 szintén nem tudnak erről a nyomtatványról (holott a németnyelvű könyvet Benedict 104 szám alatt hozza). – *Vařica, J.* 1936-ban Sporck-nak újonnan kiadott „*Smřtí tanec*“ c. cseh nyelvű könyvében szintén nem tud róla. – Fenti költemények érdekes darabjai a barokstílusú cseh balladaköltészetnek. A fizet elején (a címlap hátulja) 83. sz. nyomtatványon a „*Sporck féle dallamok*“ („*Jasenarie*“, „*Bon-Repos-Aries*“ stb.) jegyeit találjuk. – Die beiden Drucke (83–84) besitzen zwar selbständige Titelblätter, doch bilden sie einen einzigen Druck. Er ist die Übersetzung des „*Hexenbüchleins*“, die Graf *A. von Sporck* 1728 herausgegeben hat. Den vorliegenden Druck kennt keine tschechische Bibliographie und auch die beiden Arbeiten über den Grafen von Sporck (*Anth. Kopp*: Graf Sporck. Prag 1910 und *H. Benedict*: Graf von Sporck. Wien, 1923) kennen diese Schrift nicht (während der deutsche Druck bei Benedict unter Nr. 104 verzeichnet ist). Auch *J. Vařica*, der 1936 ein anderes Sporckesches tschechisches Büchlein „*Smřtí tanec*“ neu herausgegeben hat, kennt unser Buch nicht. Die Gedichte stellen ein interessantes Beispiel der tschechischen balladischen Barockdichtung dar. Am Anfang des Heftes (Rückseite des Titelblattes von Nr. 83) sind die Noten der „*Sporckeschen Melodien*“ (die „*Jasenarie*“, „*Bon-Repos-Arie*“, usw.) abgedruckt.

²⁶⁾ „1729“ = kézzel. – „1729“ = handschriftlich.

²⁷⁾ *Rizner* csak az 1724. évi kiadást ismeri. Talán téves bejegyzés a fenti évszám a hallei példány címlapján s ebben az esetben ugyanarról a kiadásról van szó mindkét könyvnél. – *Rizner* kennt nur die Ausgabe 1724. Vielleicht ist die Eintragung auf dem Titelblatt unserer Ausgabe nicht richtig und dann soll unser Druck ein Exemplar der dortigen Ausgabe sein.

5. fejezet. Nyomtatványok a XIX. századból
 Kapitel 5. Drucke aus dem XIX. Jahrhundert

- 85 Moskau, 1800. VIII. B. 82
 Razgovory o fizičeskich i mravstvennyh predmetach. Izdany dlja dětej a v. osebenosti dlja vospitannikov Universitetskago Blagorodnago Pansione.
 8°. X + 261 l. — Kiadó (Verlag): Ridiger i Klavdius²⁸⁾.
- 86 Prag, 1805. VIII. B. 49
 (Stach, V.) Starý Werszovec pro rozumnuu kratochwili, od W. St. Wydaný od Karla Hynka Tháama.
 J. VI. 281.
- 87 Pressburg et Pest, 1809. VIII. B. 33
 Zákon, Nowý. — Pána ... Gežjsse Krysta ... ku kterému Žaltář a Gezus Syrach pridáné sau.
 8°. 680 + 168 + 96 l.
- 88 Leutschau, 1830. VIII. B. 83
 (Chalupka, S.) Kocaurkovo, anebo: Hen abychom w hanbe nezůstali.
 J. VI. 668 & R. II. 197.
- 89 Prag, 1835. VIII. B. 36
 Rukopis kralodworský ... wydán od Wáclava Hanky.
 8°. 132 l.
 Cf. R. IV. 293 & J. I. 17 (?1836).
- 90–91 Pest, 1831. VIII. B. 26/27
 Kollár, Jan. Nedělnj swátečné i přiležitostné kázně a řeči. 1844. I/II.
 J. VI. 1956 & R. II. 294 (No 19).
- 92 Kysek, 1842. VIII. B. 86
 Biblia sacra.
 J. VI. 1712 & R. I. 130.

²⁸⁾ V. ö. „Katalog russkich knig biblioteki Imp. S. Petersburgskago universitata“ I (1897). 733. — A könyv szerzője esetleg Schaden pozsonyi professzor, a moszkvai „universitetskij blagorodnyj pansion“ igazgatója. — Vgl. „Katalog russkich knig biblioteki Imp. S. Petersburgskago universitata“ I. (1897). S. 733. — Verfasser des Buches ist vielleicht der Pressburger Prof. Schaden, Direktor des „universitetskij blagorodnyj pansion“ in Moskau

96		III, 93—101
93—94	Pressburg-Pest, (1844).	VIII. B. 34/35
	<i>Nitra</i> . II. (1844) & III (1844). Edidit. <i>Hurban, M. Jos.</i>
J. VI. 771; PETRIK. II. 188 & R. III. 290.	
95	Lőcse, 1845.	VIII. B. 73
	<i>Rímauski, Janko</i> . Slovenské povesti ... I.
J. VI. 909; PETRIK. III. 226 & R. I. 405.	
96	Pressburg, (1845/6).	VIII. B. 70
	<i>Orol Tatránski</i> , I, 9—26 (1845/6), II, 51—67 (1847).
R. III. 338.	
97	Budapest, 1846.	VIII. B. 78
	<i>Hurban, J. M.</i> Unie čili spojení Lutheranů a Kalvinů v Uhrách.
J. VI. 1124, 1871 & R. II. 157.	
98	Skalice, 1846.	VIII. B. 74
	<i>Hurban, J. M.</i> Českje hlasu proti Slovenčiči.
R. IV. 125.	
99	Pressburg, 1846.	VIII. B. 80
	<i>Hurban, J. M.</i> Zneučtenj památky Martyna Luthera skrze <i>Immánuela Wyléma Šimku</i> .
R. II. 157.	
100	Pressburg, 1846.	VIII. B. 71
	<i>Štur, Lud.</i> Nárečja slovenskuo ...
R. V. 259 & PETRIK. III. 457.	
101	Pressburg, 1846.	VIII. B. 72
	<i>Štur, Lud.</i> Nauka reči slovenskej.
J. VI. 99; PETRIK. III. 457 & R. V. 259.	

- 102
Brünn, 1849. VIII. B. 31
Elsner, Joh. Th. Katechismus to gest Hlawnj prawdy učenj křest'anského ewangelického podle katechismu Berlínského J. Th. Elsnera nowě vzdělaný. — (Editor: *Nagy, Sámuel*).
8°. 176 l.
(J. V. 801).²⁹⁾
- 103
Prag, 1850. VIII. B. 79
Tomiček, J. Sl. Česká mluvnice nově vzdělaná.
8°. 256 l.
- 104
Prag, 1855. VIII. B. 75
Čížek, Jiří. Kázání slawnostní ke cti narozenin Cisaře Pána *Františka Josefa I.*
8°. 14 l.
- 105
Schemnitz, (1860). VIII. B. 77
Sokol. I (1860). — Redactor: *Dobšinsky, Pavel.*
R. V. 122.
- 106
Prag, 1860—63. VIII. B. 81
Slovník Naučný. (Rieger) I—III (A-Chyžice).
- 107
Berlin, 1862. VIII. B. 85
Borbis, Jan R. Srdečné slowa na čase k slowenským rodákóm.
R. I. 170.
- 108
Wien, 1862. VIII. B. 84
Hurban, J. M. & Leška, Jan. Oswědčení Ewangeliků nezměneného augspurského wyznání.
R. II. 158 (No 18). Cf. III. 352/3.

²⁹⁾ Ezt a kiadást nem ismeri. — Diese Ausgabe ist ihm unbekannt.

IV. Rész

A hallei magyar könyvtár irodalmának könyvészeti jegyzéke

1. fejezet. Kéziratok

- a) A könyvtár alapítójának, Cassai Michaelis Györgynek
élete és halála

Teil IV

Bibliographie des Schrifttums über die Ungarische Bibliothek in Halle

Kapitel 1. Handschriften

- a) Der Stifter der Ungarischen Bibliothek in Wittenberg:
Georg Michaelis Cassai

- 1 *Fragmenta manuscripta et personalia Georgii M. Cassai*, 1687—1713.
= MS. 8. — ff. 279. — Lat. et germ. — 2° (4°).
- 2 *Epistolarum Georgii M. Cassai*, Fasciculus I. Ann. 1670—1700.
= MS. 9. — ff. 369. — Lat. et germ. — 2° (4°).
- 3 *Epistolarum Georgii M. Cassai*, Fasciculus II. Ann. 1701—17.
= MS. 10. — ff. 444. — Lat. et germ. — 2° (4°).
- 4 *Epistolarum Georgii M. Cassai*, Fasciculus III. Ann. 1718—25.
= MS. 11. — ff. 429. — Lat. et germ. — 2° (4°).
- 5 *Manuscripta varia*.
= MS. 28a. — ff. 37. Lat. 2°.
- 6 *De vita et morte Georgii M. Cassai*. Dat. 12. Cal. Nov. 1725.
= In: MS. 8, f. 211. — 4°. — Lat.
- 7 *Vita Georgii M. Cassai* (in fine desunt non pauca).
= In: MS. 8, ff. 212—3. — 2°. — Lat.
- 8 *Georgii Lepossay* Hodossiensis carmen chronogrammaticum in obitum *Georgii Michaelis (Cassai)*, an. 1725.
= In: MS. 8, f. 210. — 4. — Lat. (cf. *Bartolomaeides*, p. 219).

- 9 *Den Stifter des Cassaischen Stipendiums betreffend.*
= In: *MS. H. 28e*, f. 2. — 2°. — Germ.
- b) Cassai végrendelete. — Das Testament von Vassai.
- 10 *Georgii M. Cassai Testamentum*, d. 10. Aug. 1724.
= In: *Manuscriptorum Michaelis Rotaridis* Volumen I. in folio = *MS. 31*, ff. 500–3. — Copia lat. — cf. *MS. 26a*.
- 11 *Ultima voluntas Magistri Georgii M. Cassai Hungari Ordinis Philosophorum ad Albim Assessoris.* — D. 10. Aug. 1724.
= In: *Copiae documentorum ad stipendia Hungarica Wittenbergica ...* = *MS. H. 28e*, ff. 2–4. — 2°. — Copia lat.
- 12 *G. Michaelis (Cassai): Deutsches Testament. An. 1724.*
= *MS. H. 28g*, ff. 4. — 4°. — Germ.
Közzétette (Veröffentlicht von) *Fitz, Joseph: Georg Michaelis Cassai und seine Bibliothek.* — In: *Aus den Forschungsarbeiten der Mitglieder des Ungarischen Instituts und des Collegium Hungaricum in Berlin.* Berlin und Leipzig 1927, 133–5.
- 13 *Cassay (!) György (!) Mihály witterbergi alapítvány.* (Die Stiftung von Cassai.)
= In: *Góbi, Imre: Elenchus Archivi Generalis Ecclesiae Ev. Aug. Conf. in Hungaria.* Volumen II: *Manuscripta.* Budapest 1915. V. 43. — 4°. — Lat.
- 14 *Cassay (!) Mihály végrendelete, illetőleg alapító levele.* (Das Testament von Cassai, bzw. seine Stiftung.)
= In: *Góbi, Imre: Elenchus Archivi ...* Vol. II, V. 50. — 4°.
- 15 *Testamentum Cassaianum renovatum.* D. Wittenbergae, 24. XII. 1744.
= In: *Testamentum Cassaianum renovatum et Temlianum* = *MS. H. 28b*, ff. 4–26. — 4°. — Copia germ.
- 16 *Litterae protoconsistorii in negotio testamenti Cassaiani renovati ejusdemque confirmandi.* — D. Dresdae, 19. II. 1745.
= In: *Testamentum Cassaianum renovatum ...* = *MS. H. 28b*, ff. 1–3. — 4°. — Copia germ.
- 17 *Confirmatio testamenti Cassaiani per protoconsistorium facta.* — D. Dresdae, 19. II. 1745.
= In: *Testamentum Cassaianum renovatum ...* = *MS. H. 28b*, ff. 27–8. — 4°. — Copia germ.
- c) A Hallei Magyar Könyvtár. — Über die Ungarische Bibliothek, Halle-Wittenberg.
- 18 *De stipendio Cassaiano et de Bibliotheca Hungarica*, ann. 1725–96.
= In: *Fragmenta manuscripta et personalia G. M. Cassai* = *MS. 8*, ff. 217–23. — 2° (4°). — Lat. et germ. — Cf. *BARTHOLOMAEIDES*, p. 263. ✓

- 19 *Epistola Michaelis, Stephani, Dorotheae, Judithae Cassai ad Magistratum Wittenberg. hereditatem G. M. Cassai adire cupiens.* — D. Zdanii, 8. IV. 1726. Cui accedit: Testimonium jud. et ju. Zdanensium eodem momento. — D. 2. II. 1726.
= In: *Fragmenta manuscripta et personalia G. M. Cassai* = *MS. 8*, ff. 214—6. — 2°. — Lat.
- 20 *Dissertationum Theolog. Volumen I.*
= In: *MS. 8*, f. 223. — 2°. — Lat. — Fragmentum ut videtur catalogi Bibliothecae Cassaiana.
- 21 *Incrementa Bibliothecae a ... M. Georgio M. Cassai in usus civium Hungarorum Wittebergae studiorum caussa (sic!) commeanium tabulis ultimae voluntatis designatae. Ab anno 1726 (usque ad annum 1900). Cui accedit Series Bibliothecariorum ab an. 1726.*
= *MS. I.* — ff. 213—4. — 4°. — Lat. germ. et hung.
- 22 *Copiae documentorum ad stipendia Hungarica et historiam Bibliothecae Wittenbergensem. Epistolae variorum ad varios in negotio Bibliothecae Hungaricae. Ann. 1726—1871.*
= *MS. H. 28e.* — ff. 106—7. — 2°. — Lat. et germ.
- 23 *Catalogus Bibliothecae Hungaricae a b. memoriae Viro, Dn. M. Georgio Michaelis Cassai Steiensi Hungaro, Facultatis Philosophicae an Academia Vittebergensi Adscripto, relictæ (cca 1741).*
= *Anh. A. 26* jelzet alatt a wittenbergi egyetemi levéltárban tallálható Halleban. — ff. 28. — 4° (2°). — Lat. — Aktenstück im Wittenberger Universitätsarchiv in Halle unter Anh. A. 26.
- 24 *Rationes fisci Cassaiani redactae in ordinem A. O. S. 1755 a Joh. Cherny Bibliothecario. Ann. 1746—63. 1799—1804.*
= *MS. H. 28c.* — pp. 21—4. — 4° (2°). — Copia ex an. 1804.
- 25 *Rationes fisci Hungarici. Ann. 1746—54, 1830—48. 1858—62. 1867—71.*
= *MS. H. 28d.* — ff. 9—62. — 2°. — Lat. et germ.
- 26 *Catalogus Bibliothecae Nationis Hung. Halensis manibus diversis congestus.*
= In: *Epistolae ...* = *MS. H. 28f*, ff. 14—44. — 4°.
- 27 *Inventarium rerum Ill. atque Ampliss. L. B. Alex. de Reva confectum A. O. S. 1755, die 19. Nov.*
= In: *Epistolae, catalogus ...* = *MS. H. 28f*, ff. 57—65. — 4°.
- 28 *Catalogus librorum, dissertationum, & manuscriptorum variorum ad rem Ungaricam praecipue facientium ex Bibliotheca, quae Vitebergae est, Hungarorum congestus ab Adamo Latsny Turotzensi. Vitebergae Saxonum d. 15. Nov. an. 1755.*
Az eredeti példány eltűnt. Jelenleg csak másolata található meg a Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárában *Cod. Quart. lat. 16* jelzet alatt. V. ö. PÁLFI: Jelentés ...

Budapest, 1943. 20. — Das Original ist verschollen. Heute besitzen wir nur eine Abschrift dessen in der Ung. Nationalbibliothek in Budapest unter Cod. Quart. lat. 16. — Siehe: PÁLFI: Bericht ... Budapest 1943. S. 44.

- 29 *Catalogus manuscriptorum variorum a b. Rotaride collectorum.*
= MS. 2. — pp. 44. — 4°.
Ez a kéziratkatalógus a 28. sorszám alatti példány 134—65. oldalainak a másolata, melyet OBÁL Béla készített és adományozott a hallei Magyar Könyvtárnak 1909-ben. *Rotarides* kéziratának részletes jegyzéke. — Dieser Katalog ist eine Abschrift aus dem Budapester Exemplar pp. 134—65 von Béla OBÁL 1909. Ausführliches Verzeichnis der HSS. des ROTARIDES, als Ergänzung des Schuleckschen Katalogs.
- 30 *Numismata et alia pretiosa, quae in Bibliotheca Hungarorum reperiuntur. A. O. S. 1756 consignata.*
= MS. 3. — ff. 19 + pp. 83. — 8°.
Folytatólagosan egészen 1803-ig. — Mit Nächträgen bis 1803.
- 31 *Schroeckh, Joh. Matthias.* Verzeichnis der Manuscripte des *Rotarides*. Wittenberg 1786.
= ad MS. 2. — ff. 4. — 4°.
Lásd: Acta, die Rechnung der Michaelisschen Bibliothecariorum betr. Ao. 1742. Tit. I. No. 11, vol. 9 a hallei egyetemi levéltárban. 1909-ben OBÁL Béla fotókópiát készített róla s arról másolta le REINHOLD Henrik. Az eredeti példány időközben elkallódott. — Siehe: Acta, die Rechnung der Michaelisschen Bibliothecariorum betr. Ao. 1742. Tit. I. No. 11. vol. 9 im Universitätsarchiv zu Halle. Photokopiert von B. OBÁL 1909, danach abgeschrieben von H. REINHOLD. Das Original ist beim Umräumen im Sekretariat verlegt.
- 32 *Schuleck, Caspar.* Auspiciis ... collatorum stipendii Cassaiani; ... Bibliothecae Nationis Hungaricae quae Vitebergae est consilio Bibliothecarum (!) et b. Conditoris ejus M. *Georgii Michaelis Cassai* accuratius ac olim accomodata. Suas et aliorum circa eandem e pulveribus erigendam, atque ad series scientiarum, alphabeti et signorum numericorum digerendam ... posteritati Pannoniae gratia mente obtulit Caspar Schuleck, Philos. Doct. AA. LL. M. evocatus Ecclesiae patriae Taxoviensis Diaconus. Voluminibus duobus, Priors praefationem, indices alphabeticum et numericorum, et Catalogi librorum realis partem primam, Posterius Catalogi librorum realis partem alteram, et Catalogum Manuscriptorum complectitur. Vitebergae 1813.
= MS. 4. Vol. 1.: pp. XXIX + 150 + 42 + ff. 5 + pp. 418, vol. 2: pp. 419—1134. — 2°.
A könyvtár története szempontjából különösen figyelemre méltó Schuleck német nyelvű bevezetése. — Für die Geschichte der Bibliothek ist besonders die Einleitung zu diesem Katalog zu beachten. — Cf. BARTHOLOMAEIDES, MEM. UNG. p. 307.
- 33 *Catalogus manuscriptorum Rotaridesianorum et Cassaianorum epistolarumque variarum.*
= MS. 5. — ff. 14. — 4°.

Eredeti példánya a pozsonyi liceumi könyvtárban található *Fasc. 676 no. 42* jelzet alatt. Ezt a másolatot OBÁL Béla készítette és ajándékozta könyvtárunknak 1909-ben. Önálló értéke nincs, mert teljesen SCHULECK leírását adja. — Das Original befindet sich in der Lyceal-Bibliothek zu Pozsony (Pressburg) unter Fasc. 676, No. 42. Unsere Abschrift wurde 1909 von B. OBÁL angefertigt und der Ungarischen Bibliothek geschenkt. Sie besitzt keinen selbständigen Wert, da sie Schulecks Handschriftenbeschreibungen wörtlich — nur in abweichender Reihenfolge — wiedergibt.

- 34 *Acta* der Professoren der Wittenberger Stiftung zu Halle, die Ungarische National-Bibliothek.
= *Tit. II. No. 13. Vol. 1.* — 2°. (Az egyetem titkári hivatalában. — Im Sekretariat der Universität in Halle.)
Tartalma: Jelentés a M. K. revíziójáról (1823 után), 1844 és 1854-ből. — Levélváltás az eőrások (GRUBER: 1849-ig; GERLACH: 1850—60), a mindenkori kustosok és az egyetemi hatóságok között a magyar könyvtárörök kinevezésére és kötelességeire vonatkozólag. — Darin: Drei Berichte über die Revision der Ungarischen Bibliothek (nach 1823), 1844, 1854. Briefwechsel zwischen den Ephoren (GRUBER bis 1849; GERLACH: 1850—60) und den jeweiligen Kustoden einerseits, der Universitätsbehörde andererseits, über Anstellung und Verpflichtung der ungarischen Kustoden.
- 35 *Testimonium* bibliothecariorum *Henrici Gamauf* et *A. G. Loiko* de rebus variis ex *Bibl. Hung. Halensi redditis*. — D. Halae, 8. I. 1830 et 16. VI. 1832.
= In: *Epistolae, ... MS. H. 28f, f. 1.* — 2°. — Germ.
- 36 *Szlopowszky, Georgius*. *Miscellanea praesertim ex manuscriptis Michaelis Rotaridis*. *Halis Sax, anno 1835*.
= In: *Epistolae. ... = MS. H. 28f, ff. 45—50.* — 4°.
SCHULECK saját katalógusához írt előszavának töredéke. — Fragment der Einleitung von SCHULECK, die er zu seinem eigenen Katalog verfaßt hat.
- 37 *Verzeichnis*, Vollständiges — aller Defekte der ungarischen Bibliothek 1846.
= Az egyetem titkári hivatalának aktái között. — Bei den Akten im Sekretariat der Univ. Halle, — f. 2, XI p. — 2°.
- 38 *Catalog* der ungarischen National-Bibliothek. Halle 1860 (61 sqq).
= *MS. H. 6.* — pp. 245. — 2°.
1860/61 telén készült. Szerzői: TORKOS László (I. kustos), RAPHANIDES, Sámuel (II. kustos), HORVÁTH Sándor, PETZ Imre, RAAB Károly, THEBUSZ János, VOTISKY Károly és ZSILINSZKY Mihály. — A könyvtár ma is használatban lévő helyrajzi katalógusa. A huszas évek óta minden újonnan beszerzett könyvet a VIII. A. csoportba soroznak be. Verfasst im Winter 1860/61 von den 8 ungarischen Studierenden der Theologie: L. TORKOS (I. Kustos), Samuel RAPHANIDES (II. Kustos), Alex. HORVATH, I. PETZ, K. RAAB, J. THEBUSZ, K. VOTISKY und M. ZSILINSZKY. — Noch heute gültiger Standortskatalog. Seit den zwanziger Jahren werden die hinzukommenden Bücher nur zu der Abt. VIII. A. gestellt.

- 39 *Stiftung*, Königl. vereinigte Friedrichs-Univ. Halle-Wittenb. Professoren Wittenb. — Acta betreff. die Ungarische Nationalbibliothek.
= *Tít. II. No. 13.* Vol. (2). — 2°. — A hallei egyetem titkári hivatalában. — Im Sekretariat der Universität Halle.
Tartalma: Levelek mint III, 34-ben. (Efórusok: GERLACH: 1860, ROSENBERGER: 1861—89, KNOBLAUCH: 1890—93, FITTING: 1894—1901, KONRAD: 1902—05, HAUPT: 1906—10, LINDNER: 1910—13, ROBERT: 1914.) — Itt található azok az akták is, amelyek a M. K.-nak az Egyetemi Könyvtár fennhatósága alá helyezésére vonatkoznak.
Darin: Briefwechsel wie oben unter III, 34. — Ephoren wie im ungarischen Text. — Akten betreff. der Übernahme der Ungarischen Bibliothek in die Verwaltung der Universitäts-Bibliothek Halle.
- 40 *Accessions-Journal* der Ungarischen Nationalbibliothek (in Halle) 1877—1881.
= *MS. H. 1a.* — pp. 44 (16—44 vac.). — 4°.
Csak a Magyar Tudományos Akadémia ajándékkönyveinek bejegyzésére. — Nur für Geschenke der Ungarischen Akademie der Wissenschaften in Gebrauch.
- 41 *Szlávik, Mátyás.* Verzeichnis nebst Beschreibungen der ungarischen Handschriften. PROT. EGYHÁZI ÉS ISK. LAP, 1882, 525—9 szerint ezt a jegyzéket SZLÁVIK 1882-ben HAAN Lajos békéscsabai lelkésznek küldte el. REINHOLD szerint 1911-ben BALLAGI Aladár tulajdonában volt. Közlebbi adataink nincsenek róla.
Nach „PROTESTÁNS EGYHÁZI ES ISKOLAI LAP“, 1882, 525—9 hat SZLÁVIK dieses Verzeichnis 1882 an L. HAAN, Pastor in Békéscsaba geschickt. Es soll sich (nach einer Notiz von REINHOLD) 1911 bei Prof. A. BALLAGI in Budapest befunden haben. Weitere Angaben fehlen uns heute.
- 42 *Szlávik, Mátyás.* Verzeichnis der in der Ungarischen Nationalbibliothek Abtheilung VII vorhandenen Manuscripte.
= *MS. 7.* pp. 7 + 1. — 2°.
Ez a jegyzék SZLÁVIK fenti (c. 41) katalógusának hibás kivonata. — Vermutlich ein von einem Kanzleibeamten angefertigter fehlerhafter Auszug aus dem oben (c. 41) angeführten Verzeichnis von SZLÁVIK.
- 43 *Accessionen.* 1901 sqq. Ungarische Nationalbibliothek (in Halle).
= *MS. H. 1b.* — pp. 200. — 4°.
Ma is használatban van. — Noch heute laufendes Acc.-Journal.
- 44 *Zeitschriften* und Sammelwerke der Ungarischen Nationalbibliothek. A hallei magyar könyvtár folyóiratai és gyűjteményei ... 1901 sqq.
= *MS. H. 6a.* — pp. 20 (16—20 vac.). — 2°. — Germ. et hung.
Csekély értékű. Csak a helyrajzi számot tartalmazza könyvcímek nélkül. — Nicht beachtenswert.
- 45 *Catalogus* manuscriptorum Bibliothecae Hung. Halensis, olim Vitebergensis a *Georgio M. Cassai* ordinis phil. in Acad. Viteb. adjuncto fundatae a. 1725 compo-

situs a. 1911 (a *Heinrico Reinholdo* doct. phil. bibliothecario Bibl. Acad. Halensis et custode primo Bibl. Hung. Halensis).

= *MS. H. 7a.* — pp. XII (X—XII. vac.) + ff. 105 (f. 105 et ff. maxima parte vac.) — 2°. — Germ.

Ennek a katalógusnak a másolata megvan a Berlieni Magyar Intézetben is. Különösen fontos REINHOLD német nyelvű előszava, amelyben a kéziratgyűjtemény sorsáról és saját munkájáról tudósít.

Eine Abschrift dieses Katalogs findet sich auch in dem Ungarischen Institut, Berlin. Besonders wichtig ist die Einleitung REINHOLDS zu seinem Verzeichnis, in der er die Geschichte der Handschriftensammlung und seine Arbeit schildert.

- 46 *Akten* betr. die Ungarische Nationalbibliothek. Königl. vereinigte Friedrichs-Universität Halle-Wittenberg. Professoren Wittenberger Stiftung.
= *Abt. II. No. 13* Vol. (3). — 2°. (A titkári hivatalban. — Im Sekretariat der Universität.)

Tartalma: Levélváltás mint c. 34. 39-ben. — (Efórusok: ROBERT: 1915—21, STRAUCH: 1922—33, KERN: 1933—36. KLOSTERMANN ab 1937.) — Ebben található azok az iratok is, amelyek a M. K. egy részének a Berlieni Magy. Intézetbe vitelére vonatkoznak.

Darin: Briefwechsel wie oben unter c. 34. 39. — Ephoren wie im ungarischen Text. — Schriftwechsel über die Verhandlungen betr. die Abgabe eines Teiles der Ungarischen Bibliothek an das Ungarische Institut in Berlin.

- 47 *Reinhold, Heinrich.* Über den Zustand und die Verwaltung der Ungarischen Bibliothek. (Halle) 1915.

= *MS. H. 7g.* — pp. 10. — 8°. — Germ.

Amikor a Magyar Könyvtár kezelését az egyetemi könyvtár vette át, REINHOLD HENRIK lett annak első kustosa 1900-ban. Ebben a kéziratot jegyzetében rövid áttekintést és értékelést nyújt az eddig meglévő katalógusokról és tudósít az általa végzett munkáról 1915 áprilisáig. Különösen a kéziratok rendezésére tér ki részletesebben és az új könyvek felvételzési módját is megadja. A jövőre vonatkozólag pedig elgondolásait rögzíti a könyvtár katalógusának kinyomtatására vonatkozólag. —

Als die Ungarische Bibliothek in die Verwaltung der Universitätsbibliothek Halle kam, wurde REINHOLD vom 1. Dez. 1900 an als I. Kustos ihr verdienstvoller Bearbeiter. Hier gibt er eine kurze Übersicht und Wertung der bisher vorhandenen Kataloge und einen Rückblick auf die von ihm bis April 1915 geleistete Arbeit in bezug auf Neukatalogisierung der Bestände, besonders der Handschriften, legt den Geschäftsgang bei Eintragungen neuer Bücher fest und erteilt im Ausblick auf die Zukunft Anweisungen für die eventuelle Drucklegung eines Katalogs der Bücher (ältere Hungarica) und der Handschriften.

- 48 *Goutta, Guido Edler von.* Erste Auskunft über die Ungarische Nationalbibliothek in der Universitätsbibliothek Halle, z. T. im Ungarischen Institut der Universität Berlin (sic!). — Halle: Universitätsbibliothek. 1939. 6. 4°. — (Maschinenschrift). — Nur in 2 Ex. — Gépírást, csak 2 példányban.

A Magyar Könyvtár egykori első kustosa utasításokat ad utódának a könyvtár

- kezelésére vonatkozólag. — Der ehemalige I. Kustos der Ungarischen Bibliothek gibt seinem Nachfolger eine kurze Anleitung zur Verwaltung und macht ihn mit dem dazu nötigen Handapparat bekannt.
- 49 *Nagy, Gyula*. A kétszázéves Hallei Magyar Könyvtár. Előadás a Magyar Rádióban 1941 novemberében. 3 gépirásos ivoldal. A szerző tulajdonában. — Die 200jährige Ungarische Bibliothek in Halle. Ein Vortrag, gehalten im Ungarischen Rundfunk 1941. 3 Seiten in Maschinenschrift. Im Besitz des Verfassers.
- 50 *Nagy, Gyula*. A Hallei Magyar Könyvtár történetének és mai helyzetének rövid ismertetése. Előadás a Luther Egyetem Hittudományi Karának professzori testülete és az Egyetemi Könyvtár vezetősége előtt Halleban, 1943. júl. 17-én. 4 és fél gépirásos ivoldal. A kézirat magyar fordításban a szerző tulajdonában. — Eine kurze geschichtliche Übersicht über die Ungarische Bibliothek in Halle. Vortrag, gehalten in Halle, 1943. 4½ Seiten in Maschinenschrift. Im Besitz des Verfassers.
- 51 *Nagy, Gyula*. Jelentés a Magyar és Délkeleteurpai Egyházismereti Kutatóállomás működéséről a Halle-wittenbergi Luther Márton Egyetem Evangélikus Hittudományi Karán, az 1942. és 1943. esztendőben. Cca 15–20 gépirásos ivoldal. Az Evangélikus Teológiai Akadémia levéltárában. Bericht über die Tätigkeit der Forschungsstelle für Kirchenkunde ... an der Theologischen Fakultät der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. Von 1942–43. Cca 15–20 Seiten in Maschinenschrift. Unter den Akten der Ev. Theol. Akademie in Budapest.

2. fejezet Nyomtatványok

Kapitel 2. Druckschriften

- 1 *Kirchmaier, Georg Wilhelm*. Programma physicomedicum de salubritate aeris Witteberg. academiae nomine 1725 a Kirchmaiero scriptum in funus *Georg. Michaelis Cassai* Pannonii idq. in honorem studiosae iuventutis Pannonicae usuris legati quinque millium nummorum uncialium cum Bibliotheca perpetuo fruētis utentis ad verbum hic adiectum.
= *Kirchmaier*: Disquisitio historica de D. Martini Lutheri oris et vultus habitu heroico ... Wittebergae 1750. pp. 262–7. — 8°.
Tárgya: CASSAI élete és alapítványa. — Über CASSAIS Leben und Stiftung.
- 2 *Klein, Joh. Samuel*. Nachrichten von den Lebensumständen und Schriften evangelischer Prediger in allen Gemeinden des Königreichs Ungarn. Leipzig u. Ofen 1789. 8°. Több nyomtatott és kéziratot művet ismertet. — Mehrere in Wittenberg (damals) befindliche Drucke und Handschriften werden von ihm beschrieben.
- 3 *Bartholomaeides, J. L.* Memoriae Ungarorum, qui in alma condam Universitate Vitebergensi a tribus proximis seculis studia in ludis patriis coepta confirmarunt ... Pesthini 1817.

- 4 *Schmal, Andreas*. Adversaria ad illustrandam historiam ecclesiasticam evangelico-hungaricam pertinentia ... A. 1765. Pestini: Osterlamm 1863. pp. 1-361. 8°.
= Monumenta evangelicorum. 2, (1).
- 5 *Majláth, Béla*. Adalékok Szabó Károly: „Régi Magyar Könyvtárhoz“. — (Nachträge zu der „Altungarischen Bibliothek“ von K. Szabó.)
= Magyar Könyvszemle. 1881. 240-2.
- 6 *Szlávik, Mátyás*. A halle-wittenbergi „Bibliotheca Hungarica“ rövid ismertetése. — (Kurze Auskunft über die „Bibliotheca Hungarica“, Halle-Wittenberg.)
= Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. 1882. 525-29.
- 7 *Révész, Kálmán*. A hallei magyar könyvtár. — (Die Ungarische Bibliothek in Halle.)
= Magyar Könyvszemle. 1886. 259-68 &
Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. 1886. 1301-5.
Az általa ismert 47 régi magyar könyv jegyzéke bibliográfiai jegyzetekkel, valamint tervei a régi könyvek Budapestre szállítására vonatkozólag.
Ein Verzeichnis der ihm bekannten 47 altungarischen Werke aus der Bibliothek nebst bibliographischen Notizen sowie ein Vorschlag betreffs Überführung der alten Bücher nach Budapest.
- 8 *Stromp, László*. A hallei magyar könyvtár. (Némi illusztrációul Révész Kálmán barátom hasonló című cikkéhez s az abban foglalt indítványhoz.) — (Die Ungarische Bibliothek in Halle.)
= Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. 1886. 1402-4.
- 9 *Szlávik, Mátyás*. A hallei magyar könyvtár. — (Die Ungarische Bibliothek in Halle.)
= Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. 1886. 1432-5.
Válasz a Révész fölvetette tervekre és tájékoztatás a könyv- és kéziratár állásáról.
Die beiden letzten Aufsätze enthalten Reflexionen über REVÉSZ' Artikel, sowie Auskünfte über den Stand der Bücher- und Handschriftensammlung.
- 10 *Szinnyci, József*. Magyar írók élete és munkái. I-XIV. k. 1891-1914. Budapest. 8°. (Leben und Werke ungarischer Schriftsteller.)
- 11 *Gyalui, Farkas*. A hallei magyar könyvtár. — (Die Ungarische Bibliothek in Halle.)
= Gyalui: Külföldi közkönyvtárakról. Tanulmány ... Köt. 1. 1900. 74-77.
A hallei egyetemi könyvtár ismertetése után szól a Magyar Könyvtár kedvezőtlen elhelyezéséről, a magyar evangélikus egyháznak és a Nemzeti Könyvtárnak a könyvek hazahozatala körül kifejtett fáradozásairól. — Anschließend an eine Betrachtung über die Universitätsbibliothek in Halle wird die ungünstige Unterbringung der Ungarischen Bibliothek geschildert. Ferner werden die Bemühungen der Ung. Evang. Kirche und der Nationalbibliothek in Budapest, die Ungarische Bibliothek nach Budapest zu überführen, dargestellt.
- 12 *Gerhard, Karl*. Die Ungarische Nationalbibliothek der Universität Halle-Wittenberg.

= Beiträge zur Bücherkunde und Philologie, August Wilmanns zum 25. März 1903 gewidmet. Leipzig: Harrassowitz 1903. 141–58.

A wittenbergi irattár anyagának felhasználásával tudósít: 1) a könyvtár alapításáról és az alapítónak, Cassai M. Györgynek az életéről. 2) A magyar könyvtárörök működéséről Wittenbergben és Halleban, 3) Hogyan került a M. K. az egyetemi könyvtár fennhatósága alá.

Auf Grund der Wittenberger Aktenstücke schildert er: 1. Stiftungsgeschichte der Bibliothek und kurz den Lebenslauf des Stifters G. M. CASSAI. 2. Verwaltung der Bibliothek durch die ungarischen Kustoden in Wittenberg und Halle. 3. Überführung der Ungarischen Bibliothek in die Verwaltung der Universitätsbibliothek zu Halle.

- 13 *Schrödl, József.* Rotarides Mihály kézirtaiból. (Manuscripta Mich. Rotarides ex Bibliotheca Hungarica Halensi Saxonum (Wittebergensi). Vol. II. et. Vol. VI. Eredeti kéziratok gyűjteménye. (Sammlung originaler Handschriften.)
= Magyar Protestáns Egyháztörténeti Adattár. III. évf. (Jg.) 1904. 135–64. 28 drb (Stück).
- 14 *Kováts, László.* A hallei régi magyar könyvtár katalógusa. — (Der Katalog der alten ungarischen Bibliothek in Halle.)
= Magyar Könyvszemle. Új folyam. XIII. köt. 1905. 89–90.
A Széchenyi Könyvtár tulajdonában lévő Látsny féle katalógusmásolat ismertetése. Kurzer Bericht über den Katalog von LATSNY auf Grund der Abschrift desselben in der Széchenyi-Bibliothek in Budapest, im besonderen über die in ihm verzeichneten und zum Teil verschollenen Handschriften des M. ROTARIDES.
- 15 *Obál, Béla.* Hungarica Vitebergensia. Libri unici ex Bibliotheca Nationis Hungaricae Universitatis Halensis cum Vitebergensi consociatae. Phototypice describendos curavit edititque Béla Obál, Prof. Eperies. — Halis Saxonum 1909: Wischan & Burkhardt. 43. 1 tab. 8°.
- 16 *Raffay, Sándor.* A hallei magyar könyvtár. — (Die Ungarische Bibliothek in Halle.)
= Theológiai Szaklap. XI. 1913. 244–61.
A M. K. könyvkatalógusának kiadására vonatkozó javaslatok. — Vorschläge über die Drucklegung eines Bücherkatalogs der Bibliothek.
- 17 *Reinhold, Heinrich.* Die Handschriftensammlung der Ungarischen Nationalbibliothek zu Halle.
= Zentralblatt für Bibliothekswesen. Jg. 30. 1913. 490–99.
Beszámoló a M. K. kézirtainak rendezéséről és katalogizálásáról, a régebbi kéziratjegyzékek történetéről és új kéziratkatalógusának rövid kivonata.
Bericht über Sichtung, Ordnung und Neukatalogisierung der Handschriften der Bibliothek. Nach der Geschichte der früheren Handschriftenverzeichnisse wird ein knapper Auszug aus seinem neuen Handschriften-Katalog von 1911 gegeben.
- 18 *Raffay, Sándor.* A hallei egyetemi könyvtárral kapcsolatos magyar könyvtár. — (Die mit der Hallenser Universitätsbibliothek verbundene Ungarische Bibliothek.)
= Múzeumi és Könyvtári Ertesítő. VII. 1914. 54–59.

- Vázolja röviden a könyvtár keletkezését, közli CASSAI végrendeletének az alapításra vonatkozó részét a későbbi fejlődést. Majd szól a könyvtárrendezés munkálatairól és ismerteti javaslatait a kézirat- és hungarica-katalógus kiadására vonatkozólag. — In knapper Weise werden die Entstehung der Bibliothek, der sich auf die Stiftung derselben beziehende Teil aus dem Testament von CASSAI und ihre spätere Entwicklung behandelt. RAFFAY schildert auch die Katalogisierungsarbeiten einschließlich REINHOLD und gibt seine Vorschläge betreffs einer Veröffentlichung des Handschriften- und Hungaricakatalogs bekannt.
- 19 *Gragger, Robert.* Egy magyar tudós sorsa. Rotarides Mihály.
= Emlékkönyv Dr. Gróf. Klébelsberg Kuno negyedszázados kultúrpolitikai működésének emlékére. Születésének 50. évfordulóján. 1925, 437—52.
ROTARIDES életrajza kéziratgyűjteménye alapján. A könyvtárról csak néhány szó esik. — Lebenslauf von ROTARIDES auf Grund seiner Handschriftensammlung. Die Bibliothek selbst wird nur nebenbei erwähnt.
- 20 *Fitz, József.* Georg Michaelis Cassai und seine Bibliothek.
= Aus den Forschungsarbeiten der Mitglieder des Ungarischen Instituts und des Collegium Hungaricum in Berlin. — Berlin u. Leipzig 1927. 122—45.
CASSAI életrajza, a M. K. keletkezése, CASSAI német alapító levelének teljes szövege (MS. H. 28g.). A könyvtár állagai: Alkalmi iratok, exuláns-irodalom, vitebergensia és hungarica. A könyvtár további fejlődése 1927-ig, veszteségek, könyvtárrendezési munkálatok és a könyvtár egy részének Berlinbe szállítása. Függeléként 3 régi magyar könyv.
Vorgeschichte der Ungarischen Bibliothek mit CASSAIS Lebensgeschichte und dem vollen Text seines deutschen Testaments (MS. H. 28g.). Die Bestandteile der Bibliothek: Gelegenheitsschriften, Exulantenliteratur, Vitebergensia und die Hungarica, einschliesslich Provenienzfragen. — Weitere Entwicklung der Bibliothek bis 1927, die Verluste, die inzwischen eintraten, Katalogisierungsarbeiten und die Zerteilung der Bibliothek. Im Anhang 3 altungarische Drucke.
- 21 *Farkas, Gyula.* Die Pflege der deutsch-ungarischen wissenschaftlichen Beziehungen in Deutschland.
= Geistige Arbeit. Zeitung aus der wissenschaftlichen Welt. Auslandsnummer. 20. Nov. 1937.
A M. K.-ban látja a szerző a német-magyar intézetek előképét. A könyvtárat kulturtörténeti szempontból méltatja és kiemeli annak kulturális jelentőségét a két nemzet közötti tudományos kapcsolatok szempontjából. — Die Tatsache, daß G. M. CASSAI den ungarischen Studenten in Wittenberg seine reichhaltige Bibliothek testamentarisch vermachte — der Verfasser sieht in dieser Bibliothek gleichsam das erste Vorbild eines deutsch-ungarischen Instituts vor zwei Jahrhunderten — wird hier vom kulturhistorischen Gesichtspunkt gewertet und die kulturfördernde Bedeutung dieser Bibliothek für die wissenschaftlichen Beziehungen zwischen den beiden Nationen unterstrichen.
- 22 *Rózsai, Tivadar.* 75 Jahre Ungar-Verein, Halle-Wittenberg, 1863/1938. (Halle 1938: Ostdeutsche Druckerei u. Verl. Anst.) 36. 8°.

- A 8–12-ig terjedő oldalakon röviden szól az alapítóról, az alapítványról és a könyvtár hányatott sorsáról. — Ein Abschnitt von 4 Seiten — 8–12 — bringt in Kürze etwas über den Stifter, die Stiftung und die durch die geschichtlichen Ereignisse bedingten wechselvollen Schicksale der Bibliothek.
- 23 *Bucsay, Mihály.* Halle — die zweite Heimat.
= Mitteldeutsche Nationalzeitung vom 5. Febr. 1939. (Nr. 35.)
Rövid utalás a könyvtárra. — Enthält einen kurzen Hinweis auf die Bibliothek.
- 24 *Keller, Horst.* Kleinodien des südosteuropäischen Schrifttums. Besuch in der Ungarn-Bibliothek der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg.
= Hallische Nachrichten. 1939 vom 12. Aug. Nr. 187. S. 5.
Megemlíti a könyvtár keletkezését és bővebben szól néhány értékesebb könyvről. — Die Entstehungsgeschichte der Bibliothek wird kurz gestreift, einige besonders wertvolle Drucke aus ihrem reichen Bestand sind näher beschrieben.
- 25 *Bucsay, Mihály.* Die Forschungsstelle für Kirchenkunde Südosteuropas, besonders Ungarns, an der Universität Halle.
= Leipziger Vierteljahrsschrift für Südosteuropa. Jg. 4. 1940. 144–46.
A kutatóállomás létalapját és legfontosabb feladatát a M. K. gondozását jelöli meg. — Nach einem kurzen Rückblick auf die Beziehungen ungarischer Studenten zu den Universitäten Wittenberg und Halle seit der Reformationszeit, begründet BUCSAY die Errichtung der Forschungsstelle und umreißt die von ihr zu erfüllenden Aufgaben, zu denen nicht zuletzt auch die Betreuung der Bibliothek gehört.
- 26 *Bucsay, Mihály.* Die Forschungsstelle für Kirchenkunde Südosteuropas, besonders Ungarns, an der Theologischen Fakultät der Universität Halle-Wittenberg.
= Ungarische Jahrbücher. Bd. XX. H. 3. 338–48.
A kutatóállomás létalapját és legfontosabb feladatát a M. K. képezi. Szól ebben a német nyelvű jelentésében a könyvtár fejlődéséről 1938-ig, majd 1938-tól 1940-ig, annak elhelyezéséről, könyvvállagáról és annak növeléséről, valamint könyvtárrendezési munkálatairól hivatali idejében.
Wichtigste Grundlage und Aufgabe für die Arbeit der Forschungsstelle ist die Ungarische Bibliothek. Der Verfasser spricht hier über ihre Entwicklung bis zum Jahre 1938, von 1938 bis 1940, sowie über die Unterbringung der Bibliothek und legt genau Rechenschaft ab über die Vermehrung ihrer Bestände und seine Katalogisierungsarbeiten während seiner Amtsperiode als erster Leiter dieser Forschungsstelle.
- 27 *Bucsay, Mihály.* Jelentés a Hallei Egyetemi Magyar és Délkeleturópai Egyházi Kutatóállomás Működésének Első Szakaszáról. 1938. május 15. — 1940. március 31. Budapest, 1941: Ranschburg G. könyvkereskedése. —
= A Középeurópai Protestantizmus Könyvtára. A. (Magyar és szlovák sorozat. 2. köt.) 22 I. 8°.
A 27. számú jelentés magyarul, szlovák kivonattal. — Der unter Nr. 27 angeführte Bericht ungarisch, mit einem kurzen slowakischen Auszug.

- 28 Ismertette (Besprechung von) *Harsányi, András*. In: Magyar Könyvszemle. LXV. 1941. 414—18.
- 29 *Bucsay, Mihály*. Régi magyar könyvek a hallei magyar könyvtárban. — (Altungarische Bücher der Ungarischen Nationalbibliothek in Halle a. d. Saale. Nachtrag zur älteren ungarischen Nationalbibliographie.) Budapest, 1941: Ranschburg G. 104 l. 8°.
= A Középdunai Protestantizmus Könyvtára. Magyar és tótnyelvű sorozat. Köt. 1. Részletesen tárgyalja BUCSAY könyve bevezetésében a könyvtár keletkezését és fejlődését 1940-ig, a katalogizálás előzményeit és a régi magyar anyag feltárását, valamint jegyzékének a célkitűzését és használati módját. Az első részben 631 ismert, a második részben pedig 123 eddig nem ismert régi magyar könyvet ismertet a M. K.-ból. — In der Einleitung findet sich eine gründliche und eingehende Betrachtung über Entstehung und Entwicklung der Bibliothek bis 1940, über Vorgeschichte der Katalogisierung und Publikation des altungarischen Materials sowie über die Zielsetzung und Benutzung dieses Verzeichnisses. Im ersten Teil seines Buches führt er 631 bekannte und im zweiten Teil 123 bis dahin unbekannt altungarische Bücher (zus. 754) aus der Ungarischen Bibliothek an.
- 30 Ismertette (Besprechung von) *Varjas, Béla*. In: Magyar Könyvszemle. LXV. 1941. 298—300.
- 31 Felelet (Antwort darauf von) *Bucsay*-tól. In: Magyar Könyvszemle. LXV. 1941. 423—4.
- 32 *Varjas, Béla*. Levél egy szakemberhez. Válasz Bucsaynak. — (Darauf Erwiderung von *Varjas, B.*: Brief an einen Fachmann.)
= Magyar Könyvszemle. LXVI. 1942. 93—5.
- 33 *Kramm, Heinrich*. Die Beziehungen (Wittenbergs) zu Ungarn und Siebenbürgen im Rahmen der Universitätsschriften.
= Kramm, H.: Wittenberg und das Auslandsdeutschtum im Lichte älterer Hochschulschriften. Leipzig 1941. S. 126—62. — (Sammlung bibliothekswissenschaftl. Arbeiten. H. 50. Serie 2, H. 33.)
A 139 kk oldalakon szól a szerző CASSAI alapítványáról és könyvtáráról. Megemlít néhány katalógust és a könyvállomány néhány eredeti birtokosát. — Bei dem geschichtlichen Rückblick auf die im XVI.—XVIII. Jahrh. lebhaften Beziehungen der Ungarn zu Wittenberg gedenkt der Verfasser der Stipendienfrage und spricht auch über die Stiftung des G. M. CASSAI und seine Bibliothek, mit Hinweis auf die über sie schon vorhandenen Untersuchungen. Er erwähnt einige ihrer Kataloge und knüpft daran Fragen über die Vorbesitzer ihres Bücherbestandes.
- 34 *Bucsay, Mihály*. Szemian Mihály tanulmányutja 1770—74-ben Halleban, Jénában és más hét német egyetemen, uti emlékkönyve alapján. — Michael Semians Studienaufenthalt in Halle, Jená und 7 anderen deutschen Universitätsstädten in den Jahren 1770—1774. — Budapest 1942. Balás László könyvkereskedése. 52. —

= A Középdunai Protestantizmus Könyvtára. 3. kötet. — Bibliothek des Protestantismus im mittl. Donauraum. Mit deutschem Auszug.

A 15/16. oldalakon futólag érinti a könyvtár jelentőségét is. — Auf den Seiten 15/16 wird auch die Bedeutung der Ungarischen Bibliothek in Wittenberg kurz gestreift.

- 35 *Pálffy, Miklós*. Jelentés a hallei egyetemi magyar és délkelet-európai egyházi kutatóállomás működésének második szakaszáról, 1940. április 1—1941. szeptember 30. — Bericht über den zweiten Tätigkeitsabschnitt der Forschungsstelle für Kirchenkunde ... an der Theol. Fakultät, Halle-Wittenberg, Vom 1. April 1940 bis zum 30. September 1941. — Budapest 1943. Ranschburg G. könyvkereskedése. 50. 8°.

= A Középdunai Protestantizmus Könyvtára. 4. kötet. — (Bibliothek des Protestantismus im mittleren Donauraum. Bd. 4. — Magyar és német szöveggel. — Ungarisch und deutsch.

A jelentés második főrészében részletesen tudósít a könyv- és folyóiratbeszerzésről és a könyvtár kezeléséről hivatali ideje alatt. Ismerteti katalogizáló munkáját és a könyvtárrendezés előzményeinek feltárása után részletesen szól az általa készített hungarica-, slavica- és kézirat-katalógusról, a könyvtár könyvészeti jegyzékéről és a félbe maradt szakkatalógusról.

Im Abschnitt B: Bibliothekarische Arbeiten für die Bibliotheca Nationis Hungaricae Halensis“ — S. 34—50 — macht uns der zweite Leiter der Forschungsstelle in Halle nach einem kurzen Bericht über neue Bücher- und Zeitschriftenanschaffungen und die Verwaltung der Bibliothek während seiner Amtszeit sowie über die schon vorhandenen und von seinem Vorgänger begonnenen Verzeichnisse mit seinen umfassenden Katalogisierungsarbeiten bekannt, die sich sowohl auf einen bisher fehlenden Realkatalog und einen Hungarica-Katalog nebst Verzeichnis der slawischen Drucke, als auch auf eine neue Bearbeitung der Handschriften erstrecken.

- 36 *Nagy, Gyula*. A Hallei Magyar Könyvtár.
= Harangszó Naptár. Győr 1947. 53—54.
- 37 *Selbmann, Erhard*. Georg Michael Cassais Bibliothek und Vermächtnis. In: Wissenschaftliche Zeitschrift der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg VI/1956.
- 38 *Pálffy, Miklós*. Katalog der Handschriftensammlung der Hallenser Ungarischen Bibliothek. In: Arbeiten aus der Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt in Halle a. d. Saale. Bd. 4. Halle 1965.

Register

Magában foglalja az összes tulajdonneveket és a névtelenül megjelent nyomtatványok címének kezdő- ill. vezérszavát is. A többféle alakban előforduló tulajdonneveknél a nyomtatványok sorszámát csak a hazánkban legismertebb alak mögött soroljuk fel.

Das Register enthält sämtliche Eigennamen des Textes und auch die Anfangs- bzw. Ordnungswörter der Titel, die keinen Verfasser angeben. Bei mehreren Varianten eines Eigennamens sind die laufenden Nummern der Drucke nur einmal, hinter der in Ungarn bekanntesten Variante, aufgezählt. Die anderen Varianten führen Hinweise.

Adamovič, Š. III. 39 (8)
 Ahlfeld, Jo. Joachim II. 81
 Akantisz, Viktor II. 153 (3), 159
 Alnovia s. Jolsva
 Altdorf II. 274
 Altnovia s. Jolsva
 Ambrosius, Georg II. 1, 37, 187
 Ambrosius, Sebast. I. 769
 Anhalt, Otto Joachim II. 61
 Annales ... II. 2
 Apelles, Paulus I. 815
 Aristoteles I. 772
 Arndt, Joh. II. 3, III. 73
 Artner, Therese II. 4
 Árvai, Mihály II. 5
 Asztalos, Miklós II. 124 (2)
 Augsburg I. 785, 800
 Augustini, Matthias II. 6, 132, 187
 Augustini, Paulus II. 6
 Augustinus, Aurel. III. 18–19
 Austria II. 2
 Austriacus s. Oesterreich

Bahil, Matthias II. 7, III. 64
 Balassovitz, Gabr. II. 246
 Ballagi Aladár IV. MS 41
 Bárányoknak ... II. 8
 Barclay, Joh. II. 9
 Barna, János de Lázi II. 10
 Bártfa I. 762–763, 795, II. 153, 250

Bartholinus, Caspar I. 760
 Bartholomaeides, J. L. IV. MSS 8, 18,
 32. — 03
 Basel, Basilea II. 130
 Battie, Guillielm. II. 173
 Bauhofer, Joh. Jacob I. 807
 Baumann, Georg I. 775
 Bautzen III. 63
 Bayer, Joh. I. 793
 Bécs (Wien) I. 755–756, II. 27, 31, 33, 39,
 154, 212, 217, III. 31–32, 83 (24), 108
 Beerius, Frid. Wilh. II. 11
 Bél, Carolus Andreas II. 12–16
 Bél, Matthias Godofr. II. 27
 Bél, Mátyás II. 12, 17–26, 65, 78–79, 281,
 III. 50 (?)
 Bellarmin, R. III. 44 (13)
 Bellohorszky, Leop. Joh. II. 85–86
 Bellum contra hostes II. 28
 Benedict, H. III. 83 (24)
 Benger, Nic. II. 29
 Benitzky, Péter II. 30
 Benkő, József II. 31
 Benyiczky, Poxelina II. 68
 Berach, Joh. II. 195
 Berger, Euphrosina Christ. II. 214
 Berger, J. Gottfr. I. 817
 Berich, Rachel Elis. s. Schroerer R. E.
 Berlin III. 72–73, 75 (20), 107
 Berna, Bern II. 96
 Beszterce, -i I. 820

- Besztercebánya II. 41, 51, 123, 294—295
 Bethlen, Kata II. 32
 Beuvelet, Matth. II. 33
 Bibithy Horvát, Ferenc II. 1, 37, 77, 132,
 143, 195, 197, 210, 254
 Bibli swata III. 16
 Biblia Swjate Pismó III. 63
 Biblia czeská III. 8
 Biblia sacra III. 51, 92
 Biblj české III. 9
 Biskupski, Jakub III. 25
 Bistricius s. Beszterce
 Blaho, Andr. II. 127
 Blaho, Joh. II. 77, 197
 Blasius, Jan. (Joh.) II. 34, III. 85
 Bod, Péter II. 35
 Bodnár, Mihály II. 36
 Bodzai, István II. 37, 117, 132, 187
 Boehmer, George Rudolph II. 174—175
 Bogatzky, K. H. von III. 72
 Bohus, Sámuel II. 38, 226
 Bonbardus, Michael II. 39
 Bonfini Ant. II. 40
 Boranowsky, Hieroth. I. 796
 Borbis, J. R. III. 107
 Boroszló s. Breslau
 Bosnia II. 107, 255
 Bossoegel II. 6, 123
 Bossoegel, Joan Guilielm II. 146, 269—272
 Brassó I. 797
 Brega, Bregensis, Briga s. Brieg
 Bremen II. 190
 Breslau, Bresslau, Bresslaw, Vratislaviensis
 I. 775, 782, 787, II. 119, 141—142, 181,
 III. 65, 74—76
 Brewer, Samuel II. 20, 128
 Brieg I. 781, 798, 815, II. 7, 118, III. 49, 75
 (20)
 Brückmann, Franc. Ernst II. 41—66
 Brückmann, Phil. Lud. II. 58
 Brüning, August, vidua I. 805, 808
 Brünn III. 102
 Buchholtz, Georg II. 67—68
 Buchwalder, Joh. I. 781
 Bucsay, Mihály IV. O 23, 25—27, 29, 31, 34
 Buda I. 775, II. 288, III. 37 (6)
 Bulgaria II. 107
 Burchard, Joh. Heinr. II. 43
 Burghart, Gottfr. Heinr. II. 181
 Burius, János III. 40 (9, 10)
 Büchner, Andreas Elias II. 54
 Büchner, Joh. Godofr. II. 62
 Caesareopolitana s. Késmárk
 Calovius, Abraham I. 797
 Calvin, Joannes II. 99
 Canisius, Petrus II. 69, III. 42
 Cantional III. 38
 Capita s. Kapitá, Jan
 Carolus IV. I. 785
 Carolus VI. II. 38, 135, 212, 284
 Cassai, Michaelis György I. f. 4—6, 11,
 13—16, 21—26, 31, 33, 35, 37, 39, 40,
 42, 44, 46—48, 51, 53—54, 56, 58—60,
 II. 70, 77, 185, 188, 191, 196, f. 1—11,
 13—17, 19—23, IV. MSS 1—4, 6—19,
 21, 23—24, 32—33, 45. — O 1, 18, 20—21,
 33
 Castellionis, Sebast. II. 78
 Castriferr. Hung. s. Vasvár
 Cellarius, Christoph. II. 79
 Chalupka, Sam. III. 39, 88
 Chemniciensis II. 74
 Cherny (= Cserny), Joh. IV. MS 24
 Chladenius, Ernest. Martin. II. 80—83
 Chladenius, Joh. Mart. II. 84—86
 Chladenius, Mart. II. 87—90, 143
 Christophori, Matthias I. 801, 806, 817
 Cibinium s. Szeben
 Cížek, J. III. 104
 Claubergius, Joh. I. 816, II. 91
 Claudini, Jacob II. 84
 Claudiopolis s. Kolozsvár
 Colding I. 835
 Colophon, Mihály II. 195
 Columna, Guido de III. 1
 Comenius, A. J. III. 33 (4), 77 (21)
 Compendium biblicum ... II. 92
 Corona, Cornensis s. Brassó
 Crellius I. 772
 Cremer, Bernh. Sebast. II. 275
 Cremnicensis s. Kőrmöcbánya, -i
 Croatia s. Horvátország (Kroatien)

Csécsi, Joh. senior II. 95, 263
 Csécsi, Joh. junior II. 96
 Csernanszky, Samuel II. 34, 93, 184,
 III. 62, 246
 Cserny, Joh. II. 94, IV. MS 24
 Csetnekinus II. 237
 Csiba, Steph. II. 97
 Cykada, J. W. III. 22
 Cyprianus, Ernest. Salom. II. 241
 Cyrill, J. III. 34
 Czernansky, Sam. s. Csernanszky, Sám.

Dacia, Vetus ... II. 98
 Dajka, János Keserői I. 757
 Dalmatia II. 107
 Damiani, Guil. Frid. II. 99–100
 Dantiscanus Boruss s. Danzig
 Danus I. 835
 Danzig I. 761, 781, II. 87, III. 24
 Dassovius, Theodosius II. 101
 Deák, Georg II. 91
 Debrecen II. 159
 Decani, Joh. I. 823
 Deccardus, Joh. Christoph. II. 102–103,
 226
 Degner, Joh. Gottfr. II. 174–175
 Dékard, Zacharias II. 104, 176, 218, 226
 Demétfalva II. 68
 Demian, Joh. II. 246
 Demonville II. 232
 Denstädt I. 803, 807
 Deutschmann, Joh. I. 797, 817–824
 Dictionarium I. 756, III. 31–32
 Dietericus, Petrus I. 815
 Divikinus Thuroc. Hung. II. 125
 Dluha-Luka II. 68
 Dobner, Abr. Aegidius II. 105
 Dobner, Ferdinánd II. 231
 Dobner, János Theofil II. 231
 Döbšinsky, Pavel III. 105
 Doleschal, Paulus II. 106
 Drechsler, Esther II. 189
 Dresden III. 71–72
 Droschellius, David II. 246
 Dubowski, Mart. II. 117, 132

Duchownj ... III. 60
 Duditius, Andreas I. 782
 Du Fresne, Carolus II. 107
 Dunte, Heinr. III. 41

 Eccard, József II. 210
 Ecclesiasticus III. 5
 Eichsfeld, Ephraim Gottlob II. 121, 174
 bis 175, 236, 292
 Eisleben II. 89
 Elmfuttatások ... II. 108
 Eloquentia pathetica ... II. 109
 Elsner, Joh. Th. III. 102
 Enax, Joh. Godofr. II. 250
 Engler, Joh. Georg I. 810
 Epericensis, Eperies, Eperiesinus s. Eper-
 jes
 Eperjes II. 59, 136, 161, 298
 Epicedia ... I. 817
 Erber, Antonius II. 110
 Erdély, -i s. Transsylvania, -us
 Erdélyi, József II. 111
 Erdődy, Gábor Antal II. 130, 207
 Erfurt I. 770, 807
 Erlangen, -sis II. 85–86, 138
 Ermeland (Ostpr.) I. 768
 Ertel, Joh. Godofr. II. 37, 112, 132, 187
 Eszéki, Imre I. 767
 Esztergom, -i I. 775, II. 266
 Evangelium III. 58–59
 Extractus brevis ... II. 113
 Extractus legum ... II. 114

Faber, Aegidius I. 766
 Fabri, Gregor II. 115
 Fabri, Mart. Casp. II. 176
 Fabricius, György II. 77
 Farkas, Georg II. 116
 Farkas, Gyula IV. O 21
 Felckmann, Petrus I. 774
 Felicides, Paulus I. 761
 Felsőlendva II. 124
 Felsőszud II. 216, 290
 Ferber II. f. 12

- Ferdinandus I. 785
 Ferenczi, Zoltán I. 755
 Finelius, Joh. Lud. II. 37, 117, 187, 195
 Fischer, Daniel II. 117—119, 210, 218
 Fischer, Elias II. 120, 237
 Fitting IV. MS 39
 Fitz, József IV. MS 12. — O 20
 Flacius Illyricus I. 767, 772
 Förster, János I. 796
 Francisci, György II. 226
 Francisci Lischovinus Andreas I. 829
 Francke, Samuel II. 71
 Francofurtum II. 149, 281
 Francus I. 768
 Frankfurt (Main) I. 800, 812
 Frankfurt (Odera) I. 772—773, 776
 Františka, Josefa I. III. 104
 Frauenheim, Joan. Henr. II. 267
 Freiburg I. 770
 Fridericus II. Princeps II. 250
 Friedeberg I. 781
 Friesen, Heinrich I. 800
 Fritschius, J. E. II. 23—24
 Fröhlich, Joh. I. 809
 Fronius, Marcus I. 811
 Fronseca I. 772
 Frühauff, Christian II. 121
 Frühauff, Dávid II. 176, 210, 226
 Frühm, Thomas I. 813
- Gaetcke, Henricus II. 190
 Gall, Friderik II. 92, 163, 207
 Gamauf, Henricus IV. MS 35
 Garamszegi, Garamszeginus II. 254
 Gauteri, Jos. II. 122
 Gedanensis s. Danzig
 Gegus, Benjamin II. 123
 Geisingensis II. 88
 Geleji Katona István s. Katona, István G.
 Genova II. 180
 Georgenberg s. Szepesszombat
 Gerdesiana officina II. 1, 34, 72—75,
 98—100, 185, 189—190, 193, 196, 215,
 224, 229—231
 Gerhard, Karl IV. O 12
 Gerhart, Alex. II. 210
- Gerlach IV. MSS 34, 39
 Girsner, Andreas I. 787
 Góbi, Imre IV. MSS 13—14
 Goderitsch, Joh. Michael I. 826
 Gollner II. 147
 Gorlicensis I. 781
 Gottinga s. Göttingen II. 116
 Gottwald, Joachim I. 781
 Goutta, Guido Edler von IV. MS 48
 Graff, Andreas I. 759
 Gragger, Robert IV. O 19
 Grammaire française et rosse III. 53
 Gran s. Esztergom
 Grassalkovics, Antal II. 288
 Gratulation ... II. 124
 Gravius, Joannes II. 147
 Greczius, Mihály II. 195
 Gregusch, Georg II. 125, 184, 246
 Greissing, Valentin I. 797, 802
 Grotius, Hugo II. 126
 Gruber IV. MS 34
 Grundel, Georg II. 127
 Guavera, Antonius II. 128
 Guben I. 80⁴
 Günther, Samuel II. 129
 Gyalui, Farkas IV. O 11
 Gyöngyösi, Paulus II. 130
 Győr, győri II. 25, 129, 133, 140, 161, 219,
 287
 Győri, János II. 131
 Gyulafehérvár I. 757
- Haan, Lajos IV. MS 41
 Hadik, Jonas I. 783
 Hafniensis s. Kopenhagen
 Hagenau I. 764—765
 Hain I. 764
 Hajnóczy, Dániel II. 117, 132—137, 231
 Hake, Joh. I. 825, 827, 830, II. 270
 Halle, Hala Magdeb., Hallensis, hallei
 I. 756 (3), 764—765 (5), II. 20, 23—24,
 76, 127, 168—171, 173, 298, III. 50—51,
 55—59, 75 (21), 77
 Haner, David I. f. 1
 Haner, Georg II. 101
 Haner, Georg Jerem. II. 138—139

- Hancky, Wáclav III. 89
 Harderovicum = Harderwijk (Hollandia)
 II. 275
 Harsányi, András IV. O 28
 Hartmann, Friedrich I. 772
 Hartmann, Michael I. 810
 Hassko, Ondr. III. 62
 Haupt, IV. MS 39
 Heidelberg I. 771, 774
 Heilmann, Andreas I. 772
 Heister, Laurentius II. 61
 Hellembach, Joan Carol II. 216
 Helner, Sámuel II. 115
 Henckel, Matth. I. 796, 817
 Hendel II. 298
 Hendrich, J. III. 75 (20)
 Herbinus, Jan III. 49
 Hermán, Józef II. 140
 Herrmann, Andreas II. 22, 199
 Herteli, Mihály II. 117
 Hessel (Aldorf.) II. 273
 Heucher, Joan. Henr. II. 183
 Heupt, Andr. I. 772
 „Hexenbüchlein“ III. 83 (25)
 Hildenius I. 772
 Hilliger, Jo. Zach. II. 74
 Hirscher, Paulus I. 776
 Hlavai, Joh. II. 202—203
 Hochmuth, Caspar I. 805
 Hock, Dániel I. 758, II. 141—142, 176, 226
 Hoermann, Joh. Andr. II. 262
 Hoffmann, Georg I. 770
 Horn II. 104
 Hornádi Juxta Gabriel s. Juxta, Gabr.
 de H.
 Horvát, Franc. Bibithy s. Bibithy, H. F.
 Horváth, György II. 167
 Horváth, Sándor IV. MS 38
 Horvátország II. 107
 Hruskovicz, Sámuel II. 132
 Huber, Henr. III. 27
 Hubert, Michael II. 119
 Hugo, August Joh. II. 44, 64
 Hullik, P. II. 127
 Hunyadi, Mátyás II. 291
 Hurban, J. M. III. 93—94, 97—99, 108
 Hybla, Theod. ab s. Bahil, Matth.
- Icabodus, Jacob I. 758
 Illei, János II. 108
 Imádságok ... II. 144
 Imago Heroum ... II. 145
 Islebensis s. Eisleben
- Jacobaei, Jac. III. 36—37
 Jacobaei, Joh. II. 146
 Jacobäy, Anna II. 209
 János György II. I. 796
 Janossik, András II. 132, 143, 187, 195
 Jaurinum, Jaurinensis s. Győr, győri
 Jedna malachna *kniga* III. 6
 Jena, Jenensis I. 807, II. 3—4, 115, 122,
 134, 136, 147, 178, 188, 213, 238—243,
 269, 299
 Jeszenák, Pál II. 146
 Johannes Augustus II. 221
 Jolsva II. 176—177, 220
 Jony, Joan II. 147—148
 Jordanus, Thomas I. 812
 Jutrebocensis s. Jüterborg I. 795
 Juxta, Gabriel de Hornad II. 149
- Kaebanatis Silesius I. 781
 Kaetzler Joh. Christoph. II. 142
 Kalinka, Zacharias I. 790
 Kahinia officina II. 165
 Kancyonáljk III. 80
 Kapita, Jan III. 11
 Karpisser, Anna I. 830
 Kassa II. 5, 40, 105, 109, 153, 262—265,
 267, 279—280, 285, 300
 Kassai, Dorothea IV. MS 19
 Kassai, Judith IV. MS. 19
 Kassai, Michaelis IV. MS 19
 Kassai, Michaelis Georg s. Cassai, M. G.
 Kassai, Steph. IV. MS 19
 Kastenholtz, Jo. Andreas II. 103, 231
 Katalog russkich III. 85 (28)
 Katechismus III. 35
 Katona, István Geleji I. 757
 Kauderbach, Imman. Henr. II. 88
 Kazy, Ferenc II. 150, 183
 Keck, Petrus II. 57, 63

- Keller, Horst IV. O 24
 Kéri, F. Borgias II. 151
 Kermann, Mihály II. 176, 210
 Kern IV. MS 46
 Keserői Dajka János s. Dajka, J. K.
 Kesler, Caspar I. f. 6
 Kesler, Paul I. f. 38—39
 Késmárk, Kesmarkiensis, Kesmarkinus
 II. 54, 117, 162, 213
 Kesselhut, Georg I. f. 21
 Kestner, Joachim I. 781
 Kheberitsch, Adam II. 68
 Kiev III. 69
 Kirchmaier, Georg W. II. 183, IV. O 1
 Kis, Zsigmond nemes Csói II. 152
 Kisfaludy, Sándor II. 36, 131
 Kiskaid II. 36
 Kisselkinus (Transylv.) s. Kis-Selyk I. 818,
 821—822
 Kis-Viczay, Péter II. 153
 Klein, Joh. Samuel II. 250, III. 37 (6),
 IV. O 2
 Klesch, Christoph I. 803, 807
 Klesch, Joh. I. 762
 Klostermann IV. MS 46
 Kluge, Leopold II. f. 20
 Knoblach, Joh. Heinr. G. I. f. 25
 Knoblauch IV. MS 39
 Knoche, Joh. Adolph. I. f. 48
 Knogler, K. Sám. II. 115
 Koberstein, August II. 71, 141, 176—177,
 210, 218, 222—223, 226, 233
 Kochlatsch, Steph. Ant. II. 127
 Kocinetu, Kocín z III. 14
 Koldína, Krist. z III. 10
 Köleséri, Sámuel II. 157
 Kollár, Adám II. 154
 Kollár, Jan III. 90—91
 Koller, Josef II. 155—156
 Kolozsvár II. 91, 98, 257, 274
 Kolta II. 37
 Königsberg I. 829, II. 172
 Konrad IV. MS 39
 Kopenhága I. 835
 Kopp, Anth. III. 83 (25)
 Körber, C. A. II. 23—24
 Körmöcbánya II. 50
 Korponi, Sámuel II. 187
 Kosorósky, Jan III. 3
 Kotsis, Mihály II. 246
 Kováts, László IV. O 14
 Kramer, Jo. Georg II. 137
 Kramm, Henrik IV. O 33
 Kranewitter, Christian Friedr. II. f. 18
 Kranewitter, Johanna II. f. 9
 Kraudi, Joh. Georg I. 799
 Krause, Mart. II. 246
 Kreusigiana officina II. 142, 186, 191, 194,
 214, 225, 228, 237
 Kriegs-Theatrum ... II. 158
 Krusike, Matth. Dan. II. f. 2
 Kubálašek III. 75 (21)
 Kühn, Jan Gottfr. III. 63
 Kupffer, Maria Elis. I. f. 26
 Küstlin, Magdolna I. 800
 Kysek III. 92
 Labsanszky, Joh. II. 113
 Lang, J. Georg II. 161
 Lange, Carl Nicol. II. 52
 Langenheim II. 80
 Lankisius II. 85—86
 Lantzenberger, Michael I. 776
 Lany, János II. 77, 197
 Lányi, Daniel II. 162, 176, 218, 226
 La Placette, János II. 159—160
 Lasców III. 25
 Lasicius, Joh. III. 77
 Látsny, Adám IV. MS 28. — O 14
 Lauban III. 80 (24)
 Laubanus, Melchior I. 781
 Lehmann, David Theod. I. f. 16
 Leidenfrost, Maria Elis. II. 22, 199
 Leipzig I. 776, 816, II. 12—17, 19, 78, 80,
 85—86, 119, 149, 158, 181, 252, 281,
 290—291, III. 37 (6)
 Lelki Kincs ... II. 163
 Lendvay, György II. 124, 210, 218
 Lendvay, Péter II. 1, 143
 Lepossay, Georg II. 195, IV. MS 8
 Leška, Jan III. 108
 Lesser, Frid. Christ. II. 46—47
 Lessus funebreus ... I. 791

- Leutschovia, -iensis, Leutschau s. Lőcse
 Leyden II. 255
 Libellus alphabeticus III. 47
 Lieberhirt, Simon I. 797
 Liebe, Joh. L. II. 124
 Linck, Joh. Heinr. II. 42
 Lindauer, J. II. 200
 Lindner IV. MS 39
 Lindner, Joh. Friedr. I. 788
 Lipsce, Lipsia, -iensis s. Leipzig
 Liptay, András II. 246
 Liptoviensis II. 42, 52—53
 Lissa III. 33, 34 (?), 35
 Lochner, J. Andr. II. 147
 Loescher, Caspar II. f. 21
 Loescher, Cleophe Salome II. f. 19
 Loew, Andreas II. 164
 Loew, Carol. Friedr. II. 164
 Loiko, A. G. IV. MS 35
 Lomnický, Šim. III. 15, 81
 London, Londonensis II. 173
 Longay, János II. 77, 195, 197
 Lorentz, Joh. II. 124
 Lossius, Jeremias I. f. 4.
 Lőcse I. 759, 824, II. 18, 20, 30, 32, 56, 67,
 79, 121, 128, 148, 162, 293, 294—296,
 III. 36, 88, 95
 Lugdunum Batavorum s. Leyden
 Lutharits, Petrus II. 165
 Luther, Mart. I. 800, II. 99—100, 166—167
 III. 49, 55—56, 78—79, 99, IV. O 1
 Lübeck, Lubeccensis I. 805—806, 808
 Lüdecke, Joh. Jac. II. 48—51
- Macher, Andr. III. 72
 Madai, David Samuel II. 168—172
 Madai, G. B. II. 173
 Madáts, Péter II. 174—175
 Magdeburg I. 167, 796, II. 124
 Magulács, Péter II. 176—177, 226
 Majláth, Béla IV. O 5
 Marburg II. 126
 Marcellides, Daniel I. 771
 Marmarossi, Gottl. Antal II. 234
 Marthius, Matthias II. 178
- Matolay, János II. 117
 Matthaeides, Jacob II. 179
 Matthaeides, Samuel II. 180
 Mauritius, Jacob I. 835
 Mayer, Joh. Frid. II. 180
 Mazar, Kristof I. 797
 Mazar, Kristof II. 210
 Medias-Transylvanus = Megyes I. 819
 Meerwald, Michael II. 294—295
 Meisner, Balth. III. 64
 Meisner, David I. 768
 Meisner, Joh. I. 797
 Meisner, Michael II. 102
 Melantrich III. 8
 Meliboeus s. Bél Mátyás
 Mellen, Jacob II. 181
 Memoria, Posthuma II. 182
 Meyer II. 120
 Meyer, Michael I. 795
 Mezibrodsky, Gottl. II. 183
 Mezibrodsky, Theophil II. 184, 246.
 Miaburg s. Marburg
 Michaelides, Joh. Frid. II. 77, 195, 197
 Michaelis, Georg Cassai s. Cassai, M. Gy.
 Michaelis, Joh. Friedrich II. 72—73, 185 bis
 196, 215
 Mikes, Michael II. 198
 Mikolaiewski, Dan. III. 24
 Milde, Heinr. III. 55—57
 Milec, El. III. 52
 Minna s. Artner, Therese
 Modor, Modra-Hung. I. 810, II. 146, 183, 218
 Moehring, Paul Henr. Gerh. II. 53
 Moll, Hieronym. Albrecht Bernhard, von
 II. 273
 Möller, Daniel I. 814
 Moller, G. II. 199
 Monath, Petr. Conrad II. 212, 281
 Monumentum perenni ... I. 805
 Monyorokerek II. 130, 207
 Moravus I. 772
 Moskau III. 85, 85 (26)
 Mothes, Johannes I. f. 27
 Müller, János András II. 231
 Müller, M. Georg I. 768
 Murave, Christian II. 141
 Musonius, Jan III. 26

Mutschelle, Sebastian II. 200

Mybroth, Georg I. 773

„Na nowem Czarodegniczkem ...“ III. 83

Nagy, Gyula IV. MS 49—51. — O 36

Nagy, Sámuel III. 102

Nagy-Palugyensis II. 67

Nagyszombat II. 9—10, 28, 47, 69, 92,

110, 113, 144—145, 150—151, 155—156,

163, 182, 206—208, 256, 258—259, 261,

266, 268, 278, 284, 286, III. 42, 47

Naumburg I. 803

Neogradiensis s. Nógrádi

Neomarcus, Petrus I. 768

Neuhold, Joh. Jacob II. 132—133

Neumann, Christine Elisabeth I. f. 30—31

Neumann, Joh. Georg I. f. 49—50

Neumann, Kasp. II. 201, III. 43

Neusol, Neusohl, Neosoliensis, Novisolien-

sis s. Besztercebánya

Nicolai, Gottfr. I. f. 42, 51

Nicolai, Maria Elisabeth I. f. 5

Nigrini, Samuel II. 180

Nitra III. 93—94

Nógrádi II. 84, 143, 210

Norinberg, Norinberga, Norimberga s.

Nürnberg

Nottenstein, Veronika II. 288

Novigrad I. 770

Nowé pišne nekteré ... III. 33

Nürnberg II. 21, 212, 166

Obál, Béla IV. MSS 29, 31, 33. — O 15

Obrona prawdy III. 44

Oedenburg s. Sopron

Oertel, Joh. Gottfr. II. 202—205

Oesterreich I. 768, 784

Ofen s. Buda

Ohringen I. 800

Okolicsány, Mihály II. 67

Ohmütz, Olomuzensis I. 812

Oppau, Oppaviensis Siles. I. 781

Oppenheim, Jos. Susz II. 134

Opusculum orthographicum II. 206

Opusculum theologicum II. 207

Orol Tatránki III. 96

Ortus et progressus almae ... II. 208

Osta-Bremensis s. Bremen (an der Elbe)

Osten, Balthasar I. 768

Ostermann, Anna Maria I. f. 19, 23

Ott, Joh. Heinr. II. 209

Otho, Joh. Georg I. f. 17

Pálffy de Erdöd II. 145—146

Pálffy, Miklós IV. MSS 28, 48. — O 35, 38,

II. 72—73

Paltsek, Johannes II. 184, 246

Pannonia, Pannonius I. 761, 835, II. 15,

34, 63, 77, 121, 143, 146, 165, 195, 236,

278, 297

Pannonius, Stephanus I. 777

Pantherus, Jo. Christ. II. 185

Panzer I. 764

Paris II. 232

Parschitius, Daniel I. 804

Particular I. 775

Partlicius, Sim. III. 29

Parvi, Andr. II. 117

Peisker, Joh. I. 805, f. 57

Peisker, Magdalena I. f. 18, 24

Pelargus, Gabriel II. 210

Pelcz, Joh. II. 1, 143

Pest, Budapest II. 200, 247—249, 260,

III. 87, 90—91, 93—94, 97

Péterffy, Károly II. 211

Petermann, Georg III. 70—71

Petrik, Géza II. b.

Petróczy, Istv. III. 46

Petz, Imre IV. MS 38

Pezius, Bernardus II. 212

Pfeiffer, Michael II. 213

Pilarik, Andreas M. Steph. II. 214

Pilarik, Georg Ehrenreich II. 214

Pilarik, Jeremiás I. 805, 817, f. 2—3, 6—10,

12, 17—20, 29—30, 32, 34, 36, 38, 41, 43,

45, 50, 52, 55, II. 214, 218, 228, f. 11,

18, 22—23

Pilarik, Joh. Gottfr. II. 215

- Pilarik, Joh. Steph. I. f. 57
 Pilarik, Stephanus II. 214
 Pisen III. 82
 Pišne duchovnj ewangelistké III. 17
 Pištne ... III. 40
 Pitschke, Anna Susanna II. 294—295
 Pitschke, Joh. Matth. II. 294
 Planer, Jo. Andr. II. 230, f. 10
 Plorantius, Daniel II. 761
 Pomarius, Christoph I. 789
 Pomarius, Maria Susanna II. 133
 Pomarius, Samuel I. 786—789, 796, 805 bis
 806, 808
 Pomeranus I. 768
 Pozsony, -i, Poniumum, -ensis, Pisoniensis,
 Pressburg II. 11—12, 22, 25—26, 29, 46,
 99, 106—108, 131, 178, 199, 201, 209,
 216, 281, III. 73 (19), 80 (23), 85 (26), 87,
 93—94, 96, 99—101
 Praanmüller, Michael Zsigmond II. 231
 Prag, Prága, Praha III. 1, 3, 5, 7—8, 10,
 12—15, 18—20, 22, 29—30, 73 (19), 81,
 83 (24), 86, 89, 103—104, 106
 Pražnak, V. III. 80 (23)
 Pressburg s. Pozsony
 Privilegia I. 784
 Psalters III. 69
- Quenstedt, Anna Sabine I. f. 28—29
 Quenstedt, Johannes I. 797
 Quenstedt, Joh. Ludolph II. f. 11
- Raab s. Győr
 Raab, Károly IV. MS 38
 Radvánszky, Dion. II. 216
 Radvánszky, Michael II. 216
 Raffay, Sándor IV. O 16, 18
 Rákóczi, György I. 757
 Raphanides, Sámuel IV. MS 38, II. 246
 Raschke, Aug. Salomon I. f. 11
 Ratisbona s. Regensburg
 Raymann, Samuel II. 298
- Régeni, Paulus Michael I. 816
 Regensburg II. 102
 Regis, Gg. II. 246
 Reich, Joan. Joseph. II. 125
 Reinhold, Henrik IV. MSS 31. 41, 45, 47. —
 O 17, 18
 Reiser, Anton I. 800
 Reissmann, Joh. Michael I. f. 53
 Reusner, Helena Gertrud II. f. 17
 Révay, Alexius II. 217, IV. MS 27
 Révay, Elizab. III. 46
 Révay, Ferenc II. 167
 Révay, Imre III. 46
 Révész, István II. 283 (4)
 Révész, Kálmán IV. O 7, 8, 9
 Rezik, Johannes I. 762, 763
 Ribinyi, János II. 213
 Richter, Gottfr. Ernst II. 174—175
 Richter, Johannes II. 176, 210, 218, 226
 Richter, Jos. II. 210
 Rimauski, Janko III. 95
 Rintelius (Rinteln) II. 250
 Risner, Ludovit II. 7 (1)
 Ritsch, Johannes I. 779
 Ritter II. 178
 Roa, Martin II. 219
 Robert IV. MSS 39, 46
 Róden, György II. 10
 Roehrensee, Christian I. f. 34—35
 Rogallen, Fridrik II. 299
 Roma II. 180
 Romstet, Christian I. 808
 Röschel, Joh. Baptista I. 825—828, 831,
 f. 27—28, 31, 35, 42, 49, 51, 53, II. 222
 bis 230
 Rosenberger IV. MS 39
 Rosner, Sámuel II. 117, 129
 Rotarides, Mihály II. 220, 246, IV. MSS 10,
 29, 33, 36. — O 13, 14, 19
 Roxer, Daniel II. 221
 Royer, Joan. Paul II. 22, 209
 Rózsai, Tivadar IV. O 22
 Rozmyslenie Nabožne III. 45
 Rudolphus II. I. 784
 Rukopis III. 89
 Rumi, Samuel II. 231
 Rzetowski, Erasmus III. 21

- Sacy, Claude Luis Michel de II. 232
 Sappuhn, Traugott Heinr. II. 233, f. 12—13
 Sarlai, Mihály II. 234
 Sárospaták II. 95
 Sárosy, György II. 195
 Sartorius, Anna Rosina II. 11
 Sartorius, György II. 143
 Sartorius, János II. 1, 143, 235—236
 Sartorius, Illés II. 210, 218
 Sartorius, Mich. Gottl. II. 87
 Sartorius, Sámuel II. 177, 210, 218, 226, 237
 Scacchus, Fortunatus II. 190
 Sceousiensis s. Szepes m., szepesi
 Schaden III. 85 (27)
 Scharsius, Thomas I. 819
 Schäsburg s. Segesvár
 Scheffler II. 244—246, 282—283
 Schemnic, -iensis, Schemnitz s. Selmecbánya
 Schernhauer, Joh. Simon I. 801, f. 2
 Schickardt, Martin I. 820
 Schild, Joh. Gottfr. II. 174—175
 Schill II. 115
 Schimmer, Georg I. f. 15
 Schlag, Georg III. 65, 74, 76
 Schlomachiana officina II. 81—83, 94, 101, 161, 183
 Schmal, Andr. IV. O 4
 Schmeizel, Martin II. 238—243
 Schmidt, János II. 177, 210, 226
 Schmidt, Joh. Sigm. II. f. 4
 Schmilauer, Petrus I. 772—773
 Schreiber, Joan. Georg II. 262
 Schroeckh, Joh. Matth. IV. MS 31
 Schroeder, Ern. Christ. II. 183
 Schroer, Georg. Friedr. II. 244—246
 Schrödl, József IV. O 13
 Schrödter, Chr. I. 803, 818, II. 70, 77, 124, 192, 197, 227
 Schrödter, Georg. Achatius I. 768
 Schuleck, Casp. IV. MSS 32—33, 36
 Schuller, Andreas I. 813
 Schultze, Anna Rosina s. Sartorius, A. R.
 Schultze, Martin I. f. 56
 Schulze, Joh. Friedr. I. 795
 Schurzfleisch, Conrad Sam. I. 797, 832—833
 Schwaab, August II. 293
 Schwartzner, Martin II. 247—249
 Schwarz, Godofr. II. 250
 Schwarz, Johann I. 795
 Schwarzzius, Gottl. Henr. II. 90
 Schweitzer, Abraham I. 781
 Schwenck, Johanna Sophia I. f. 58
 Sebastiani, Georg I. 792
 Seelmann, Christian Martin I. 824
 Segesvár II. 101
 Selbmann, Erhard IV. O. 37
 Selmezbánya II. 2, 49, 213, III. 105
 Semberi, Andreas II. 290
 Semberi, Susanna II. 214
 Sempronium, -ensis s. Sopron, sopróni
 Sennert, Andreas I. f. 8
 Sennert, Michael I. 797
 Serpilius, Samuel Vilmos II. 230—231
 Servesta s. Zerbst
 Servia II. 107
 Severini, Jerem. II. 251
 Severini, Joh. II. 252—253
 Severini, Paul III. 61
 Severini, Samuel II. 195, 254
 Severini, Steph. II. 246
 Seyffart, Julianna Magdolna I. 809
 Siebenbürgen s. Erdély
 Sigfried I. 781
 Sinek III. 75 (21)
 Simka, Imm. III. 99
 Simonides, Adám II. 117
 Singe, Jacob I. 770
 Sivers, Henr. Jacob II. 45—46
 Sixt Candid III. 12—13
 Skalice = Skalitz III. 98
 Slabikar, Český ... III. 75
 Slange, Nicolaus I. 835
 Slavonia II. 107
 Sletting, Erich I. 835
 Sloane, Hans II. 55
 Slovník Naučný III. 106
 Soevus, Gottfr. II. f. 22
 Sokol I (1860) III. 105
 Solnensis s. Zsolna, zsolnai
 Soltquell I. 776
 Sonnenberg I. 788
 Soowariensis II. 59

- Sopron, soproni I. 796 (6), 817, II. 44—45,
 103, 105, 135—137, 164—165, 199,
 204—205, 231, 251, 276—277
 Sowitsch, Christian I. 817
 S. Peterburg III. 53, 54
 Sowitsch, Christophorus I. 817
 Spangenberg, Joh. III. 2, 4
 Spechtius, Christoph I. 786
 Specilegium ... II. 255
 Spendlin, Joh. Christian II. 174—175
 Spener, Phil. Jac. III. 52
 Sperling, Joh. I. 791
 Sperling, Paul Gottfr. I. 834, f. 52
 Sporck, A. von III. 83 (25)
 Spreng, Jacob II. 256
 Sprotaviensis Siles. (Sprottau) I. 781
 Stach, V. III. 86
 Staermontius, Petrus I. 768
 Stampel, Georg I. 776
 Starcka, A. III. 33 (4)
 Steina, com. Barsiensis II. 77, 185
 Stempel, Joh. Christ. II. f. 14
 Stentzel, Christ. Godofr. II. 183
 Stephanus I. rex Hung. II. 280
 Stettin I. f. 3
 Stieff, Joh. Christoph II. f. 6
 Stolberg, Balthasar I. f. 3
 Stoltz, Georg I. 781
 Stránsky, Dan. III. 48
 Stransky, Joh. II. 195
 Strauch IV. MS 46
 Strauch, Anna Margarita I. f. 16
 Strauch, Michael I. f. 54—55
 Strauss, Gottfr. I. f. 36—37
 Strauss, Sophia Regina I. f. 13
 Streibig, József II. 35
 Strigoniensis s. Esztergom
 Stromp, László IV. O 8
 Strykius, Samuel II. 76
 Stueve, Daniel I. f. 1
 Stuhlweissenburg s. Székesfehérvár
 Stur, Lud. III. 100—101
 Stürzer, Martin I. 798
 Svebus Siles. I. 786
 Szabó, Károly IV. O 5
 Szathmári, Michael II. 257
 Szeben I. 760, II. 139, 157
 Szegedi, Joh. II. 258—259
 Szeitz, Leo Maria II. 260
 Székesfehérvár I. 770
 Szemian, Mihály IV. O 35
 Szent-Iványi, Béla I. 805—806 (7)
 Szent-Iványi, Martin II. 261
 Szép, János II. 226
 Szepes megye I. 768
 Szepesszombat I. 803
 Szerdahelyi, G. II. 262—265
 Szinnyei, József IV. O 10
 Szirmay, István II. 213
 Szívi, Susanna II. 6
 Szlávik, Máttyás IV. MSS 41—42. — O 6, 9
 Szlopovszky, György IV. MS 36
 Szomolnockiensis II. 57
 Szörényi, Alex. II. 266—268
 Szt. Iván II. 60
 Sztripszky I. 755
 Sztupkay, Jo. Godofr. II. 269
 Szunyogh, Gáspár I. 780
 Szusz Oppenheim s. Oppenheim, J. S.
 Szylassy, Joh. Christian II. 270
 Tapler, Adám II. 1, 143
 Telegdi, Miklós I. 755
 Temesvári, Pelbárt I. 764—765
 Temlin, Matthias II. 183, 271—272, IV.
 MS 15
 Tersztyenszky, Daniel II. 273
 Testamentum Novum III. 50
 Teubner, Jo. Michaelis II. 204—205
 Thabera ... II. 274
 Thauer, Joh. Fr. I. f. 43
 Thebusz, János IV. MS 38
 Théone s. Artner, Therese
 Thimotheus Philadelphus II. 130
 Tholdi, Steph. II. 275
 Thomas, János II. 276—277
 Thuroczienis II. 184
 Thorn III. 27 (?), 28, 38, 44 (?)
 Thurzó, György I. 784
 Thurzó, János II. 1, 37, 143
 Thymius, Johannes I. 776
 Tiemann, Jo. Georg II. 89

- Tilemann, Christian Catharina I. f. 46
 Timon, Samuel II. 278—280
 Titelmann I. 772
 Titius, Samuel II. 221
 Tolna I. 775
 Tolvay, Imre II. 145
 Tomiček, J. Sl. III. 103
 Tomka-Szászky, Joan. II. 281
 Tonsoris, Joh. III. 66—68
 Torkos, András II. 282—283
 Torkos, József II. 254
 Torkos, László IV. MS 38
 Törökország I. 767
 Transylvanus I. 772—773, 776, 823
 Trauerklage, Wittenbergische I. 806
 Trenchiniensis, Trincinensis, Trenčin, Tren-
 csén II. 6, 61, 184, III. 39
 Trew, Christoph. Jac. II. 59
 Trias Carolina prodroma ... II. 284
 Trsztyánszky, Joan. II. 284
 Tschater, Wolfgang I. 778
 Tschindorpiensis Siles. II. 125
 Tschirnesius, Fridericus I. 781
 Tubinga, Tübingen II. 134, III. 6
 Turcsáni, Dávid II. 254
 Turnowski, Jan III. 23, 27—28
 Turóczy, Ladisl. II. 286
 Türkei, Tuerckey s. Törökország
 Tynavia, -iensis, Tynau s. Nagyszombat
 Tzschiedrichiana officina II. 125, 184, 204
 bis 205
- Ujfalussi, Katarin II. 46
 Ulbeccius, Joh. I. 768
 Ulich(ius), Johannes I. 805, II. f. 3
 Ulmann, Joh. Gottfr. II. 174—175
 Urban, G. III. 77 (22)
 Utecht, Ludw. I. f. 9
- Vác, Vác II. 111, 234
 Vághi, Georg II. 161, 287—288, III. 62
 Váralja, Varallinus, Szepesváralja II. 120,
 237
 Vári, Mihály II. 274
- Varjas, Béla IV. O 30, 32
 Varmiensis Boruss. s. Ermeland
 Vašica, J. III. 83 (25)
 Vasvári II. 271—272
 Veleslavin, Ad. Dan. III. 20
 Verbóczy, Steph. II. 290
 Vetusolium s. Zólyom
 Vienna, Wien s. Bécs
 Vindebona s. Bécs
 Vocabularium III. 54
 Vocabularium latino-hung. II. 289
 Vogel, Ernst Wilhelm I. f. 7
 Vogetius, Petrus I. f. 20, 22
 Voller, Heinr. Gerhard II. f. 15
 Vorbach, Joh. Theodor I. f. 47
 Votisky, Károly IV. MS 38
 Vratislavia, -iensis s. Breslau
- Wagner, Georg II. 127
 Wagner, Petr. Christ. II. 56
 Wallaszky, Paul. II. 290—291
 Walther, Michael I. f. 12, 14
 Walther, S. B. II. 78
 Wandalinus, Joh. I. 835
 Wartburg I. 784
 Wedig, Anna de II. f. 7
 Wedig, Christiana Elisabeth I. f. 44—45
 Wedig, Joh. Hieron. de II. f. 1
 Weickmann, Joach. Sam. II. 292
 Weimar I. 807
 Weinert, Andreas II. 1, 129, 143, 293—296
 Weinert, Sam. II. 129
 Wendeler, Michael I. 785
 Wendt, Michael I. 785—788, 791
 Wernher, Heinr. Ludw. I. f. 40—41
 Wernsdorf, Gottl. II. 90, 191, 297
 Werther II. 188
 Weyklad na Sto ... III. 7
 Weyklad wlasní na žiwot Tobiasse III. 12
 Wiburg I. 835
 Wichmannshausen, Joh. Christoph. II.
 72—73, 143
 Wien s. Bécs
 Wigand, Ernest. Carol II. 298
 Wilcke, Johannes I. 821
 Willmann, August IV. O 12

- Wilna III. 21
 Winckelmann, Conrad Adam I. f. 59
 Winckelmann, Magdalena I. f. 53
 Winckler, Georg Andreas I. f. 60
 Winter, M. D. I. 805
 Wittenberg, Wittenberga, -ensis, Vitemberga, -ensis I. 756 (3), 766, 768, 778 bis 780, 783, 785-797, 799, 801-803, 805-806, 808-809, 811, 813, 817-828, 830-834, f. 1-60, II. 1, 6, 34, 37-38, 68-77, 81-82, 87-90, 93-94, 104, 112, 117, 120-121, 123-125, 134, 140-143, 146, 152, 161, 165, 167, 174-177, 183-197, 202-205, 210, 214-215, 217-218, 222-230, 233, 235-236, 253, 270-272, 282-283, 287, 292, 297, f. 1-23, III. 62, 64 (?), 66, 68, 78-79
 Wolf, Abraham II. 299
 Wolf, August II. f. 23
 Wolfenbüttel II. 41-66
 Wroczlaw III. 43

 Xylandrus, Stephanus I. 768

 Zabanius, Isaacus I. 794
 Zabarella, Zachar. Ursinus I. 772
 Zákon, Nowy III. 87
 Zalansky, Havel. III. 30
 Zarubal, Bartholom. II. 300
 Zeitler, Christ. Andr. II. 127
 Zeittung ... I. 770
 Zelenka, Anna s. Karpisser, A.
 Zelenka, János I. 830
 Zelenka, Sámuel I. 830
 Zemper I. 784
 Zerbst I. 769, II. 167, 217, 220-221
 Ziegler, Caspar I. f. 10
 Ziegra, Michael Gottfr. II. f. 5
 Žilina s. Zsolna
 Zimani, Mihály II. 127
 Zimmermann, Sam. Godofr. II. 217
 Zittau I. 810, 814, II. 185, III. 48, 75 (20)
 Żiwot Adamuw III. 3
 Zólyom I. 830
 Zopff, Joh. Gottfr. II. f. 8
 Zsilinszky, Mihály IV. MS 38
 Zsolna, zsolnai II. 180, III. 46
 Zunner, Joh. David I. 800